

AGER ARQUEOLOGIA S.L.
Carrer Sant Jordi, 11 Baixos
08028-BARCELONA
Telèfon: 639 48 59 69
Email: agerarqueologia@gmail.com

**MEMORIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA PREVENTIVA AL
CARRER DE L'ANDANA DE L'ESTACIÓ,22-44/CARRER DE FERNANDO
DE PESSOA, 54,64. DISTRICTE DE SANT ANDREU- BARCELONA
(BARCELONÈS) CODI ICUB: 018/21 i 067/2**

Núm. Exp. DGPC:CTL_2021_EXP_ARQ002PREV_ 1326 (RN 470 K121 NB 2021/1-32485)

Núm. Exp. DGPC:CTL_2021_EXP_ARQ002PREV_1538 (RN470 K121 NB 2021/2-32710)

Núm. Exp. DGPC:CTL_2021_EXP_ARQ002PREV_ 1884 (RN 470 K121 NB 2021/1-33141)

Núm. Exp. DGPC:CTL_2022_EXP_ARQ002PREV_ 2834 (RN 470 K121 NB 2022/1-33203)

Núm. Exp. DGPC:CTL_2022_EXP_ARQ002PREV_ 2922 (RN 470 K121 NB 2022/1-36286)

Dates de la intervenció: 22 de febrer fins al 5 de març de 2021
31 de març a 1 d'abril de 2021
4 al 15 d'octubre de 2021
9 al 15 de febrer de 2022
18 al 25 de febrer de 2022

Arqueòleg director

Carles Navarro Barberán

Promoció de la intervenció

Grup Cooperatiu TEB

Barcelona, març de 2022

ARQUEÒLEG DIRECTOR

Carles Navarro i Barberán
AGER ARQUEOLOGIA

ÍNDEX

1.- FITXA TÈCNICA.....	4
2.- INTRODUCCIÓ.....	5
3.- ENTORN GEOLÒGIC I GEOGRÀFIC.....	12
4.- CONTEXT HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC.....	14
4.1.- ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS.....	24
5.- MOTIVACIONS I OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ.....	31
6.- METODOLOGIA	32
7.- DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS I DE LES TROBALLES.....	34
7.1.- PRIMERA FASE.....	34
7.1.1.- RASES INFORMATIVES DE SONDEIG.....	36
7.1.2.- REBLIMENT I COBRIMENT D'ESTRUCTURES	61
7.2.- SEGONA FASE.....	68
7.2.1.- SECTOR SUD.....	72
7.2.2.- SECTOR NORD.....	80
7.3.-TERCERA FASE.....	92
8.- CONCLUSIONS.....	101
9.- BIBLIOGRAFIA	110

ANNEX 1. RESOLUCIONS GENERALITAT DE CATALUNYA

ANNEX 2. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

ANNEX 3. FITXES D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

ANNEX 4.DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

1.- FITXA TÈCNICA

LLOC DE LA INTERVENCIÓ	carrer de l'Andana de l'Estació, 22-44/carrer de Fernando Pessoa, 54-64.
UBICACIÓ	Barcelona (Barcelonès)
COORDENADES UTM ETRS 89	X: 432692,1 - 432651,3m Y: 4588279,9 m - 4588275,6 m Z: 23,88 / 22,59 m. s. n. m.
CONTEXT	Zona urbana.
TIPUS D'INTERVENCIÓ	Preventiva
CLASSE D'ACTIVITAT	Sondejos informatius, rases fonamentació mur acústic, nou accés viari al moll de càrrega del Taller Escola Barcelona.
DATES D'INTERVENCIÓ	22 de febrer al 5 de març de 2021 31 de març a 1 d'abril de 2021 4 al 15 d'octubre de 2021 9 al 15 de febrer de 2022 18 al 25 de febrer de 2022
PROMOTOR	Grup cooperatiu TEB
EQUIP TÈCNIC	Direcció: Carles Navarro i Barberán Auxiliar: Oriol Achón Planimetria: Júlia Miquel i Lluís Joan
EXECUCIÓ DE LA INTERVENCIÓ	AGER ARQUEOLOGIA SL.

FONAMENTS DE DRET

. Llei 9/1993 30 de setembre del Patrimoni Cultural Català (DOGC 1807 de l'11 d'octubre de 1993).

. Decret 78/2002 de 5 de març del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC 3594 de 13 de març de 2002).

2.- INTRODUCCIÓ

La present memòria fa referència a la intervenció arqueològica preventiva (**Codis Servei d'Arqueologia de Barcelona: 018/21, 067/21 i 018/21-Ampliació**) realitzada arran dels sondejos informatius, rases de fonamentació dels murs d'un túnel acústic de 302,4m², amb una estructura metàl·lica revestida amb panells acústics i de la construcció del nou accés viari al moll de càrrega del Taller Escola Barcelona, en una superfície de 675 m².

Aquestes actuacions han tingut lloc als terrenys que ocupa el Grup Cooperatiu TEB, entre els carrers de l'Andana de l'Estació, 22-44 i Fernando Pessoa, 54-64, situats al districte de Sant Andreu de la ciutat de Barcelona (el Barcelonès). La direcció tècnica ha estat assumida per l'arqueòleg Carles Navarro i Barberán (**AGER ARQUEOLOGIA SL**) i el seguiment s'ha efectuat en tres fases:

La primera fase, es va desenvolupar entre els dies 22 de febrer i 5 de març del 2021 i del 31 de març a 1 d'abril, d'acord amb les resolucions d'expedient:

CTL_2021_EXP_ARQ002PREV_ 1326 (RN 470 K121 NB 2021/1-32485 i CTL_2021_EXP_ARQ002PREV_ 1532 (RN 470 K121 NB 2021/1-32710 de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya que autoritzà la intervenció. En aquesta fase es va fer el seguiment de l'obertura de obrir 4 rases informatives (amb una longitud lineal de prop de 50 metres) a l'extrem sud-est de la zona susceptible de contenir al subsol la sèquia coneguda com a Rec Comtal, coincidint amb la zona de l'accés viari al moll de càrrega i descàrrega. Posteriorment, es va procedir al seu cobriment i rebliment.

La segona fase va tenir lloc entre els dies 4 al 15 d'octubre del 2021 d'acord amb la resolució d'expedient:

Núm. Exp. DGPC:CTL_2021_EXP_ARQ002PREV_ 1884 (RN 470 K121 NB 2021/1-33141), de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya que autoritzà la intervenció. En aquesta fase es va fer el seguiment de les sabates i riostes de la fonamentació per la construcció dels murs del túnel acústic, de 302,4m² pel moll de càrrega i descàrrega, així com de rases per la instal·lació de serveis elèctrics.

La tercera fase es va desenvolupar en dos temps. El primer hauria de tenir lloc entre els dies 9 i 15 de febrer del 2022, d'acord amb la resolució d'expedient:

Núm. Exp. DGPC:CTL_2022_EXP_ARQ002PREV_ 2834 (RN 470 K121 NB 2022/1-33203), de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya que autoritzà la intervenció. Aquesta actuació es va retardar, per qüestions alienes a la direcció arqueològica. Els veïns de l'immoble situat al costat del TEB, són contraris a qualsevol obra relacionada amb aquesta entitat, i van boicotejar constantment els inicis de l'obra d'aquesta tercera fase, amb manifestacions al carrer i l'arrencada dels plafons informatius referents a la seguretat de obra. Únicament la presència de les forces de l'ordre, Policia Urbana i Mossos d'Esquadra, i després d'algunes reunions amb la constructora i la direcció del TEB, es va poder començar el seguiment dels rebaixos de la tercera fase. A l'exhaurir-se el termini del permís, es va demanar una pròrroga del mateix, per poder realitzar els rebaixos de la tercera fase.

Amb aquesta pròrroga, la segona part del seguiment va tenir lloc entre els dies 18 al 25 de febrer del 2022 d'acord amb la resolució d'expedient:

Núm. Exp. DGPC:CTL_2022_EXP_ARQ002PREV_ 2922 (RN 470 K121 NB 2022/1-36286), de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya que autoritzà la intervenció. Aquesta fase del seguiment es va desenvolupar amb normalitat, però tot i així les mostres de desacord amb les obres van ser evidents durant tot el seguiment.

Els treballs consistiren en el seguiment dels rebaixos de terres d'una zona de 675m², per la construcció d'un nou accés viari al moll de càrrega del Taller Escola Barcelona. Els rebaixos coincidien, parcialment, amb la zona on es van obrir les rases informatives durant la primera fase dels treballs, efectuada entre 22 de febrer i 5 de març del 2021.

- Les tres fases han estat sotmeses a la supervisió del Servei de Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de la Generalitat i del Servei d'Arqueologia de Barcelona, que en va redactar el Projecte d'intervenció arqueològica (PIA)¹.

¹ PIA, (2021). Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona

El lloc de la intervenció es troba dins l'Espai de Protecció Arqueològica (EPA) "Rec Comtal - Molí de Sant Andreu". Número Registre Inventari Arqueològic: 9537. Data de la resolució: 22/11/1994. El control arqueològic tenia com a objectiu detectar i documentar possibles estructures antigues que poguessin veure's afectades per les obres, donat el pas **del Rec Comtal** per aquesta zona. Amb aquesta actuació es compleixen les exigències de la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català i el Decret 78/2002 del Reglament de Protecció del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic.

Aquests treballs han estat encarregats pel Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona. El motiu de la intervenció ha estat la construcció d'un nou accés viari al moll de càrrega del Taller Escola Barcelona (encarregat pel Taller Escola Barcelona TEB i desenvolupat pels arquitectes Fernando Gil González i Felipe Vieites Bernand de l'estudi 2gv sensibilitat patrimonial) .

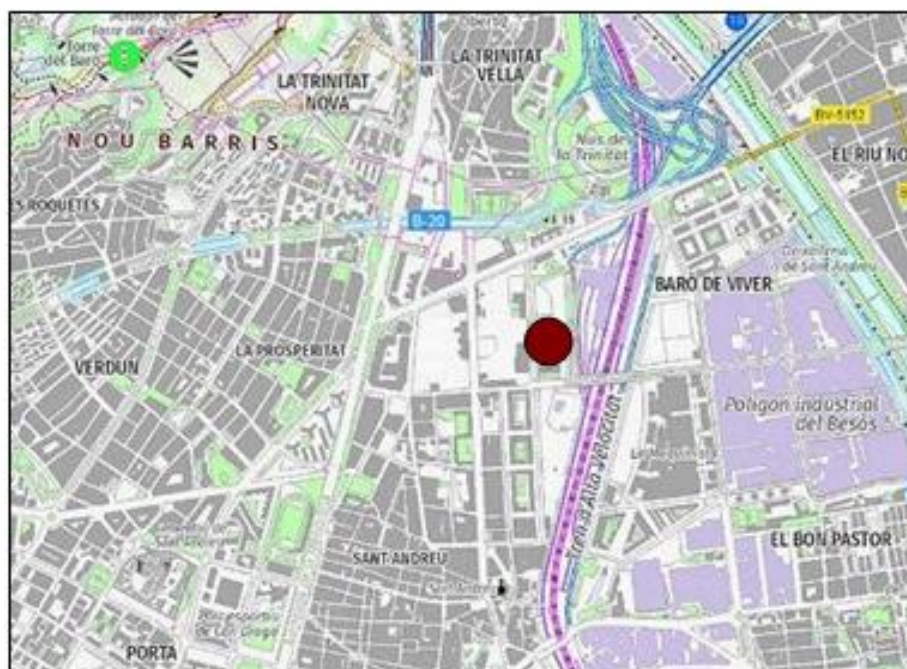
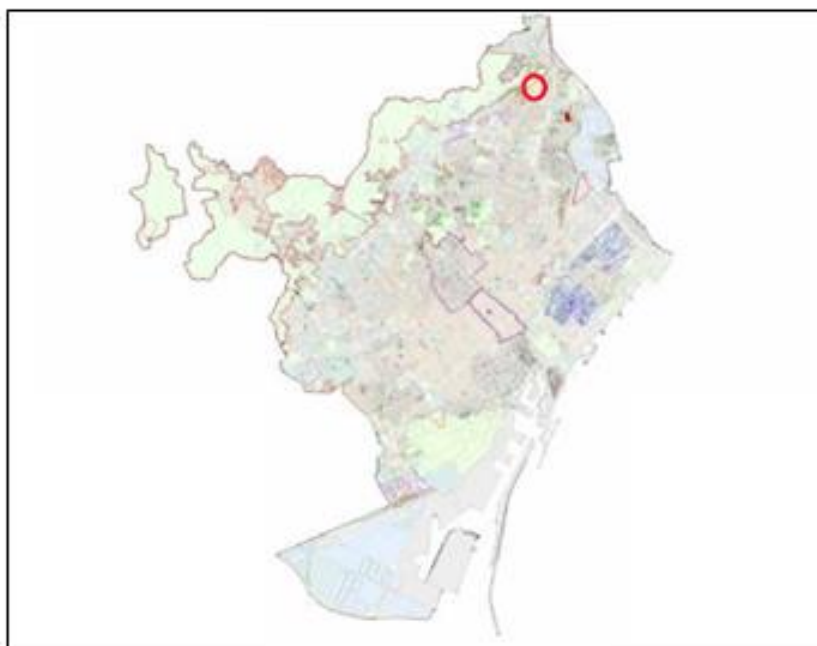
L'objectiu de les intervencions era triple:

- En primer lloc, determinar la presència o no de restes d'estructures arqueològiques, vinculades al Rec Comtal, per tal de, en cas positiu, delimitar la seva extensió, conservació, materials i establir les mesures d'actuació adients.
- En segon lloc, saber si l'obra prevista podia afectar directament les restes del Rec Comtal ja que, d'acord amb la planimetria existent, el traçat del Rec passa pel lloc on s'ha de construir el nou vial.
- I en tercer lloc, conèixer a quina fondària estaven les restes del Rec Comtal i el seu traçat exacte en aquest punt.

En el Portal d'informació urbanística de l'Ajuntament de Barcelona, el Rec Comtal², consta amb l'identificador: 2912. Nivell Protecció: Bens culturals d'interès local (B). Districte; Sant Andreu. Època: origen medieval. Ús original: abastament d'aigües. Descripció de l'element o conjunt. Restes de l'antic canal del Rec Comtal al seu pas per Sant Andreu.

² Portal d'informació urbanística de l'Ajuntament de Barcelona:
<https://netiproa.corpro.imi.bcn:447/informaciourbanistica/ca/fitxa/2912/--/--/cp/>

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Figs. 1.- Plànol de la ubicació de les intervencions dins el terme municipal de Barcelona . Font: PIA-ICGC-Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya) (2022)

Fig. 4.- SEGONA FASE: Detall de la finca en el parcel·lari de la zona. En color vermell la zona afectada per la construcció del túnel del mur acústic. Font: PIA- ICGC-Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya). (2021)

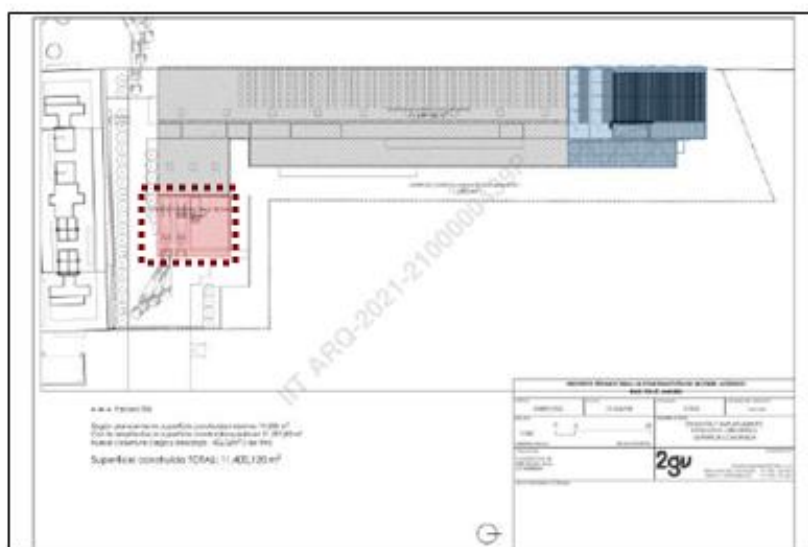

Fig. 5.- SEGONA FASE: Detall de la zona afectada en el Taller escola Barcelona. En color vermell la zona afectada per la construcció del túnel del mur acústic. Font: PIA- Proyecto para la construcción de un túnel acústico en el TEB de Sant Andreu) (2021)

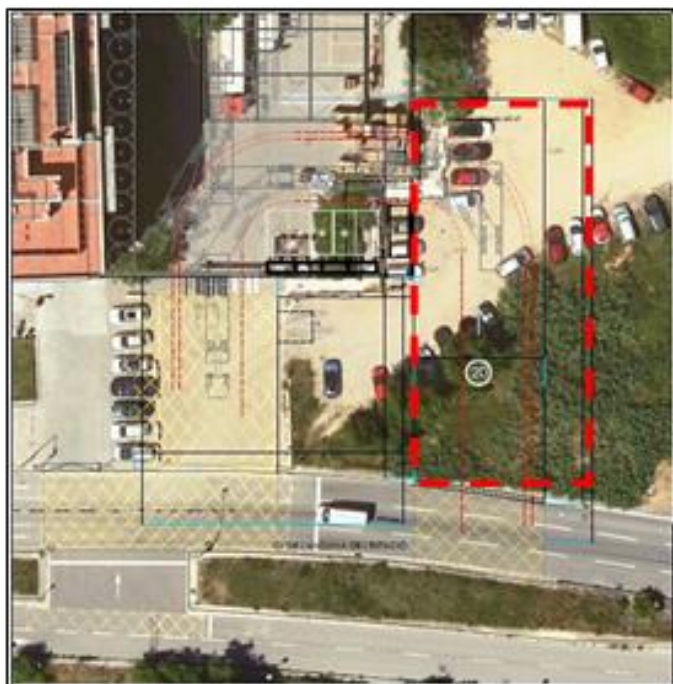

Fig. 6.- TERCERA FASE: Detall de la finca en el parcel·lari de la zona. En color vermell la zona afectada per la construcció del túnel del mur acústic. Font: PIA- ICGC-Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya).(2022)

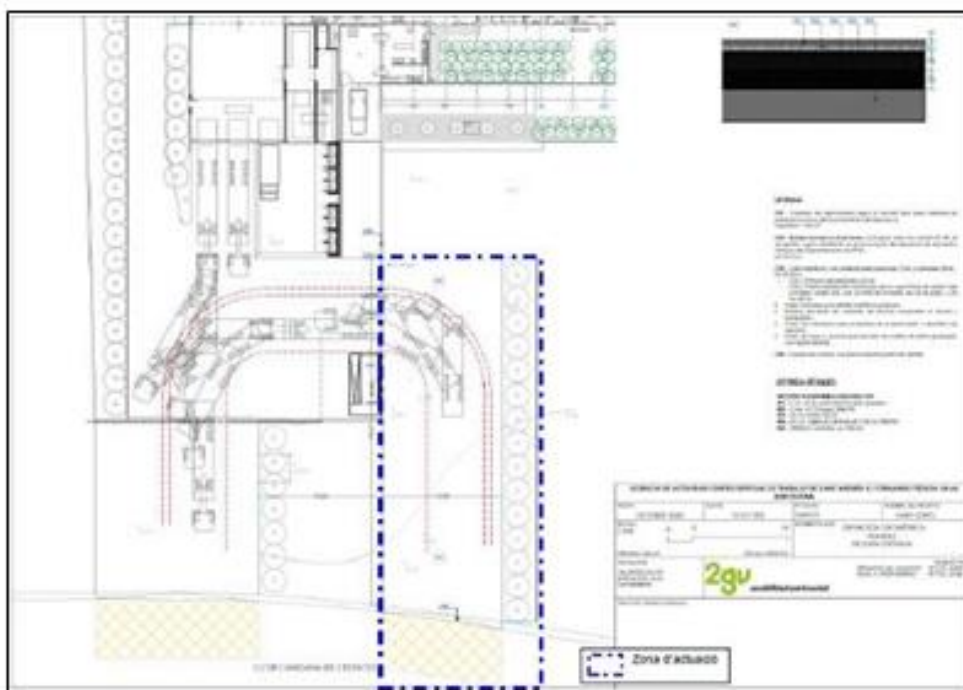

Fig. 7.- TERCERA FASE: Detall de la finca en el parcel·lari de la zona. En color blau la zona afectada per la construcció del túnel del mur acústic. Font: PIA- ICGC-Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya). (2022)

3. ENTORN GEOLÒGIC I GEOGRÀFIC³

La ciutat de Barcelona es troba dins d'un terme municipal que s'estén a la costa de la mar Mediterrània en una plana d'uns 5 km. d'amplària (l'extensió total del terme és de 91,41 km²), limitada al nord-oest per la serra de Collserola (que culmina a 512 m al cim del Tibidabo), entre els sectors deltaics del Llobregat i el Besòs. La seva funció de capital ha estat sens dubte afavorida per la situació geogràfica d'aquesta plana, on conflueixen els dos grans eixos de comunicació que travessen en direcció nord-sud la Catalunya central (el Llobregat i l'eix dels rius Besòs - Congost- Ter) i que accedeixen a la ciutat a través del congost de Martorell el primer i del coll de Finestrelles, sota el turó de Montcada, el segon.

El relleu del terme municipal de Barcelona pertany a tres unitats: la Serralada Litoral, el pla de Barcelona i els deltes del Besòs i el Llobregat. El fragment de la Serralada Litoral comprès dins el terme és format essencialment per la serra de Collserola, cadena contínua de formes arrodonides que s'aixeca bruscament sobre el pla i es manté a una altitud de 300 a 500 m, amb la culminació al Tibidabo (512 m alt.). És constituïda per un sòcol granític, molt descompost per les condicions de meteorització del clima mediterrani, sobre el qual hi ha disposada una cobertora d'esquistes del Silurià inferior, en part metamòrfics, esquistes ampelítics i calcaris del Silurià superior i del Devonianà, i esquistes arenosos, gresos i conglomerats del Carbonífer. Les calcàries devonians constitueixen dos morrots als extrems de la serra de Collserola (el turó de Montcada al nord-est —ja fora del terme— i el de Santa Creu d'Olorda al sud-oest).

Pel costat de la ciutat, aquesta serra resta limitada per una falla d'orientació NE-SW que la separa d'una sèrie de serrats —turó de Monterols (121 m), el Puget (181 m), turó de can Muntaner (189 m), turó de Falcó (249 m), turó d'en Móra, o el Carmel (267 m), turó de la Rovira, o muntanya Pelada (261 m), turó de la Peira (133 m)— formats pels mateixos materials de la cobertura de la serra de Collserola i gairebé totalment edificats. Entre aquestes dues alineacions, al llarg de la falla que les separa, s'obre el corredor d'Horta a Sarrià, excavat en el granit descompost i actualment aprofitat pel pas de la Ronda de Dalt. El coll dels Penitents, o dels Quatre Camins (170 m), que és el punt més alt d'aquest corredor, separa les petites conques d'Horta i de Sarrià. El

³ MORET PUJOL, Lourdes (2010)

piemont forma un replà superior del pla de Barcelona separat del replà inferior per un escarpament d'uns 15 m d'alçària.

El replà superior és constituït per un basament d'argiles grogues pliocèniques, que contenen alguns nivells de sorra en els quals s'inclouen bons aqüífers. Sobre aquest sòcol pliocènic hi ha superposats uns dipòsits cíclics formats per argiles roges a la base, seguides de llims grocs i d'una crosta calcària a la part superior, que corresponen a diferents intervals de les oscil·lacions climàtiques del Quaternari.

El pla de baix ocupa el sector comprès entre l'esmentat corredor i el mar. La plana baixa es troba accidentada per dos monticles: l'un, de molt poca importància topogràfica, és l'antic mont Tàber (15 m), damunt del qual fou establerta la primitiva ciutat; l'altre, que sobresurt molt més en el relleu, és el Montjuïc (173 m), format per argiles i gresos miocènics amb els quals hom construï la major part dels edificis monumentals de Barcelona, almenys fins el 1955, i que s'aixeca suaument sobre el pla, mentre que, tallat per una falla, cau bruscament sobre la mar, formant un cingle de més de 150 m (el Morrot).

Al nord-est i al sud-oest el pla inferior de Barcelona continua sense interrupció per les planes deltaïques del Besòs i del Llobregat, respectivament. El delta del Besòs és una petita plana d'uns 17 km² que avançava lentament, però que ha fornit els materials que, arrossegats per un corrent marí que contorneja la costa, han omplert els successius ports medievals de Barcelona; a la fi de la dècada dels noranta, el curs baix del Besòs ha estat totalment remodelat i el delta ha estat ampliat amb una petita península artificial. El delta del Llobregat forma una plana de més de 90 km² que resta gairebé del tot fora el terme municipal de Barcelona, bé que constitueix una àrea d'expansió recent de barris residencials, i nou centre de serveis del port i de la ciutat. La urbanització moderna desborda el pla i s'interna pels congosts del Llobregat i el Besòs travessant la Serralada Litoral, cap a les terres planes del Vallès Occidental ⁴.

⁴ Enciclopèdia.cat

4.- CONTEXT HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC ⁵

Els orígens de la ciutat de Barcelona se situen al Mont Tàber, a finals del segle I aC, molt a prop del mar i dominat al sud pel promontori de Montjuïc, que facilita la defensa del seu litoral. Ben aviat, però, els límits s'anaren expandint pel pla, on només s'aixequen, cap al nord, els turons de Monterols, el Putget, la Creueta, el Carmel, la Muntanya Pelada i el turó de la Peira.

Des del punt de vista urbanístic, podem diferenciar tres zones dins la ciutat. Prop del mar i dominat al sud pel gran promontori de Montjuïc hi ha el nucli antic, que resta emmurallat fins la desaparició de les muralles, a mitjans del segle XIX. Aquest espai inclou d'una banda, un nucli central conegut com a barri gòtic que correspon, *lato sensu*, a la primitiva ciutat romana. Al seu voltant hi trobem tot un seguit de petites viles que es van formar en època medieval, dins el perímetre de les muralles aixecades al segle XIII. Aquestes viles noves són els actuals barris coneguts amb els noms de les esglésies que els centralitzen: del Pi, de Santa Anna, de Sant Pere, de Santa Maria del Mar i de la Mercè. Els darrers sectors del nucli antic de la ciutat, és a dir, la Rambla i el Raval, començaren a ser urbanitzats quan quedaren inclosos dins el tercer recinte fortificat de la ciutat que es bastí al llarg de la segona meitat del segle XIV.

En segon lloc, tenim tot un seguit de pobles que neixen entorn de la ciutat i que n'acabaran formant part a finals del segle XIX. Per últim hi trobem l'Eixample, una àmplia zona quadriculada, de carrers amples, planificada a la segona meitat del segle XIX, seguint el Pla d'Ildefons Cerdà, quan ja s'havien enderrocat les muralles que impedièren el creixement urbanístic de Barcelona.

L'àrea específica on s'ha fet la nostra intervenció ha estat des de sempre un lloc de pas en la sortida de Barcelona cap al Vallès i el Maresme. La via Augusta ja travessava aquest indret de camí cap al coll de Finestrelles i el seu traçat és encara visible resseguint la carretera de Ribes i el carrer del Clot.

A partir del segle X el pas del Rec Comtal va canviar la fesomia d'aquest indret. Al llarg del seu curs van aparèixer molins hidràulics, i els terrenys pantanosos que s'estenien

⁵ MORENO, Iñaki (2018)

fins a la Llacuna, el Joncar i el camí ral de Barcelona a Mataró es van anar transformant en pastures i conreus de regadiu. Tot plegat va fer d'aquest racó de Sant Andreu una plana fèrtil, que va restar gairebé inalterada fins al segle XVIII.

La intervenció s'ha desenvolupat al districte de Sant Andreu. Aquesta zona de la ciutat, va començar a ser urbanitzada al segle XIX. Entre el 1854 i el 1856 s'enderroquen les muralles de la ciutat aprofitant el bienni progressista, però fins al 1858 no es va permetre fer un pla per eixamplar la ciutat⁶.

SANT ANDREU⁷

Sant Andreu de Palomar és un barri del districte de Sant Andreu de Barcelona. Fou el principal nucli de l'antic municipi de Sant Andreu de Palomar que més o menys coincideix amb el que avui és el districte de Sant Andreu i Nou Barris.

La primera notícia escrita data de l'any 992, quan en un document de permuta d'una herència es menciona un lloc anomenat Palomar. L'any 1034 apareixen junts els noms de Sant Andreu, patró de la parròquia, i Palomar. Els límits de l'antic poble de Sant Andreu de Palomar anaven del Besòs fins a la serra de Collserola, i de Montcada al nord, fins a Sant Martí de Provençals al sud. La riera d'Horta era la divisió amb el municipi veí de Sant Martí. Situat a la plana amb terres fèrtils, la seva activitat principal era l'agricultura. El regadiu li arribava del *rec Comtal*, sèquia que cap a l'any 954 va fer construir el comte Miró I per conduir l'aigua des de Montcada fins a Barcelona.

Durant els segles XI, XII i XIII es constituí un primer nucli d'habitatges a l'entorn de l'església. Al llarg del segle XIII s'incrementa la relació de la creixent comunitat andreuca amb Barcelona; nobles, col·laboradors de la monarquia i membres del Consell de Cent, com els Sant Climent, foren propietaris de terres a Sant Andreu de Palomar. Organitzats en *Universitat dels Parroquians* (el Comú que tenia els seus representants en els prohoms) els habitants d'aquell Sant Andreu no baixaven dels 500-600, malgrat els efectes de la pesta de 1348. D'ençà el segle XIV creixen considerablement les confraries; a Sant Andreu de Palomar se'n constitueix la dels

⁶ MORENO, Iñaki (2018)

⁷ MORET, Lourdes,. BOSCH, Antoni (2018)

Homes Forans, confirmada el 1401 pel rei Martí, que aplegava els habitants del terme que encara no havien assolit la categoria de parroquians. Al Coll de Finestrelles, lloc de pas per a aquells que travessaven el Pla de Barcelona provinents dels Pirineus, fou construït l'hospital de Vallbona, on els homes forans malats i els captaires podien fer-hi estada.

Al segle XVI ja es pot parlar de masies escampades per la demarcació del poble de Sant Andreu de Palomar. La pagesia de Sant Andreu s'originà a partir d'arrendament o cessions de terres, per part d'una classe mitjana organitzada.

Al llarg del temps es van anar conformant els diferents carrers entorn de l'eix del carrer Gran, corresponent a una antiga via romana.

Un fet destacable va ésser que la Guerra dels Segadors es va iniciar a Sant Andreu de Palomar el 1640, quan els sometents de Sant Celoni, de Blanes i pagesos de la Catalunya interior que baixaven a contractar-se per la sega, van decidir marxar contra les forces del Comte-duc d'Olivares, que es mantenien a Catalunya bo i acabada la guerra del francès i que saquejaven poblacions i violaven drets bàsics dels seus habitants. Escolliren per bandera el Sant Crist de la Parròquia i s'enfilaren cap a Barcelona, on varen alliberar el diputat Francesc de Tamarit i els consellers Francesc Joan de Vergós i de Sorribes i Lleonard Serra, donant mort al virrei de Catalunya i tingueren la ciutat a mercè seva. Nombroses reunions entre els consellers de Barcelona i els segadors revoltats tingueren lloc a la parròquia de Sant Andreu de Palomar.

A l'estiu de 1705, durant la Guerra de Successió que va acabar amb la victòria del Felip V l'Onze de Setembre de 1714, la masia de Can Borni, a tocar de la Riera d'Horta, va esdevenir quarter general de la Plana Major de l'Arxiduc Carles d'Àustria.

El Decret de Nova Planta resultant d'aquesta derrota que va posar fi a les Institucions de Govern de Catalunya i va comportar un nou sistema d'administració territorial. L'antiga parròquia de Sant Andreu de Palomar va passar a ésser un Municipi independent. Llavors es va confeccionar el primer segell del Municipi, que representava la creu de Sant Andreu, un colom i una má oberta de cap avall.

El creixement de la població amb la construcció de nous habitatges i masies (Can Pere Valent, Can Verdaguer, Can Xandri, Can Sala, Can Diumengó, Can Guineueta, les Carasses...) va anar convertint el terme municipal en un ric espai per al conreu. El viatger i agrarista anglès Mr. Arthur Young, al seu pas per Sant Andreu de Palomar l'estiu de 1787, va dir: "*Quedo meravellat d'aquests camps, els conreus són a tocar i molt ben portats, encara no s'ha fet una collita que ja en comença una de nova...*" L'agricultura fou una de les principals fons de vida fins a l'arribada de l'època industrial.

La industrialització que va tenir lloc a finals del segle XIX i principis del XX porta a Sant Andreu empreses importants, com la tèxtil Fabra i Coats, La Maquinista, Fabricació Nacional de Colorants, i una bona quantitat d'empreses petites i tallers.

El 20 d'abril de 1897 la reina regent Maria Cristinas d'Habsburg-Lorena, signà el Decret d'Agregació que va annexionar Sant Andreu de Palomar i molts altres pobles del Pla de Barcelona (Gràcia, Sants, Les Corts, Sant Martí, Sant Gervasi, posteriorment Sarrià) a Barcelona. La Junta desagregacionista creada a l'efecte, no va poder-ho pas evitar. El Tribunal d'Assumptes Contenciosos i Administratius acordà, el 21 de febrer de 1902, de no acceptar la desagregació de Barcelona. Això va convertir el poble en el Districte 9è. Posteriorment l'antic Terme Municipal fou esquarterat i repartit per els Districtes d'Horta-Guinardó, Sant Martí, Nou Barris i el propi de Sant Andreu, amb l'afegit d'una part de Sant Martí de Provençals (La Sagrera).

Església de Sant Andreu

En el segle X existeix el primer esment del temple de Sant Andreu, que va ser assaltat i destruït per Al-Mansur l'any 985. Construïda una nova església romànica i consagrada l'any 1105 pel bisbe Berenguer de Barcelona, va tornar a ser destruïda pels almogàvers i tornada a consagrar per sant Oleguer l'any 1132.

D'aquesta parròquia van sortir el 8 de juny de 1640 els segadors amb la imatge del Sant Crist per a protestar contra el virrei Comte de Santa Coloma al que van matar, en el famós Corpus de Sang. El 1850 es decideix ampliar-la donant-li l'encàrrec de les obres a l'arquitecte andreuenc Pere Falqués i Urpí, amb una aparença entre classicista i eclecticista, la torre del campanar integrada en l'extrem esquerre de la façana principal i

el cimbori quadrangular de 68 m d'altura són els dos elements més destacats de la seva fisonomia.

Durant la Setmana Tràgica de 1909 i després durant la guerra civil de 1936 torna a sofrir greus incendis, que destrossen sobretot la decoració interior. Entre el 1954 i 1960, el pintor local Josep Verdaguer és l'encarregat de pintar els murals, representant la vida de Sant Andreu i escenes bíbliques.

Casernes Militars de Sant Andreu

El complex de les casernes militars va ser inaugurat l'any 1929 sota mandat de la dictadura de Primo de Ribera, ocupava 100.000m² destinats a l'allotjament de diversos regiments d'artilleria. Durant la guerra civil espanyola tingué un paper rellevant. La nit del 18 al 19 de juliol de 1936, les tropes van afegir-se a l'aixecament militar feixista dels generals Sanjurjo, Franco i Mola. La ràpida resposta de les autoritats republicanes i de les milícies populars va impedir que les tropes poguessin desplegar-se per Sant Andreu o s'afegissin al sector de l'exèrcit que s'havia apoderat de capitania general, al port. A la caiguda de la tarda, la rebel·lió era ofegada a Barcelona i el general Goded, que l'havia d'encapçalar a Catalunya i les Illes, es rendia.

Acabada la guerra, l'exèrcit va recuperar el complex i no serà fins principis del segle XXI que s'inicià l'enderroc de molts dels edificis que formaven el complex.

Des d'un punt de vista històric - arqueològic en aquest sector de la ciutat és coneguda la presència d'un element significatiu en la història medieval, moderna i contemporània de Barcelona: el Rec Comtal.

EL REC COMTAL⁸

Tot sembla indicar que l'origen del Rec Comtal està relacionat amb l'antiga conducció romana del segle I d.C., que portava l'aigua fins el recinte emmurallat de la colònia de Bàrcino. El Rec conserva la base tecnològica romana pel que fa a l'ús de l'aigua rodada

⁸ CARTA ARQUEOLÒGICA DE BARCELONA: <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3426>; CONILLERA, 1991; MARTÍN, 2000.

per gravetat, però s'orientava cap a uns usos i objectius socials i econòmics diferents. Es tracta d'una estructura hidràulica de primera magnitud, construïda a l'alta Edat Mitjana i que perdurà fins al segle XIX com un dels principals abastadors d'aigua a la ciutat. La hipòtesi més extensa —recolzada per nombrosa documentació medieval— afirma que va ser obra del comte Mir (954-966), el germà petit del comte de Barcelona Borrell II, que aprofita aquest corrent d'aigua, no ja reconstruint els aqüeductes, doncs en aquella època no s'estilaven aquestes construccions, sinó convertint-lo en una sèquia o rec per a regar els camps (doncs feia funcionar tot un sistema de sèquies subsidiàries al llarg del seu recorregut), moure les moles dels molins fariners i drapers, i abastar d'aigua les incipients indústries de la ciutat. La seva funció principal, doncs, no era proporcionar aigua de boca, ja que en època medieval la majoria d'aigua per beure dins de la ciutat s'aconseguia mitjançant pous, a Barcelona hi ha una gran quantitat d'aigua freàtica de bona qualitat, que ha estat utilitzada al llarg de la història. És a dir, el Rec seguiria un traçat semblant al de l'aqüeducte però amb un curs més sinuós determinat per la major necessitat energètica per a moure els pesats molins que van aparèixer en tot el seu recorregut.

Aquest origen romà queda reflectit fins i tot als informes que al finals del segle XIX i principis dels XX redacten la comunitat de regants i l'Ajuntament, pels litigis entorn a la propietat i ús de l'aigua. És difícil, encara hores d'ara, ubicar exactament l'inici de la construcció del Rec Comtal. Hi ha diverses hipòtesis, la més extensa de les quals ens diu que era obra del comte Mir, el germà petit del comte de Barcelona Borrell II, a principis de la segona meitat del segle X⁹.

Serà al llarg del segle XI quan l'ús del Rec es generalitza, especialment a partir de la segona meitat com queda reflectit a la documentació. Els molins que s'abasteixen del Rec comencen a proliferar, des de la zona de Sant Andreu, concretament de Finestrelles, cap al Clot i dins de l'actual Ciutat Vella, a l'entorn del monestir de Sant Pere de les Puelles.

⁹ Carta Arqueològica de Barcelona: <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3426>

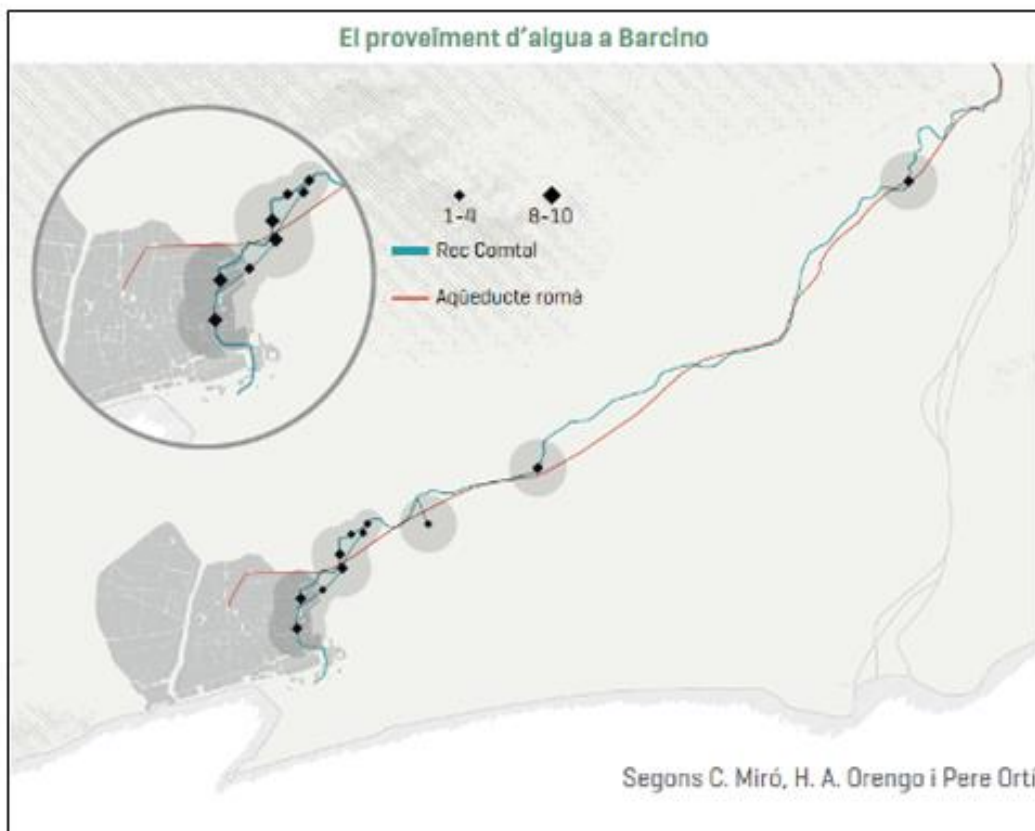

Fig. 8.- Proveïment d'aigua a Bàrcino. Font: La Revolució de l'aigua a Barcelona. Aigua corrent i ciutat moderna 1867-1967. MUHBA (2021)

En el curs del Rec Comtal van ser construïts un total de 15 casals de molins, 13 dels quals eren fariners i 2 drapers. La majoria d'aquests molins eren de domini reial i representaven una de les principals fonts d'ingressos de l'erari públic. Els molins del rec eren els següents ¹⁰:

1. Molí Pallarès (amb 6 moles)
2. Molí de Sant Pere (amb 8 moles)
3. Molí de Sant Pere des Vilars (amb 2 moles)
4. Molí Soler Jussà (amb 8 moles)
5. Molí d'Hug Sa pera (amb 2 moles)
6. Molí Soler Sobirà (amb 6 moles)
8. Molí d'Hug Sa Pera (amb 2 moles)
- 9-10 Molins drapers
11. Molí del Clot Jussà (amb 8 moles)
12. Molí Çapera (amb 2 moles)
13. Molí del Clot Sobirà (amb 8 moles)
14. Molí Çapera (amb 2 moles)
- 15. Molí de Sant Andreu o de Malla (amb 7 moles)**

El que sí que queda clar és que no es pot separar els processos de la construcció del Rec, amb la inutilització de l'aqüeducte romà, ja que no podem parlar de desaparició del mateix.

L'administració del Rec està documentada des del segle XIII a partir de la figura del Batlle general, funcionari que administrava el patrimoni reial, el qual tenia plenes competències sobre les aigües públiques, rius, riberes i molins, entre d'altres. Per sota del Batlle general, apareix al segle XIV la figura del Batlle d'aigües i administrador de molins reials de la ciutat i territori de Barcelona que està directament implicat en els afers del Rec. Aquests càrrecs van quedar dissolts pel Decret de Nova Planta i les seves funcions van passar a mans de la Intendència, organisme creat aleshores.

Es desconeix com seria el Rec original del segle X donat que al llarg del temps ha patit diverses remodelacions. Sí sabem, però, que era un canal a cel obert, d'una amplada

¹⁰ SUBIRANAS, Carme i JIMENEZ Marc (1999)

que variava segons el traçat. Els murs eren de carreus de pedra de Montjuïc, units amb morter de calç, amb el fons de terra natural, sense cap recobriment especial. Al llarg del recorregut hi havia ponts, majoritàriament de pedra, que facilitaven el seu creuament. La neteja regular del fons del Rec al llarg dels anys no ha permès la conservació dels materials del primer moment de la seva construcció.

Amb un recorregut proper als 12 km, la captació d'aigua s'iniciava al marge dret del riu Besòs, a l'alçada de l'actual Montcada i Bifurcació, a l'indret conegut com pous de Montcada.

Figs. 9.- Foto de l'esquerra :El Reixagó (Montcada). Punt d'inici de la sèquia
Foto de la dreta: El Rec Comtal al seu pas pel barri de Vallbona a Barcelona
Font: Manel Marín Pascual i Jaume Seda Mariné (2016)

El Rec recorria al peu del vessant nord del turó de Montcada, penetrava al Pla de Barcelona per Vallbona, creuava els termes de Sant Andreu de Palomar i Sant Martí de Provençals, seguia pel barri de Marina, entrava a la ciutat de Barcelona pel Portal Nou, seguia pels carrers del Rec Comtal, Basses de Sant Pere, Tantarantana i del Rec i arribava al mar al barri de la Barceloneta. En el decurs dels segles el seu recorregut patí algunes variacions, especialment en el seu tram final. L'any 1715 fou desviat amb motiu de la construcció de la Ciutadella i el 1822 es tornà a modificar el tram final, aquesta vegada per motius de salubritat. En principi el Rec era construït per un canal a cel obert, que en els seus orígens, i al llarg dels primers segles d'existència, gran part de la seva trajectòria no devia incorporar cap tipus d'estructura constructiva que la definís lateralment. El Rec era constituït, per tant, únicament per un canal de terra excavat, amb una amplada aproximada de 4 metres a l'aire lliure, amb marges a

cadascun dels costats pel pas de persones i bestiar. Aquests marges haurien estat definits per canyissars que farien la funció de contenció. Només en alguns casos els marges estaven reforçats per parets d'obra.

La importància del Rec a Barcelona es fa palesa si considerem que al segle XVI es pot constatar un desequilibri d'ocupació de l'espai, de manera que el 14% de la superfície de la ciutat acull el 41% de la població. L'explicació es troba en el fet que les activitats bàsiques eren concentrades entorn a tres elements estructurals: el Rec, el mercat i el port. Per això, per exemple, la zona de Sant Pere de les Puelles i Portal Nou es van convertir en àrea industrial d'aquest sector, perquè el canal entrava a la ciutat per aquests barris.

Al llarg del segle XIII es produeix una expansió demogràfica de la ciutat que genera una forta demanda de productes agrícoles. Associada a aquesta expansió agrícola apareix una zona coneguda com "*Hort i vinyet*" de Barcelona, un territori proper al nucli urbà, on la ciutat exercia plena jurisdicció, i que s'estenia des de la riera d'Horta fins al Coll de Codines i del Puig Aguilar i Collserola fins al mar. Al llarg del segle XVIII, el regadiu s'estengué força a Catalunya, i en particular al Pla de Barcelona i es desenvolupà la xarxa de regatge del Rec. Però vers la fi del segle, el cabal hauria estat insuficient per assegurar el funcionament dels nous molins que hi havia en aquells moments, el manteniment del regadiu i l'aprovisionament d'aigua a Barcelona. Per tal de resoldre aquesta escassetat es construï el 1778, una mina sota el llit del riu Besòs. El sistema de filtració de les aigües freàtiques del Besòs permet disposar de volums més abundants i segurs. A partir d'aquest moment l'Ajuntament de Barcelona decideix allargar la mina (1822) sota la direcció d'una Junta constituïda per representants de totes les jurisdiccions afectades. Aqueix mateix any es crea la Societat d'Usuaris interessats en el Rec Comtal i els molins. El 1852 comencen les obres de l'última ampliació de les mines del Besòs. Aquesta conducció acaba en el repartidor del "*Reixegó*" on els regants i els molins es reservaven en exclusiva les dues terceres parts del cabal de les mines de Montcada. La superfície regada s'amplia i es modernitza la infraestructura de repartició de l'aigua. Així, durant el període de 1822-1852, el cabal procedent de les mines de Montcada va ser el principal subministrament a la ciutat de Barcelona, la qual cosa va permetre la modernització del conjunt del sistema de distribució intramurs, però

en canvi els molins es troben en regressió encara que hi ha un augment de l'activitat industrial per la localització de fàbriques, bàsicament tèxtils, a Sant Martí de Provençals i Sant Andreu de Palomar. Quant al regadiu, es manté la importància que tenia en el segle XVIII. El mercat s'especialitza i es produeix una substitució progressiva de cereals i llegums per hortalisses i verdures. Aquest regadiu se situava en el costat oriental, entre el riu Besòs, la Mediterrània, Barcelona i la Ciutadella.

A partir d'aquest moment la sèquia sofrirà constants i petites modificacions. Bàsicament pel projecte i construcció de l'Eixample i per la forta expansió demogràfica, industrial i urbanitzadora dels pobles pròxims a la Ciutat Comtal. La sèquia es cobriria i desviaria en diferents trams per a obrir carrers, la construcció de clavegueres i la formació d'illes segons el projecte Cerdà. Aquest projecte acabaria amb el regadiu en la zona situada entre Ciutat Vella i Sant Andreu de Palomar. Inclús amb el descens de la superfície regada i del nombre d'usuaris de les aigües del Rec, l'horta del Pla de Barcelona seguirà sent el sector amb més vitalitat, especialment en els pobles de Sant Martí de Provençals i de Sant Andreu de Palomar, en canvi a la zona de Ciutat Vella queda integrat en la xarxa de clavegueram.

La desaparició del Rec Comtal es va accelerar a mitjan segle XX. Com a conseqüència del gran creixement demogràfic dels anys 60 bona part del seu recorregut es va aprofitar per al traçat del clavegueram de Barcelona i els terrenys que regava van passar a ser ocupats per usos residencials i, especialment, industrials. Actualment els únics trams a cel obert del Rec es troben en el barri de Ca Sant Joan a Montcada i Reixac i en la plaça Primer de Maig en el barri de Vallbona, a Barcelona.

4.1.- Antecedents arqueològics.

A la zona objecte d'aquest estudi, anteriorment s'hi han portat a terme un seguit d'intervencions arqueològiques, als anys 1999 i 2004, a càrrec de C. Subiranas Fàbregas i M. Jiménez Marzo (ArqueoCat), per una banda; D. Giner (Codex), de l'altra. L'any 2010, Lourdes Moret (Antequem), i més recentment, l'any 2017, Lourdes Moret i Antoni Bosch (Antequem).

Els vestigis arqueològics documentats en aquest sector abasten una forquilla cronològica molt àmplia, des de la prehistòria fins a l'època contemporània.

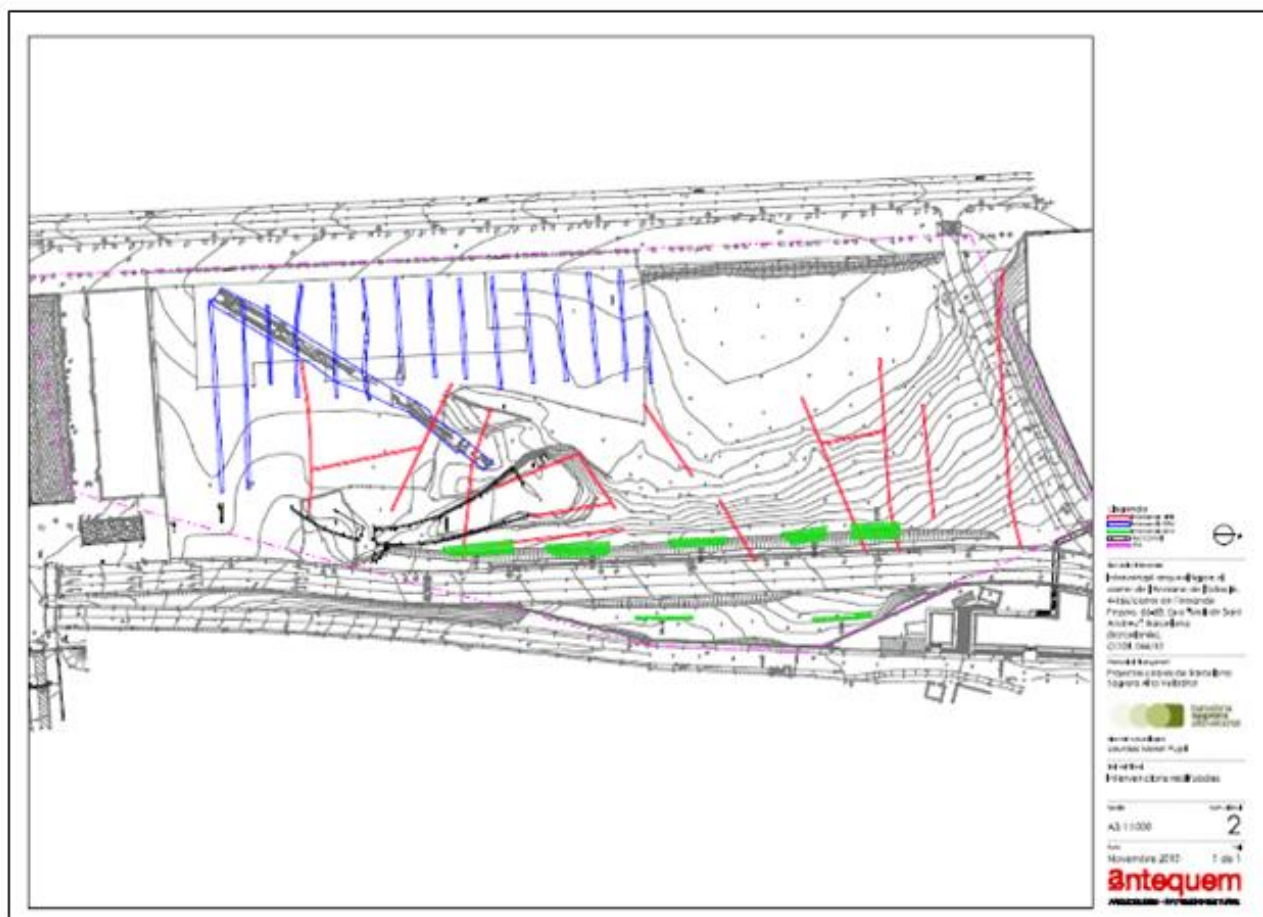

Fig. 10.- Actuacions arqueològiques en la zona compresa entre els carrer Andana de l'Estació i Fernando Pessoa, entre els anys 1999, 2004, 2010, 2017. Font: Lourdes Moret (2017)

L'any 1999, es va realitzar una intervenció arqueològica que va afectar la part baixa del solar delimitat pels carrers Coronel Monasterio (actualment, carrer de Fernando Pessoa), Palomar, Andana de l'Estació i el passeig de Santa Coloma¹¹.

Els resultats arqueològics diferiren en funció del sector afectat; al nord no va aparèixer cap mena de resta arqueològica i l'estratigrafia fou estèril, en canvi, la zona sud tenia una sèrie de restes arqueològiques associades, per una banda amb l'existència d'un antic molí i de l'altra amb la presència d'un mur amb estratigrafia associada. No es documentà cap estructura i/o element que pogués relacionar-se amb alguna part de l'antic traçat del Rec Comtal, malgrat que les referències documentals així ho apunten. Cal tenir en compte que anteriorment la implantació d'una fàbrica en època moderna podria haver afectat clarament l'existència de l'antiga sèquia.

Les restes del molí estaven formades per tres carcabans, construïts amb arcs de pedra irregular lligats amb morter de calç i amb una pavimentació també a base de pedres irregulars i fragments de pedres de molí, que caldria situar-los vers els segle XV-XVI. És possible que sigui el documentat Molí de Sant Andreu.

Fig.11.- Restes dels carcabans del molí aprofitats per la fàbrica de colorants documentats a la intervenció arqueològica de 1999. Font: Carme Subinanas i Marc Jiménez (1999)

¹¹ Carta Arqueològica de Barcelona: <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3000>

Les altres restes arqueològiques documentades a la zona sud eren una sèrie de murs, construïts a base de pedres rectangulars lligades amb morter de calç. L'estratigrafia relacionada amb aquestes estructures pot situar-se, segons al material arqueològic aparegut, entre els segles XVII-XVIII.

Al **novembre de l'any 2000**¹² es va procedir al cobriment de les restes arqueològiques exhumades a la intervenció 134/1999. Un cop es va desbrossar i netejar les estructures i rases afectades es va procedir al seu cobriment amb un llençol de geotèxtil. Seguidament el procés va consistir en l'abocament de sauló a les rases per sobre el geotèxtil, amb una potència d'uns 0,30-0,40 metres. A la zona del molí la potència del sauló va ser major, ja que va abastar l'alçada total de les estructures documentades. Finalment, les rases i estructures es van tapar fins al nivell actual del sòl amb terra de granulometria no gaire gruixuda, procedent d'altres obres que estaven realitzant a Barcelona.

L'any 2004¹³, en Daniel Giner va efectuar una intervenció arqueològica preventiva al solar situat al carrer Coronel Monasterio 6-16 (actualment, carrer de Fernando Pessoa, 54-64) de Barcelona, la qual donà resultats positius que es poden adscriure en les següents cronologies:

Fase I. Presència de materials prehistòrics. En una de les rases efectuades es van recuperar al voltant dels 20 m.s.n.m, és a dir, entre 3 i 3,5 m. per sota del nivell actual de circulació, diferents fragments, de petites dimensions, de ceràmica a mà de pasta grollera que s'identificaren amb una cronologia d'entre Bronze Final - Ferro Inicial per la presència d'un fragment decorat amb cordó aplicat. Per les característiques d'aquests materials, petits i amb talls molt arrodonits, es va concloure que es tractava de materials rodats aportats per processos de sedimentació natural.

Fase II. Estructures d'època romana. La intervenció arqueològica desenvolupada donà un resultat positiu en la documentació d'estructures corresponents a època romana. En

¹² Carta Arqueològica de Barcelona: <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3001>

¹³ Carta Arqueològica de Barcelona: <http://cartaarqueologica.bcn.cat/351>

primer lloc es documentà una canalització, que possiblement responia a un extens tram de l'aqüeducte romà que, des del Besòs, portava aigua a la ciutat de Bàrcino. La conducció fou exhumada al llarg de 108 m. (d'ells 96 en continuïtat), amb orientació sud-oest – nord-est, d'una amplada total entre 1,30 m. i 1,50 m. i una alçada màxima registrada d'1,40 m.

Els resultats concrets de la intervenció permeteren atorgar una cronologia d'amortització d'aquest tram de l'aqüeducte posterior a finals del segle VI – segle VII i anterior a finals del segle XIII / segona meitat del segle XV – segle XVI, amb la construcció dels nivells d'empedrats del camí, arc cronològic on encaixa perfectament la datació tradicionalment acceptada del segle X, ja que se sap que no es pot allargar més enllà d'aquesta data per la construcció del Rec Comtal i la urbanització del barri extramurs del Burg dels Arcs, que amortitzà la part final de l'aqüeducte integrant-lo als edificis. En segon lloc es documentaren restes d'un antic camí romà. Clarament, el camí estava orientat en relació al curs de la canalització romana, discorrent paral·lela a aquesta per l'est.

Fase III. Estructures d'època medieval i moderna. Posteriorment a les estructures corresponents a època romana, es diferencià una altra fase amb un grup d'estructures d'època medieval i moderna que es posaren en relació cronològica amb la ubicació al

Fig. 12.- Vista general de les restes des del sud-oest, amb la canalització, el camí empedrat i el mur que el delimita. Font: D.Giner (2004)

solar del molí hidràulic de Sant Andreu, conegut antigament com a molins nous de la Torre de Bell- Lloc i que remunten els seus orígens al segle XIII (construït entre 1280-1287 segons els documents), aprofitant la força del Rec Comtal. Es documentaren, al llarg de 60 m., un camí amb diferents nivells d'empedrat (fins a quatre superposats), amb una orientació sud-oest – nord-est, seguint clarament la canalització romana com a referència, encara que els nivells superiors d'empedrats es desviaven cap a l'oest posant-se per damunt d'aquesta. Aquest camí conduïa cap a la zona on s'ubicava el molí medieval i modern de Sant Andreu. Les amplades oscil·laven entre els 2 i 1,50 m. segons

l'empedrat i, de la mateixa forma, alguns presentaven roderes als seus extrems i d'altres no. Aquest camí continuaria en funcionament fins a una amortització definitiva en torn a mitjans del segle XVII, com ho indicaven els materials recuperats als estrats que cobrien els últims nivells d'empedrats.

Fase IV. Estructures del Rec, molí i fàbrica de colorants. Finalment, s'agruparen un seguit d'estructures corresponents, o bé a l'antic molí i el Rec Comtal, o bé a la fàbrica de colorants que s'instal·là al solar al segle XX, amb voluntat manifesta de reaprofitar les instal·lacions del molí amb una orientació industrial. Aquestes estructures es situarien cronològicament entre la construcció del molí a finals del segle XIII (1280-1287) i l'enderroc de la fàbrica de colorants al tercer quart del segle XX. A la part nord-est del solar, just a tocar amb la banda sud-oest de l'espai ocupat pel molí, es van documentar un seguit d'estructures que es relacionaren amb instal·lacions auxiliars del molí, la fàbrica de colorants o d'ambdues (donant-se un reaprofitament d'estructures ja documentat amb els carcabans i el Rec).

Destacava una habitació, molt ben conservada, delimitada en tres dels seus costats i amb un paviment d'asfalt que cobria un paviment anterior de rajoles.

A aquestes estructures era habitual trobar elements reaprofitats del molí, especialment rodes de molí reutilitzades en murs o paviments. En general, els materials constructius eren de maó massís per a envans i tapials i pedres per als murs, tot lligat amb morter de calç, fet que dificulta una adscripció cronològica ja que aquesta tècnica constructiva perdurà fins ben entrat el segle XX. Malgrat això, no es va descartar que algunes d'aquestes estructures podrien correspondre a les fases medieval o moderna del molí. Per últim, es documentà el nivell contemporani del camí realitzat amb restes de foneria de color negre i molt dur, que amb orientació sud-oest – nord-est, es dirigia cap a les estructures del molí. Aquest camí s'identificà tradicionalment amb el camí antic de Sant Andreu a Santa Coloma, encara que després del descobriment de nivells més antics del mateix, se sap que es tractaria d'un desviament cap a l'oest de l'esmentat camí efectuat a finals d'època moderna o contemporània.

L'any 2010, arqueòloga Lourdes Moret¹⁴ va efectuar una intervenció arqueològica que va consistir en l'obertura de set sondejos informatius, a les dues bandes del carrer de l'Andana de l'Estació. En dos dels sondejos es van localitzar estructures destinades al regadiu i part d'una calçada empedrada, la qual es podria tractar de l'antic camí de Santa Coloma o de la via Molinera, que discorria paral·lela al Rec Comtal i servia per unir els diversos molins. També es van documentar alguns fonaments d'edificis contemporanis anteriors a l'obertura de l'actual carrer. En un altre sondeig es va identificar un estrat amb materials prehistòrics i un forat de pal.

Fig. 13.- Vista general del paviment 107 de lloses de pedres i còdols. Font: Lourdes Moret (2010)

¹⁴ Carta Arqueològica de Barcelona: <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3294>

L'any 2017, l'arqueòloga Lourdes Moret¹⁵, amb motiu de les obres del Projecte refós de la xarxa d'infraestructura de la recollida pneumàtica de residus sòlids urbans (RPRSU) en l'àmbit de les Casernes de Sant Andreu, a Barcelona, Ha realitzat una intervenció arqueològica per tal de localitzar possibles restes pertanyents a l'aqüeducte romà; Rec Comtal, Torre del Bell-lloc o restes prehistòriques. La intervenció ha permès identificar únicament restes de fonamentacions i un túnel de tir de les antigues casernes militars erigides l'any 1922.

Fig. 14.- Vista general de l'interior del túnel UE.6.
Font: Lourdes Moret (2017)

5. MOTIVACIONS I OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ

Les motivacions per les quals s'ha fet necessari un seguiment arqueològic es deuen, com ja hem comentat més amunt, al fet que les obres es desenvolupen en un espai inclòs en una "Zona d'Interès Arqueològic", interès donat per la presència d'unes estructures arqueològiques conegudes en aquest sector, com son l'aqüeducte romà i el Rec Comtal. Concretament, aquest interès es troba justificat per:

- El lloc de la intervenció es troba dins l'Espai de Protecció Arqueològica (EPA) "Rec Comtal - Molí de Sant Andreu". Núm. Registre Inventari Arqueològic: 9537. Data de la resolució: 22/11/1994.

¹⁵ Carta Arqueològica de Barcelona: <http://cartaarqueologica.bcn.cat/4060>

- El Rec Comtal. Al llarg de diverses fonts documentals i historiogràfiques es dona per suposat un origen romà del Rec Comtal. Relació normal, donada la coincidència de traçat de les dues conduccions, l'aqüeducte i el Rec.
- El Rec Comtal transcorre just per sota de la finca objecte d'aquest projecte, i per tant queda afectada directament pels treballs a realitzar.
- Determinar l'existència de les restes arqueològiques abans esmentades en el subsol.
- Documentar, analitzar i valorar les restes que es localitzin.
- Vetllar per la preservació de les possibles restes arqueològiques esmentades del subsol.

Els objectius immediats es centren doncs en documentar les possibles restes arqueològiques pertanyents a l'aqüeducte roma i al Rec Comtal que puguin aparèixer a la zona afectada per la futura construcció del nou accés al moll de càrrega i a la fonamentació dels murs del túnel acústic.

6.- METODOLOGIA

Per una bona documentació arqueològica és necessari adoptar una metodologia sistemàtica. En relació amb la metodologia de registre, la seqüència estratigràfica s'estableix amb el propòsit d'entendre la formació, delimitació, estructuració i orde de deposició dels diferents estrats. De la mateixa manera, ajuda a interpretar els diversos processos sedimentaris i post deposicionals que s'han anat produint al llarg del temps a la zona afectada. Sota aquestes premisses, s'ha establert un registre detallat dels diferents estrats que configuren la zona intervinguda utilitzant per a fer-ho el sistema d'Unitats Estratigràfiques (**UE**), que es pot seguir a E.C. Harris i A. Carandini, sistema acceptat àmpliament i secundat a Catalunya des de fa tres dècades ¹⁶. Es tracta d'una metodologia sistemàtica que permet analitzar de forma individualitzada cadascuna de les incidències que afecten la seqüència estratigràfica. La caracterització de les diferents unitats estratigràfiques es detalla en una fitxa. Aquí s'hi registren tots els paràmetres que permeten la seva correcta identificació i descripció, així com també la seva relació física respecte a la resta de les unitats estratigràfiques del jaciment.

¹⁶ CARANDINI, A (1997); HARRIS, R. (1991)
TRÓCOLI, SOSPEDRA, (1992).

La identificació d'una **UE**. s'estableix mantenint l'orde estricte d'aparició durant el procés d'excavació i es duu a terme generalment utilitzant una clau de tres o quatre dígits (en funció de la magnitud dels treballs a realitzar), començant tota la seqüència numèrica pel número 1,10, 100 ó 1000. Aquesta forma de procedir s'utilitza amb la finalitat d'evitar qualsevol alteració de la seqüència numèrica o algun tipus d'interferència en cas que, durant el procés, sorgeixi una estratigrafia complexa que obligui a acumular unitats estratigràfiques.

La documentació de la intervenció es completa amb les fitxes de les unitats estratigràfiques documentades, amb l'inventari dels material mobles exhumats. El material arqueològic recuperat es renta amb aigua (sempre que sigui possible per les característiques del material) i es sigla cada peça, per tal de deixar constància del seu lloc de procedència. Aquest es codifica segons els següents criteris, **018/21-067/21** (codi de la intervenció arqueològica) – núm. d'**UE**. (Unitat Estratigràfica) – núm. d'inventari (número de diferenciació de les peces més significatives). **018/21-UE.00 i 067/21-UE.00**

Aquest mètode també inclou la realització de material gràfic: planimetria d'una banda i fotografia de l'altra. La planimetria es concreta en plantes i seccions, les quals ens donen, respectivament, una visió diacrònica i una de sincrònica de les troballes realitzades. Pel que fa al material fotogràfic, s'ha realitzat el corresponent reportatge fotogràfic de tots els treballs realitzats i de cada una de les estructures localitzades per tal de deixar constància dels mateixos. Els plànols s'han digitalitzat amb el programa AutoCAD.

Quant al mètode d'intervenció immediata durant els treballs de control previ que s'estaven realitzant, hem seguit el de la verificació visual directa, al temps que una màquina retroexcavadora feia el buidatge de les rases.

Les cotes han estat establertes en metres sobre el nivell del mar concretament a 23,88 / 22,59 m.s.n.m.

7.- DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS I DE LES TROBALLES.

Aquesta intervenció arqueològica es troba vinculada a dos projectes constructius, distants en el temps i vinculats al Taller Escola Barcelona, al solar del carrer de l'Andana de l'Estació, 22-24 / carrer de Fernando Pessoa, 54-64, del Districte de Sant Andreu - Barcelona.

La primera fase del projecte era la construcció d'un nou accés viari al moll de càrrega i descàrrega. A tal efecte es van obrir unes rases informatives a l'extrem sud-est de la zona. Mentre que la segona fase, estava relacionada amb la fonamentació per la construcció dels murs del túnel acústic, de 302,4 m², amb una estructura metàl·lica revestida amb panells acústics per el moll de càrrega i descarrega del Taller Escola Barcelona (TEB). La tercera fase, era una ampliació de la primera, consistia en el rebaix de terres, d'entre 0,35-0,45m, d'una superfície de 675 m², per la construcció del gual i del nou accés al moll de càrrega del TEB.

7.1.- PRIMERA FASE (018/21).

Durant aquesta fase, s'han efectuat diversos moviments de terres (en molts casos s'ha remogut terres ja remogudes anteriorment) per tal d'assolir els objectius establerts al projecte constructiu del nou accés al moll de càrrega, i que han estat subjectes d'un seguiment arqueològic. Com a conseqüència d'aquest seguiment, s'han posat al descobert diverses estructures arqueològiques, d'una cronologia moderna i/o contemporània.

Els treballs arqueològics, s'han desenvolupat en dos períodes:

- En primer lloc, entre els dies 22 de febrer fins al 5 de març de 2021, es varen obrir 4 rases informatives a l'extrem sud-est de la zona susceptible de contenir al subsol la sèquia coneguda com a Rec Comtal. Les rases s'obriren amb una màquina excavadora giratòria assolint una fondària màxima de seguretat d'entre 3 i 4m (tot el que fou possible donada la llargada del braç de la màquina) des del nivell de circulació

actual del solar (23,60 m.s.n.m). L'objectiu de les rases era conèixer l'estratigrafia així com la localització i documentació de les possibles restes dels murs del Rec Comtal.

- El segon període del seguiment va tenir lloc entre els dies 31 de març a 1 d'abril de 2021. Es va procedir al cobriment amb geotèxtil de les estructures localitzades, així com el seu rebliment indefinit, juntament amb el de les rases obertes.¹⁷

La interpretació errònia de la zona afectada per les obres (**Figs. 2 i 13**), va portar a fer una rasa informativa (**RASA 1**) davant les restes del Rec Comtal mitjanament visibles en aquest espai de protecció arqueològica (EPA). Restes ja documentades parcialment en diverses actuacions arqueològiques desenvolupades durant els anys 1999, 2004 i 2010¹⁸.

Una vegada localitzades les restes dels murs del Rec, dins de la **Rasa 1**, es va fer una projecció dels mateixos fins l'indret on s'ha de construir el moll de càrrega. Ja que d'aquesta manera ens asseguràvem l'obertura de les rases, en el lloc més adequat, i amb possibilitats de localitzar els murs de l'estructura esmenta.

Les rases es descriuran en funció de com es van anant obrint en el decurs de la intervenció arqueològica

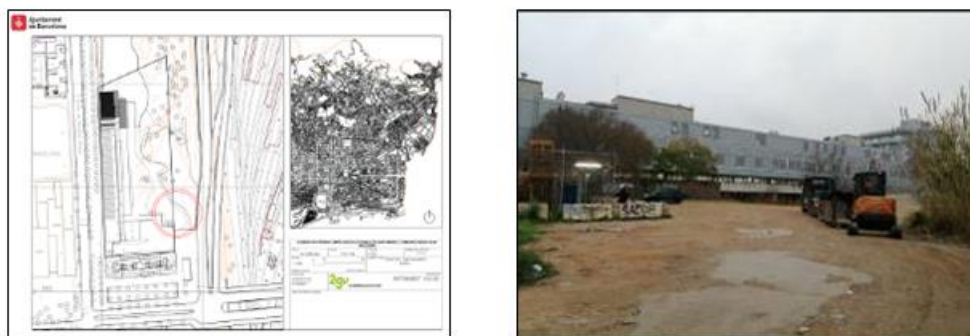

Fig. 15: Planimetria i vista general de la zona afectada per l'obra de construcció del moll de càrrega. Font: PIA-Carles Navarro (2021)

¹⁷ NAVARRO, Carles (2021)

¹⁸ SUBIRANAS i FÀBREGAS, Carme , JIMENEZ i MARZO, Marc (1999)
GINER, Daniel. (2005).
MORET, Lourdes (2010)

7.1.1.- RASES INFORMATIVES DE SONDEIG¹⁹

Els treballs arqueològics es basaren en l'obertura de 4 rases (**RASES, 1, 100, 200, 300**) a l'extrem S de la zona susceptible de contenir en el subsol la sèquia coneguda com a Rec Comtal. Aquestes es van realitzar per mitjans mecànics sota control directe de l'arqueòleg. Es va dur a terme la retirada dels diversos nivells estratigràfics de cada una de les rases fins a la localització d'estructures, o bé, fins a la localització del substrat geològic. Aquestes rases informatives havien de permetre, d'una banda, conèixer l'estratigrafia de la zona i d'altra banda determinar la presència d'estructures amagades al subsol.

En el cas de l'obertura de les **Rases 200 i 300**, i per qüestions de seguretat (possibilitat d'esllavissament de terres, caiguda de perfils, degut a la inestabilitat del terreny), es va decidir que en arribant aproximadament a la profunditat de 2 metres, no seguint buidant tota la rasa en la seva amplada i obrir una nova rasa interior amb una amplada de 0,80-1,00 metres, i en alguns casos es va obrir fins al màxima de la llargada del braç de la màquina, equivalent a uns 3 metres.

Fig. 16: Situació de les rases Font: Planimetria de Júlia Miquel. Fotos: Carles Navarro (2021).

¹⁹ Segons comentari personal de l'arqueòleg i membre del Centre d'Estudis Ignasi Iglesias, del barri de Sant Andreu, l'indret on s'han obert les RASES 1, 100, 200, 300, eren terrenys que al llarg dels anys havien estat rebaixats, durant l'enderrocament de la fabrica de colorants, així com durant la construcció del Centre Cooperatiu TEB, En posterioritat a aquests moviments de terra, s'havia afegit rebliment per recuperar la cota de circulació. Com a conseqüència de les diverses actuacions arqueològiques efectuades en aquest indret entre els anys 1999 i 2010, també es van produir nombrosos moviments de terra. Així mateix ens va mostrar una foto (protegida pel copyright) de l'any 2001, on encara son visibles l'arc de volta de descarrega del pont del camí de Santa Coloma.

RASA 1: PONT DEL REC COMTAL

Aquesta rasa s'ha obert al costat sud-est de l'espai de protecció arqueològica, a tocar al carrer Andana de l'Estació, just al davant de les instal·lacions de RENFE, on es poden apreciar restes estructurals - visibles superficialment - que es poden relacionar amb les restes del Rec Comtal i amb el Pont del Camí de Santa Coloma. Aquestes estructures estan construïdes a base de maó i pedres, tot lligat amb morter. Creiem que en termes generals, el conjunt de restes podrien corresponen a una època molt moderna.

En un primer moment es van efectuar uns treballs de desbrossament per netejar, de massa vegetal (**UE.2**), l'àrea d'intervenció, concretament la zona del Pont del Camí de Santa Coloma (**EST.1**), al costat del mur nord del pont del Rec Comtal. La retirada de vegetació de l'àrea on es preveia la realització de la rasa, va deixar una plataforma d'uns 8 x 8m, on es van poder observar la part superior i les restes del mur sud del pont. Just en aquest indret es va obrir la **RASA 1**, amb unes mides de 6 metres de llarg per 3 m d'amplada i una fondària aproximada de 2 metres.

Aquesta neteja de canyissars i massa vegetal va evidenciar la degradació de la zona del Pont i el Rec; va permetre fer més evident i visible la part nord d'un mur de pedres i maons en pla (**Fig.13**), lligats amb morter, del Pont del camí de Santa Coloma (**EST.1**), que va ser visualitzat durant el seguiment del 2010, per l'arqueòloga Lourdes Moret. Aquestes restes tenen una llargada de 2,60 m de llargada x 0,30m d'amplada, amb una orientació est-oest. La retirada de la vegetació va fer palès que, des de el 2010 fins a dia d'avui, febrer de 2021, s'han abocat runes i terres a l'entorn del pont i a l'interior del rec, provocant un evident estat de degradació de tot l'espai protegit.

En paral·lel a aquests murs es va netejar una àrea d'uns 25 m², i es va retirar en un nivell superficial (**UE.4**) corresponent a un estrat d'argiles i terres barrejades amb matriu sorrenca i restes de pedres de mides regulars (matxaca?) barrejades amb runa contemporània. Hem de dir que en aquest punt no es va exhaurir l'estratigrafia. Aquesta neteja va permetre documentar les restes del pas del Pont del Camí de Santa Coloma, així com la secció parcial del mur sud (**UE.5**), juntament amb les restes d'una pilastra de formigó (**UE.3**) i les restes de la fonamentació d'una segona pilastra (**UE.7**), amb la possible funcionalitat de barana del pont, que es recolzava sobre el mur **UE.5**.

Les pilastres **UE.3** i **UE.7**, estaven situades a cada extrem del pont, i repartides en la seva llargada, hi havia uns forats amb restes de fills de ferro. La primera es conserva en la seva totalitat, amb una alçada d' 1,70 metres, mentre que de la segona només queda la fonamentació sobre el mur **UE.5**. Creiem que aquesta estructura, formaria part en algun moment d'una tanca de seguretat per impedir l'accés a l'interior del Rec Comtal, amb la funcionalitat de barana.

El pont (**EST.1**), feia una amplada visible de 5 metres i una llargada d'aproximada de 6 metres, coronat pel mur **UE.5**, que estava construït per una paret de maons en pla, i una filera de maons verticals (aquesta part de l'estructura estava molt deteriorada), tots ells lligats en morter, amb una llargada de 5,40 metres i una amplada visible de 0,26m, amb una orientació E-W. La paret del mur sud (**UE.5**), es recolzava sobre una volta, feta amb dues fileres de maons (**UE.6**) en cantell, lligats amb morter, amb una amplada d'ull de 3,50 metres i una alçada de 0,40m, fins a la cota de la profunditat de la **Rasa 1**.

En el laterals del pont, es recolzaven els murs del Rec, **UE.10** i **UE.11**. Concretament l'**UE.10**, situat a la dreta del Rec, es tracta d'un mur de pedres i maons, arrebossat amb morter, de forma rectangular amb una llargada de 1,20m, una amplada de 0,60m, amb una alçada visible de 0,40 m. Aquesta estructura s'estén més enllà de la profunditat de la Rasa 1, és a dir de la cota d'obra.

Mentre que el mur **UE.11**, situat a la part esquerra del Rec, està construït en formigó amb la tècnica d'encofrat perdut de forma rectangular amb una llargada visible de 2,00m, una amplada de 0,40m i una alçada visible de 0,90 m, que s'estén més enllà de la profunditat de la **Rasa 1**. En aquest punt, a la sortida del pont, el Rec te una amplada de 4,70 metres aproximadament.

El conjunt de totes aquestes estructures estava cobert per l'estrat **UE.9**, que consistia en un nivell de rebliment format per terres sorrenques de color marró - grisenc, amb grans blocs de formigó i altres elements constructius. Sediment poc compacte, amb una potència de 1,20m. i que era el mateix que reblia l'interior de l'ull del pont.

Fig. 17: A l'esquerra les restes visibles de la paret nord del Pont camí de Santa Coloma sobre el Rec Comtal, l'any 1999 . Font: X. De la Cruz a Enric March (2016).
A la dreta vista de la mateixa secció del pont, al mes de febrer de 2021. Font: Carles Navarro (2021).

Fig. 18. Fotos superiors, vista del mur nord del pont de Santa Coloma, al febrer de 2021.
Fotos inferiors, estat del Rec Comtal al mes de febrer de 2021. Font: Carles Navarro (2021).

Figs. 19: Desbrossament del pont de Santa Coloma. Vista del mur sud (UE.5) de Rec Comtal.
Font: Carles Navarro (2021)

Fig. 20 : Fotos superiors: Neteja del pont del Rec Comtal.
Fotos inferiors: Vista del mur sud del pont amb la volta de descarrega i els dos murs paral·lels del rec (UE.10) a la dreta i (UE.11) a l'esquerra. Font: Carles Navarro (2021)

Fig. 21: A l'esquerra, vista zenital del mur UE.5, del pont. Al centre, vista del mur UE.10 i a la dreta vista del mur UE.11
Font: Carles Navarro i Júlia Miquel (2021)

Fig. 22: Diverses vistes del mur sud del pont (UE.5) i de la seva volta de descarrega (UE.6). Font: Jùlia Miquel (2021)

RASA 100

Aquesta rasa, de 10,50 m de longitud per 1,50 m d'amplada, i una profunditat que oscil·la entre el 1,50m i 2,40m., tenia una orientació est-oest, i s'ha obert a una cota de 22,98 m.s.n.m., actual nivell de circulació, en aquest sector. Ha donat un **RESULTAT POSITIU** en la documentació d'estructures arqueològiques, relacionades amb el Rec Comtal.

La seva obertura va posar de manifest la següent estratigrafia²⁰:

UE.101. Nivell superficial d'argiles de color marró fosc i de restes vegetals amb una potència variable entre els 0,05 i 0,10 m. Aquest nivell està documentat en la **Rasa 200 (UE.201)**, així com a la **Rasa 300 (UE.301)**, ambdós casos encara que de manera residual.

UE.102. Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques de color marró clar de composició argilosa amb restes de materials constructius contemporanis (restes de tubs corrugats, plàstics, quitrà, formigó, etc), amb una potència irregular de 0,20m a 0,30m. Aquest nivell també està documentat a la **Rasa 200**, com l'**UE.202** i a la **Rasa 300**, com **UE.302**.

UE.103. Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color vermell amb pedres, restes de formigó i altres elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència regular de 0,70m. Aquest nivell també està documentat a la **Rasa 200**, com l'**UE.204**.

UE.104. Nivell d'amortització, compost per restes de formigó producte de la neteja de les cisternes dels camions de formigó. Sediment força compacte, d'una extensió plana i irregular amb una potència de 0,20m.

UE.105. Substrat geològic, documentat a la profunditat de 1 metre. Està format per argiles taronges amb nòduls de torturà. S'estén més enllà de la cota de l'obertura de la **Rasa 100**.

UE.106. Nivell d'amortització. Rebliment de terres argiloses i graves de color marró amb pedres, restes de formigó i altres elements constructius (quitrà, cables elèctrics, fils de ferro, plàstics, etc). Sediment poc compacte, amb una potència de 1,20/1,30m.

²⁰ Veure annex de planimetria.

UE.107. Retall del nivell geològic (**UE.105**), de forma arrodonida amb una secció aproximada de 2,45m de llarg, i una profunditat de 1,20m. Aquest retall s'estén més enllà de la cota de profunditat de la **Rasa 100**, desconeixem la seva funcionalitat.

UE.108. Nivell de formigó de forma rectangular, de 1,50 x 0,70m, amb un gruix de 0,20m, Situat a la base del retall **UE.107**, i es recolza en el mur **UE.109**. Funcionalitat indeterminada.

UE.109. Es tracta d'un mur realitzat amb la tècnica de l'encofrat perdut de formigó, aquesta tècnica ens indicaria la modernitat de l'estructura. Documentat a cavall de la **Rasa 100 i 200**, i transcorre de forma perpendicular. Té una llargada visible de 1,90m, una amplada de 0,40 m, amb una alçada visible dins de la **Rasa 100** de 1 metre i de 3 metres dins de la **Rasa 200**. Documentat a una cota de 22,26 m.s.n.m., és a dir a 1,30m, per sota del nivell actual de circulació.

En general, la seqüència estratigràfica d'aquesta rasa està formada per un nivell vegetal superficial (**UE.101**). En el seu extrem est, s'han documentat dos estrats (**UE.102, 103**), integrats per rebliment de terrers argiloses i graves, de color variat, barrejades juntament amb restes de materials constructius específicament d'època contemporània (ciment, asfalt). Segurament es tracta de nivells d'amortització, provinents de la urbanització del la finca entre la dècada dels anys 1990 i 2000.

Un tercer estrat de rebliment és l'**UE.104**, que està format per restes de formigó producte de la neteja de les cisternes dels camions cuba formigonera. Sediment força compacte, d'una extensió irregular amb una potència de 0,20m.

El conjunt d'aquests estrats descansen sobre el nivell geològic d'argiles vermelles amb torturà (**UE.105**).

Per contra en l'extrem oest de la rasa es va documentar, sota el estrats anteriors, un nou nivell de rebliment (**UE.106**), amb argiles marrons i graves, juntament amb material constructiu, que amortitzaven un retall (**UE.107**) de 2,45 metres de llarg i una fondària de 1,20m, excavat dins el nivell geològic, amb una probable funcionalitat com rasa de fonamentació del mur **UE.109**.

El buidatge del retall va permetre localitzar i documentar la secció d'un mur (**UE.109**), a una cota de 22,26 m.s.n.m. No descartaríem, la reutilització d'aquesta part de l'estructura del Rec Comtal, com a part integrant de fàbrica de colorants o d'altres indústries, com així ha quedat demostrat en altres intervencions arqueològiques en aquest indret²¹.

Com hem comentat anteriorment, mur (**UE.109**) documentada té una llargada visible de 1,90 metres i una amplada de 0,40 m i que casualment, aquest mur divideix de forma perpendicular els límits entre la **Rasa 100** i la **Rasa 200**.

En un primer moment, aquesta estructura podria ser interpretada com la continuació de la secció del mur esquerre del Rec Comtal, ja que fent una projecció amb el mur **UE.11**, aparegut en la **Rasa 1**, observem que té la mateixa alineació i les mateixes característiques constructives, per tant podria tractar-se del mateix mur. També hem de ressaltar, que per la seva ubicació podria correspondre a la continuació del mur (**UE.1413**), de les mateixes característiques, localitzat pel Daniel Giner (2004) dins la **Rasa 1400**:

“ ... Finalment, a l'extrem est de la rasa, documentem (cobert per l'estrat superficial UE.1401) un mur UE.1413, amb orientació sud-oest – nord-est, una amplada de 37 m i una alçada de 1'79 m (entre els 22'23 i 20'79 m.s.n.m). Aquest mur sembla correspondre al mur est de la gran conducció d'aigua relacionada amb el molí que es va documentar a la intervenció de 1999 i que seria el Rec Comtal o bé una ramificació secundària d'aquest per portar aigua al molí i després retornar-la, dirigint-se cap a la cantonada sud-oest del solar, en direcció a l'església de St. Andreu per on es té constància pel documents que passava el Rec Comtal. Els materials constructius del mur UE.1413, realitzat amb un encofrat de formigó de ciment, indiquen una accentuada modernitat de l'estructura (aspecte ja assenyalat a l'informe de la intervenció de 1999) i seria fruit de la documentada reutilització de les estructures del molí per la fàbrica de colorants....”

²¹ SUBIRANAS i FÀBREGAS, Carme , JIMENEZ i MARZO, Marc (1999)
GINER, Daniel. (2005).
MORET, Lourdes (2010)

Això voldria dir, que les tres seccions documentades, a dia d'avui, podrien pertànyer al mateix mur, ja que la seva fàcies constructiva així com la seva amplada i la seva orientació, ens ho podrien confirmar. Però al tractar-se de restes aïllades entre sí, només podem parlar de manera hipotètica de la seva possible connexió i relació amb el mur esquerra del Rec o tal com apunta en Daniel Giner, podria tractar-se una ramificació secundària de l'esmentada sèquia.

Cal destacar que dins del retall (**UE.107**) i recolzat al mur **UE.109**, es va localitzar les restes d'un nivell de formigó (**UE.108**) de forma rectangular de 1,50 x 0,70 m, amb un gruix de 0,20m, la seva funcionalitat és una incògnita. En un primer moment podria ser interpretat com un reforç del mur abans esmentat, o perquè no, podria tractar-se de restes de formigó provinents de la neteja del camions cuba de formigó, ja que en aquesta rasa s'han documentat aquest tipus d'abocaments. Però aquests dos raonaments només poden ser una hipòtesi, ja que no tenim suficients elements per escollir una de les dues teories.

Fig. 23: A l'esquerra, vista de l'obertura de la RASA 100. Al centre vista del nivell geològic (UE.105) i del nivell de formigó (UE.104). A la dreta, vista del rebliment UE.103. Font: Carles Navarro (2021).

Fig. 24: A l'esquerra, vista del nivell geològic dins de la rasa 100. Al centre vista estratigràfica dels perfils de la rasa 100. A la dreta, vista general del perfil del mur UE.109 i de l'estructura UE.108, dins la rasa 100.
Fig. 25: A l'esquerra, vista general vers l'oest de la rasa 100. Al centre, vista zenital del mur UE.109, en la intersecció entre rasa 100 i rasa 200.
Font: Carles Navarro (2021)

RASA 200

Aquesta rasa, de 9,50m de longitud per 2,00m d'amplada, i una profunditat que oscil·la entre el 3,50m i 4,60m, tenia una orientació sud-est/nord-oest, i s'ha obert a una cota de 23,45 m.s.n.m., que correspon actual nivell de circulació en aquest sector. Ha donat un RESULTAT POSITIU en la documentació d'estructures arqueològiques.

Com el cas de la **Rasa 100**, el primer nivell està formada per un nivell vegetal superficial (**UE.201**), molt residual. En la seqüència estratigràfica de la rasa, s'han documentat 6 estrats (**UE.202, 203, 204, 205, 206, 210**). Alguns d'ells son la continuació natural dels estrats documentats en la **Rasa 100**, com el cas de les **UE.202=102, UE.204=103**.

La seva obertura va posar de manifest la següent estratigrafia²²:

UE.201. Nivell superficial, d'argiles de color marró fosc i de restes vegetals, barrejats amb graves amb una potència variable entre els 0,05 i 0,10m. Correspon al nivell de circulació actual. Aquest nivell està documentat en la **Rasa 100 (UE.101)**, així com en el a **Rasa 300 (UE.301)**, encara que de manera residual.

UE.202. Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques de color marró clar de composició argilosa amb restes de materials constructius contemporanis (tub corrugat, plàstics, quitrà, etc), amb una potència irregular d'entre 0,40-0,50m. Aquest nivell també està documentat a la **Rasa 100**, com l'**UE.102** i a la **Rasa 300**, com **UE.302**.

UE.203. Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color marró amb pedres, restes de formigó i altres elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,50m. Aquest nivell també està documentat a la **Rasa 300**, com **UE.303**.

UE.204. Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color vermell amb pedres, restes de formigó i altres elements constructius. Sediment força compacte,

²² Veure annex planimetria

amb una potència irregular de 0,70m. Aquest nivell també està documentat a la **Rasa 100**, com l'**UE.103** i a la **Rasa 300**, com **UE.305**.

UE.205. Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color verdós amb restes d'elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,60m. Aquest nivell també està documentat a la **Rasa 300**, com **UE.307**.

UE.206. Nivell d'amortització. Rebliment de terres argiloses amb gran quantitat de runa (restes de bidons industrials i resines de l'antiga fabrica de colorants, draps i fils, etc), barrejada amb elements constructius, juntament amb bossades de cendres, a tocar al mur **UE.109**. Sediment poc compacte, amb una potència de 1,30/1,40m. Aquest estrat reblia una cubeta de 3,50 metres de llarg per una alçada de 1,40/1,60m.

UE.207. Base/Fonamentació d'una pilastra feta de pedres i maons, lligades amb morter molt degradat, de forma quasi quadrada de 0,55 x 0,50m. amb una potencia de 0,28 m. En el seu interior hi havia quatre maons verticals amb funció de cunya. Aquest espai estava reblert de formigó molt degradat. Funcionalitat desconeguda.

UE.208. Nivell de formigó de forma quadrada, de 0,25 x 0,25m, fet amb maons clavats en vertical i lligats amb morter molt degradat, amb un gruix de 0,20m. Funcionalitat desconeguda.

UE.209. Retall quasi de forma quadrada de 0,55 x 0,50m i una profunditat de 0,30 m.

UE.210. Nivell de llims de color marró fosc, de textura molt fina, amb bossades d'argiles amb restes de torturà. Aquest nivell es documenta a partir dels 2,00m de profunditat, i te una potencia entre 1,70/1,90m. Aquesta gran acumulació de llims podria correspondre al rebliment central del Rec Comtal. Els llims es recolzaven en el mur de formigó (**UE.109**), aparegut en la **Rasa 100**. L'estrat s'estén més enllà de la cota d'obertura de la **Rasa 200**. Aquest nivell també està documentat a la **Rasa 300**, com **UE.308**.

UE.211. Nivell de concrecions de carbonats amb un gruix de 0,10/0,12 m, que ocupa una superfície de 1,30 x 1,50 metres, localitzat a la part interior del mur **UE.109**. Aquest gruix de carbonats, és indicatiu del pas d'un important volum d'aigua durant un llarg període de temps, per l'interior del Rec Comtal.

De manera resumida, podem dir que en l'estratigrafia de la **Rasa 200**, s'han documentat 6 estrats (**UE.202, 203, 204, 205, 206, 210**). Els cinc primers (**UE.202, 203, 204, 205, 206**), estan integrats per nivells de rebliment de terres argiloses amb graves, de colors variats, barrejades juntament amb restes constructives contemporànies. Cal dir que aquests rebliments, amb tota seguretat, formant part de la runa produïda per l'enderrocament de la fabrica de colorants, així com el rebuig de les restes constructives de l'edifici del Centre Cooperatiu TEB. En posterioritat a aquests moviments de terra, segurament s'havia afegit rebliment de sorres i graves per recuperar la cota de circulació.

Entre tots els estrats excavats, hem de destacar el rebliment **UE.206**. Aquest estrat rebria una cubeta de 3,50metres de llarg per una alçada de 1,40/1,60m, on s'han documentat restes de bidons metàl·lics que presentaven un alt índex de corrosió i en alguns casos l'envàs exterior metàl·lic havia quasi desaparegut i només era visible l'envàs interior de plàstic, juntament amb part del seu contingut (resines?), així com altres restes de runa i deixalles. A part dels bidons, en aquest estrat també hi havia altres tipus de material, com restes de madeixes de fils, plàstics, cendres i carbons, així com restes de colorants i runa de material constructiu.

Entre el seu rebliment s'han extret un mínim de 5/6 bidons d'emmagatzematge, cal dir, que en el perfil de la **Rasa 200**, eren evidents les restes d'un mínim de 3 bidons més no extrets. Aquests bidons pertanyien a dos tipus²³:

- bidons metàl·lics d'acer de tapa fixa amb dos taps, de 216lts. De 880 mm d'alçada i de 575 mm de diàmetre exterior, aquests recipients són adequats per productes líquids de baixa viscositat.
- bidons de tapa fixa compost, d'un envàs exterior metàl·lic i un envàs interior de plàstic no separable i situats a la tapa superior un tap de tancament, són

²³ Bidons Graells i Evopack. NETGRAFIA

adequats per a productes líquids agressius i corrosius. De 880 mm d'alçada i de 575 mm de diàmetre exterior.

Aquesta gran acumulació de restes en aquest punt del Rec Comtal, pot ser explicada com l'eliminació fraudulenta de deixalles i material tòxic, dins d'un Rec fora d'ús, una vegada aquest a perdut la seva funcionalitat de transportar aigua vers l'interior de Barcelona. L'estrat de rebliment (**UE.206**), descansava sobre un nivell de sedimentació fluvial, format per llims (**UE.210**), que no ofereix materials arqueològics. Es tracta de llims de color marró i de textura molt fina, amb una potència de gairebé 2 metres, i que encara continuaven més enllà de la cota final de la **Rasa 200**. En aquest punt, es va donar per finalitzada la excavació de la rasa (19 m.s.n.m), al no poder baixar més per la llargada del braç de la màquina i per raons de seguretat (massa fondària, possibilitat d'esllavissament de terres i caiguda de perfils, ...) Aquest paquet ho interpretem com les restes dels llims transportats per l'aigua del Rec Comtal, i dipositats a la seva llera al llarg dels anys.

Els llims es recolzaven en el mur de formigó (**UE.109**), aparegut a la **Rasa 100**. Com hem comentat, en aquest punt el mur tenia una alçada de 3 metres, i estava construït sobre un paquet dels mateixos llims de 0,30m, que a la seva vegada descansava sobre el nivell geològic (**UE.105**). En aquest indret, dins del Rec Comtal, és l'únic lloc on s'ha documentat el nivell geològic d'argiles vermelles amb torturà.

Adossat a aquesta secció del mur **UE.109**, s'ha documentat les restes de concrecions de calç (**UE.211**). El gruix de fins 0,10/0,12m de concreció, podria ser indicatiu del pas d'un important volum d'aigua durant un llarg període de temps, per l'interior del Rec Comtal.

També cal destacar, que durant els rebaixos dels nivells de llims (**UE.210**), a l'interior de la **Rasa 200**, i a uns 4,50 metres del mur esquerra (**UE.109**), es va localitzar i documentar una estructura quadrada (**UE.207**), a 20,97 m.s.n.m., es a dir a 2,50 m, per sota del nivell actual de circulació. Es tractava d'una estructura (pilastra/sabata?) de fonamentació feta de pedres i maons, lligades amb morter molt deteriorat, que en el seu interior tenia 4 maons en cantell, a forma de cunya (**UE.208**), reblerta de morter també

molt degradat. Desconeixem la seva funcionalitat, ja que la seva localització dins de la llera del rec i del paquet de llims, fa difícil, qualsevol interpretació.

Figs. 26: Diverses vistes de l'obertura de la rasa 200, amb l'aparició del mur UE.109, i del rebliment de runa UE.206
Font: Carles Navarro (2021)

Fig. 27 : Diverses vistes del rebliment UE.206, on s'aprecien les restes dels bidons i de runa, provinents de la fàbrica de colorants, amb el mur UE.109, al fons. Font: Carles Navarro (2021).

Fig. 28: A l'esquerra, vista vers l'est de la rasa 200, amb el mur UE.109, al fons. Al centre detall de la base del mur UE.109, que descansa sobre un paquet de llims endurits, que es recolza sobre el nivell geològic UE.105. A la dreta nivell de concrecions UE.211, sobre el mur UE.109
Fig. 29: Diverses vistes de les estructures UE.207-208, de funcionalitat indeterminada. Font: Carles Navarro (2021)

Fig. 30: Detall del paquet de llims
Fig. 31: Vista general de la rasa 200, vers el nord i vers el sud.
Font: Carles Navarro (2021)

RASA 300

Aquesta rasa, de 14,60m de longitud per 2,10m d'amplada, i una profunditat que oscil·la entre el 3,70m i 2,40m., tenia una orientació est-oest, i s'ha obert a la cota de 23,60 m.s.n.m., actual nivell de circulació, en aquest sector. Ha donat un **RESULTAT NEGATIU** en la documentació d'estructures arqueològiques.

La seva obertura va posar de manifest la següent estratigrafia²⁴:

UE.301. Nivell superficial, d'argiles de color marró fosc i de restes vegetals, barrejats amb graves amb una potència variable entre els 0,05 i 0,10m. Aquest nivell està documentat en la **Rasa 100 (UE.101)**, i a la **Rasa 200 (UE.201)**, encara que de manera residual i correspon al nivell de circulació actual.

UE.302. Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques de color marró clar de composició argilosa amb restes de materials constructius contemporanis amb una potència irregular fins a 0,30-0,40m. Aquest nivell també està documentat a la **Rasa 100**, com **UE.102** i a la **Rasa 200**, com **l'UE.202**.

UE.303. Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color marró amb pedres, restes de formigó i altres elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,50m. Aquest nivell també està documentat a la **Rasa 100**, com **l'UE.102** i a la **Rasa 300**, com **UE.302**.

UE.304. Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color marró amb pedres, restes de formigó i altres elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,50m.

UE.305. Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color vermell amb pedres, restes de formigó i altres elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,40m. Aquest nivell també està documentat a la **Rasa 100**, com **l'UE.103** i a la **Rasa 200**, com **UE.204**.

²⁴ Veure annex planimetria

UE.306. Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques de color granat, amb gran quantitat de runa formada per elements constructius (seccions de parets) de gran volum. Sediment poc compacte, amb una potència mitjana de 0,80m

UE.307. Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color marró verdós amb restes d'elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular entre 0,60/0,80m. Aquest nivell també està documentat a la **Rasa 200**, com l'**UE.205**.

UE.308. Nivell de llims de color marró fosc, de textura molt fina, amb bossades d'argiles amb restes de torturà. Amb una potència entre 1,70/1,90 m. Aquesta gran acumulació de llims podria correspondre al rebliment central del Rec Comtal. Aquest estrat s'estén més enllà de la cota d'obertura de la **Rasa 300**. Aquest nivell també està documentat a la **Rasa 200**, com **UE.210**.

UE.309. Nivell de rebliment. Bossada aïllada d'argiles carbonatades dins l'estrat de llims (**UE.308**), amb una potència de 1,70m.

Com en el cas anterior de la **Rasa 200**, el primer nivell està formada per un nivell vegetal superficial (**UE.301**), molt residual. En la seqüència estratigràfica de la **Rasa 300**, s'han documentat 7 estrats (**UE.302, 303, 304, 305, 306, 307, 308**). Alguns d'ells son la continuació natural dels estrats documentats en la **Rasa 200**, com el cas de les **UE.302=202, UE.303=203, UE.305=204, UE.307=205, UE.308=210**. Es a dir, es tracta de nivells de rebliment de terrers argiloses i graves, de colors variats, barrejades juntament amb restes de materials constructius específicament d'època contemporània (murs de totxos, ciment, asfalt), en algun cas molt voluminosos (**UE.306**), provinents d'enderrocs anteriors i del posterior anivellament del terreny.

Els rebliments de les **UE.304 i UE.306**, malgrat no tenir una correspondència amb estrats provinents de la **Rasa 200**, son estrats formats per bossades de runa i material constructiu, amb un component de graves i força compacte, com els anteriorment esmentats. Al igual que en la **Rasa 200**, per sota d'aquests grans estrats de runa moderna, es localitza un gran paquet de llims, de sedimentació fluvial, (**UE.308**), que

tampoc ofereix materials. Son llims de color marró i de textura molt fina, amb una potència de gairebé 1,90 metres, i que encara continuaven més enllà de la cota final (20,25 m.s.n.m.) de la **Rasa 300**. Com anteriorment en la **Rasa 200**, aquest paquet l'interpretem com les restes dels llims transportats per l'aigua del Rec Comtal, al llarg dels anys.

Cal destacar la localització, dins del paquet de llims (**UE.308**), i coberta per aquest mateix estrat, d'una bossada de argiles marrons amb torturà (**UE.309**), amb una potència de 1,70 metres, sense cap tipus de materials i que interpretem com a part d'un abocament espontani.

Fig. 32: Diverses vistes de l'obertura de la rasa 300. Font: Carles Navarro (2021)

Fig.33: Diverses vistes de l'interior de la rasa 300: Nivell de llims (UE.308), bossada d'argiles carbonatades (UE.309), i rebliment l'UE.306. Font: Carles Navarro (2021).

Fig.34: Diverses vistes de l'interior de la rasa 300, en la seva cota màxima, direcció est i oest
Font: Carles Navarro (2021).

7.1.2.- REBLIMENT D'ESTRUCTURES I DE LES RASES

La intervenció arqueològica portada a terme en el solar del carrer de l'Andana de l'Estació, 22-24 / carrer de Fernando Pessoa, 54-64, del Districte de Sant Andreu – Barcelona, ha posat al descobert un seguit de restes arqueològiques relacionades amb el Rec Comtal o amb alguna una ramificació secundària d'aquest, presumiblement relacionada amb l'antiga fàbrica de colorants.

Una vegada documentades i protegides totes les estructures, per capes de geotèxtil, es va redactar un informe pel rebliment indefinit ²⁵ de les mateixes. Aprovat aquest informe i amb el vist i plau de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura (Generalitat de Catalunya), es va procedir al cobriment i rebliment amb nivells de terres per evitar el seu deteriorament. Posteriorment, tant la **RASA 1**, com les **RASES 100, 200, 300**, van ser reblertes amb el mateix material extret durant la seva obertura, com protecció davant la futura l'execució de les obres de construcció del nou moll de càrrega de l'Escola Taller. I paral·lelament deixar aquesta zona del TEB, transitable, com era abans de l'obertura de les rases.

RASA	UE.	Definició	Cronologia	Grau d'afectació
1	3	Pilastra formigó tanca	S.XX	Rebliment indefinit
1	5	Paret sud del pont	S. XIX-XX	Rebliment indefinit
1	6	Volta de maons	S. XIX-XX	Rebliment indefinit
1	7	Base pilastra formigó tanca	S.XX	Rebliment indefinit
1	10	Mur dret del rec, fet de pedres i maons	S.XIX-XX	Rebliment indefinit
1	11	Mur esquerra del rec, fet de formigó	S.XIX-XX	Rebliment indefinit
100	108	Nivell de formigó	S.XIX-XX	Rebliment indefinit
100	109	Mur esquerra del rec, fet de formigó	S.XIX-XX	Rebliment indefinit
200	211	Concrecions calcàries	S.XIX-XX	Rebliment indefinit

Cal dir que la totalitat de les restes arqueològiques **NO ES VEURAN AFECTADES** per les obres de construcció del nou accés del moll de càrrega, ja que segons el projecte, la zona afectada s'ha de rebaixar 0,52 m, en relació al nivell d'ús actual (23,88-23,60 m.s.n.m.). Concretament les restes arqueològiques documentades dins la **RASA 1**, és a dir, la secció sud del pont del Rec Comtal (**EST.1**), es localitzant fora de l'espai estrictament afectat per la construcció d'aquesta nova infraestructura.

²⁵ Navarro, Carles (2021)

En el cas de la secció del mur de formigó **UE.109**, localitzat a la intersecció de la **RASA 100 i RASA 200**, es va documentar a una cota de 22,26 m.s.n.m., és a dir a 1,34 m. per sota del nivell d'ús, per tant a 0,82 m, de la llosa de formigó sobre la qual es construirà el nou accés del moll de càrrega.

Els resultats de la present seguiment evidencien la presència de restes, que **NO** queden afectades pel projecte constructiu del nou accés del moll de càrrega.

RASA 1

Fig. 35: Vistes del cobriment de la rasa 1 i del Pont del Camí de Santa Coloma.
Font: Carles Navarro i Júlia Miquel (2021).

RASA 100

Fig. 36: Vistes del cobriment de la rasa 100 i de les UE.108 i 109. Font: Carles Navarro (2021).

RASA 200

Fig. 37: Vistes del cobriment de la rasa 200 i de l'UE.109. Font: Carles Navarro, Oriol Achón i Júlia Miquel (2021).

RASA 300

Fig. 38: Vistes del cobriment de la rasa 300. Font: Carles Navarro, Oriol Achón i Júlia Miquel (2021)

RASES 100, 200, 300

Fig.39: Fotos superiors: A l'esquerra, vista preliminar de la zona afectada abans de l'obertura de les rases. A la dreta, la mateixa zona una vegada reblertes les rases.
Fig.40: Foto central i inferior: Vista general de la zona d'obertura de les rases 100, 200, 300, després del seu cobriment . Font: Carles Navarro i Oriol Achón (2021)

7.2.- SEGONA FASE (067/21).

La segona fase, ha estat executada entre els dies 4 al 15 d'octubre de 2021, i ha consistit en l'obertura de 8 sabates de fonamentació: **S1, S2, S3, S4**, en el Sector sud i les sabates **S5, S6, S7, S8**, en el Sector nord; 2 riostes integrades en l'obertura de les sabates, així com 4 rases (**R1, R2, R3, R4**) per la instal·lació de tubs corrugats. Cal dir que la **RASA 3** coincideix i està dins amb rasa de la riosta, que lliga les sabates (**S5, S6, S7, S8**) del sector nord.

El conjunt d'aquestes estructures forma part de la fonamentació per la construcció dels murs del túnel acústic, de 302,4 m², amb una estructura metàl·lica revestida amb panells acústics pel moll de càrrega i descàrrega del Taller Escola Barcelona.

Les sabates tenien una llargada màxima de 4,45m i 2,35m. de llargada mínima, l'amplada variava entre els 1,90m i els 1,50m, amb una profunditat d'1m en totes elles. Les riostes tenien una llargada de 18m i una amplada de 0,40m, amb una profunditat de 0,50m.

La **RASA 1**, situada en el sector sud, amb una direcció est-oest, transcorre paral·lela a la riosta que lliga les sabates (**S1, S2, S3, S4**) d'aquest sector, amb una llargada de 18 metres, una amplada de 0,40 m i una profunditat de 0,40 m.

La **RASA 2**, està situada a l'extrem est del sector sud, amb una direcció nord-oest/sud-est, amb una llargada de 16 m, una amplada de 0,40 m i una profunditat de 0,40 m.

La **RASA 3**, situada en el sector nord, amb una direcció est-oest, i coincideix amb rasa de la riosta, que lliga les sabates (**S5, S6, S7, S8**), amb una llargada de 18 metres, una amplada de 0,40 m i una profunditat de 0,40 m.

La **RASA 4**, està situada a l'extrem est del sector nord, amb una direcció nord-oest/sud-est, amb una llargada de 4,10 m, una amplada de 0,40 m i una profunditat de 0,40 m.

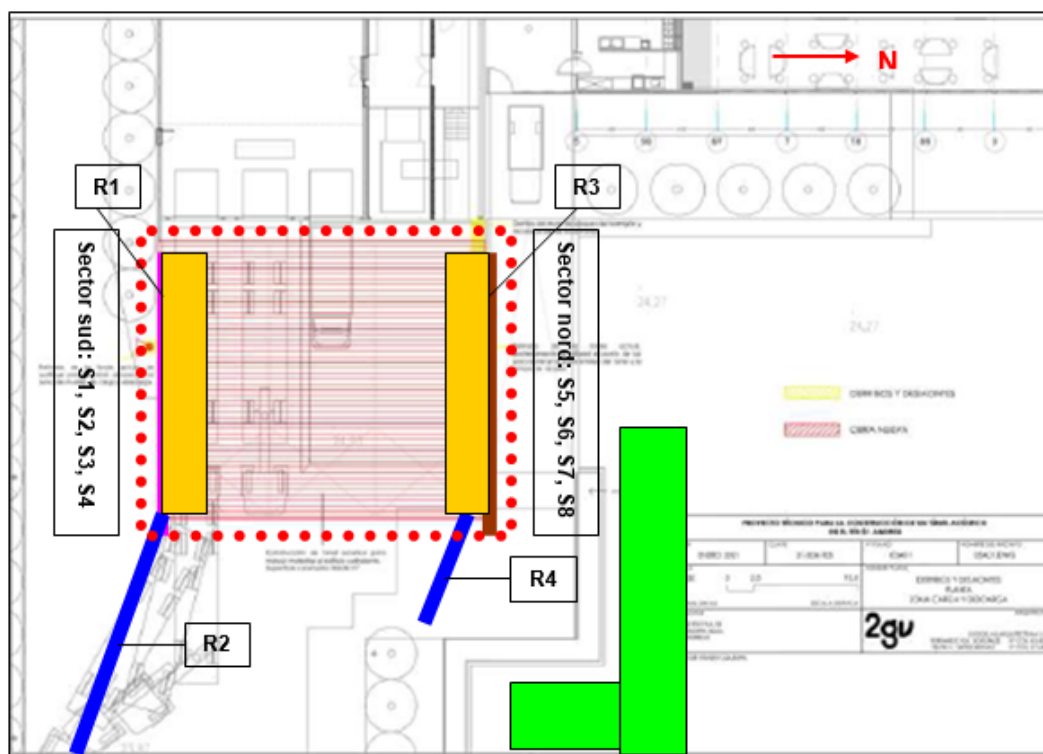

Fig. 41.- Detall de la zona afectada en el Taller escola Barcelona. En color vermell la zona afectada per la construcció del túnel del mur acústic. En groc l'espai ocupat per les sabates. En color lila la Rasa 1. En color marró, la Rasa 3 i el color blau les Rases 2 i 4. En verd, zona excavada en la primera fase, la zona on van aparèixer les restes del Rec Comtal. Font: Carles Navarro (2021) -PIA- Proyecto para la construcción de un túnel acústico en el TEB de Sant Andreu).

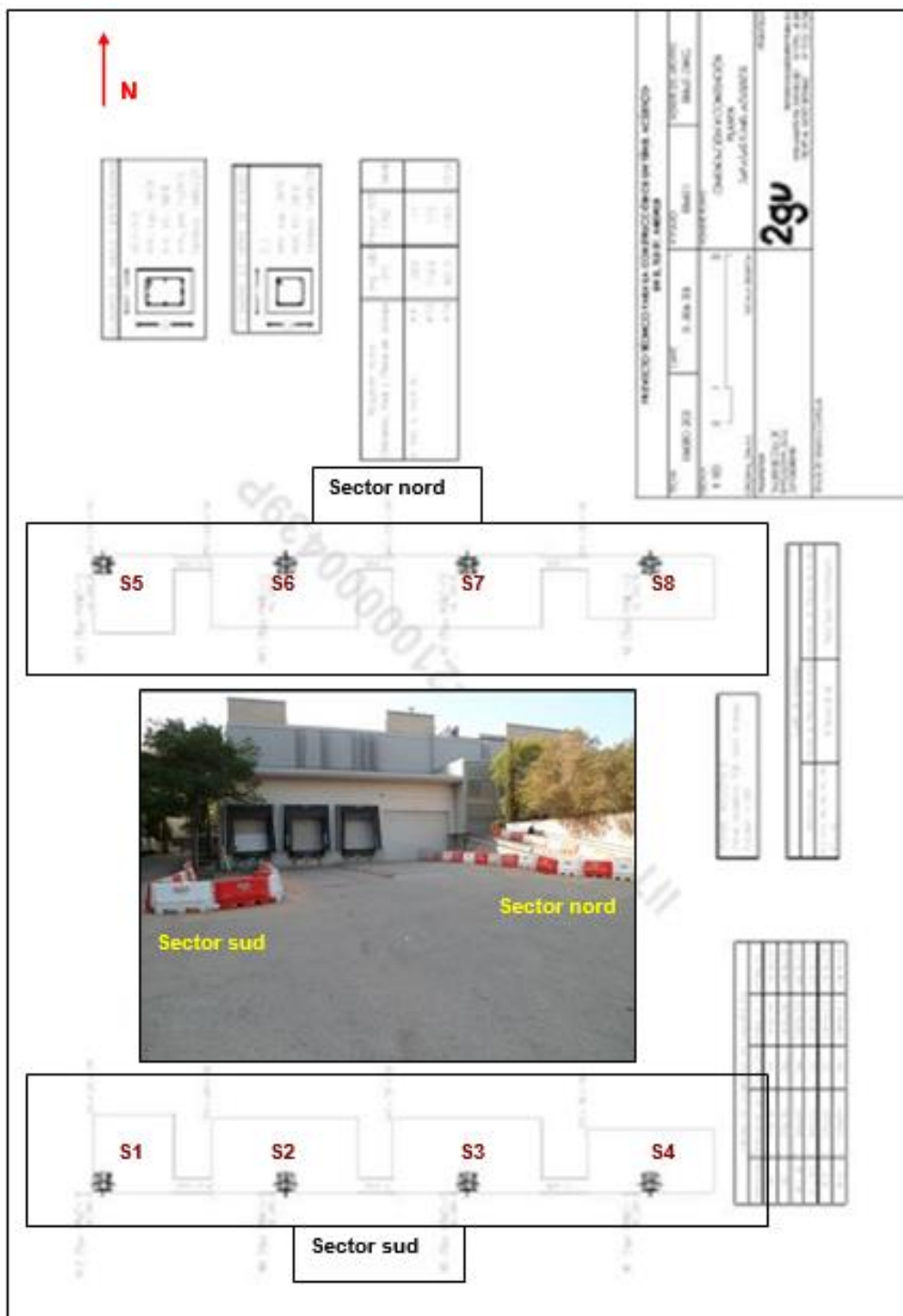

Fig. 42.- Detall de la situació de les sabates de fonamentació per la construcció del túnel del mur acústic. Font: PIA- Proyecto para la construcción de un túnel acústico en el TEB de Sant Andreu- Carles Navarro (2021).

Les tasques arqueològiques van consistir en el seguiment de tots els moviments de terres previstos per a la construcció de la fonamentació descrita anteriorment i que figuren en el projecte de construcció del túnel acústic a la zona de càrrega i descàrrega de camions del TEB (Districte de Sant Andreu, Barcelona).

L'objectiu de la intervenció és doble:

- Per una banda, saber si l'obra prevista pot afectar directament les restes del Rec Comtal ja que, d'acord amb la planimetria existent, el traçat del Rec passa pel lloc on s'ha de construir el túnel acústic. La cota d'afectació de les fonamentacions és d'1,00 metres a partir de la superfície actual del terreny.
- Per l'altra, conèixer a quina fondària podrien estar les restes del Rec Comtal i el traçat exacte que tindria en aquest punt. Cal recordar que a la fitxa del Catàleg de Patrimoni de l'Ajuntament de Barcelona (identificador núm. 2912) citada a l'apartat "Informe dels motius de la intervenció", lletra b) Circumstàncies, punt 8, indica que les intervencions sobre aquest bé consistirien en:
 - 1.- Consolidació, restauració i manteniment de les restes del canal.
 - 2.- Prèvia a qualsevol actuació es realitzaran treballs arqueològics i històrics en la zona de les restes trobades.

Els treballs de seguiment arqueològic s'han desenvolupat de la següent manera:

Una vegada marcades les sabates, les riestes i les rases, per tal de facilitar la descripció dels treballs, s'ha dividit la zona afectada del moll de càrrega i descàrrega en dos sectors: Sector nord i sector sud (**Figs.41, 42**). Tots els moviments de terra s'han efectuat amb una màquina excavadora giratòria, model BOBCAT E60, assolint una fondària màxima de 1 metres per les sabates, de 0,50m per les riestes i de 0,35-0,40m per les rases, a partir del nivell de circulació de 24,23 m.s.n.m. al sector sud i de 24,23-24,43 m.s.n.m al sector nord, tots els moviments de terra s'han efectuat sota control directe del tècnic arqueòleg.

7.2.1.-SECTOR SUD²⁶

Els treballs varen començar en aquest sector, amb l'obertura de les sabates **S1**, **S2**, **S3**, **S4**, i la riosta que fa de lligam entre totes elles, i finalment les **RASES 1 i 2**. Cada sabata tenia unes mides determinades:

SABATA 1 (S1): Tenia una llargada de 2,35m, una amplada de 2,38m i una profunditat de 1,00m.

SABATES 2 i 3 (S2-S3): Tenien una llargada de 4,40m, una amplada de 2,20m i una profunditat de 1,00m.

SABATA 4 (S4): Tenia una llargada de 3,75m, una amplada de 1,90m i una profunditat de 1,00m.

Totes elles estaven unides per una riosta de 18 metres de llarg, 0,40m d'ample i 0,50m de profunditat, que una vegada oberta quedava integrada dins de les sabates.

Fig.43.- Sector sud. Situació de les sabates de fonamentació per la construcció del túnel del mur acústic. Font: Carles Navarro (2021).

²⁶ Veure annex planimetria

SABATES

La seva obertura va posar de manifest la mateixa estratigrafia per les sabates 1 i 2 (**S1 i S2**)

UE.1: El paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,23 m.s.n.m.

UE.2: Nivell anomenat TuT-U o “ formigó sec”, consistent en una capa formada per graves i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,40/0,45m.

UE.3: El nivell de formigó sec, cobria de manera uniforme un darrer nivell, format per argiles vermelles amb carbonats, amb una potència de 0,46m., que s'estenia més enllà de la cota d'obra.

Mentre que per les sabates 3 i 4 (**S3 i S4**), l'estratigrafia era la següent:

UE.1: El paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,23 m.s.n.m.

UE.2: Nivell anomenat TuT-U o “ formigó sec”, consistent en una capa formada per graves i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,40/0,45m.

UE.4: El nivell de formigó sec, cobria de manera uniforme un nivell, format per argiles de color marró clar amb carbonats, amb una potència de 0,45m. que s'estenia més enllà de la cota d'obra.

Durant l'obertura de la riosta, es va comprovar que l'estratigrafia era idèntica a la localitzada en el conjunt de les sabates:

UE.1: El paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,23 m.s.n.m.

UE.2: Nivell anomenat Tot-U o “ formigó sec”, consistent en una capa formada per graves i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,40/0,45m.

UE.3: El nivell de formigó sec, cobria de manera uniforme un nivell, format per argiles vermelles amb carbonats, amb una potència de 0,22m.

UE.4: El nivell format per argiles de color marró amb carbonats, amb una potència de 0,22 m, que s'estenia més enllà de la cota d'obra.

Fig.44: Sector sud. Obertura de les sabates de fonamentació Font: Carles Navarro (2021).

Fig.45: Sector sud. Vistes de la Sabata 1 (S1). Font: Carles Navarro (2021).

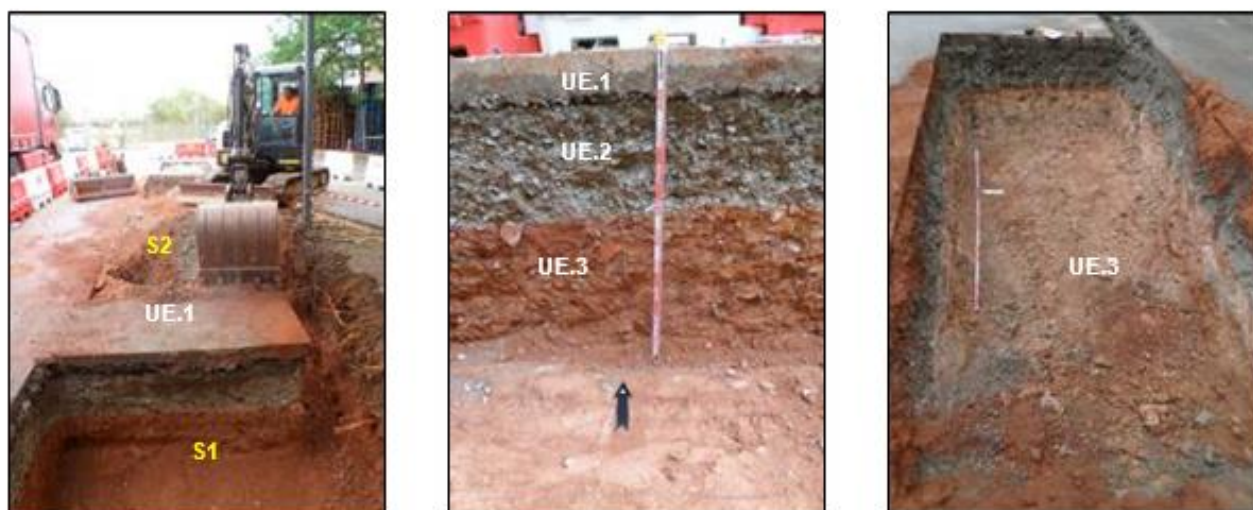

Fig.46: - Sector sud. Vistes de la Sabata 2 (S2). Font: Carles Navarro (2021).

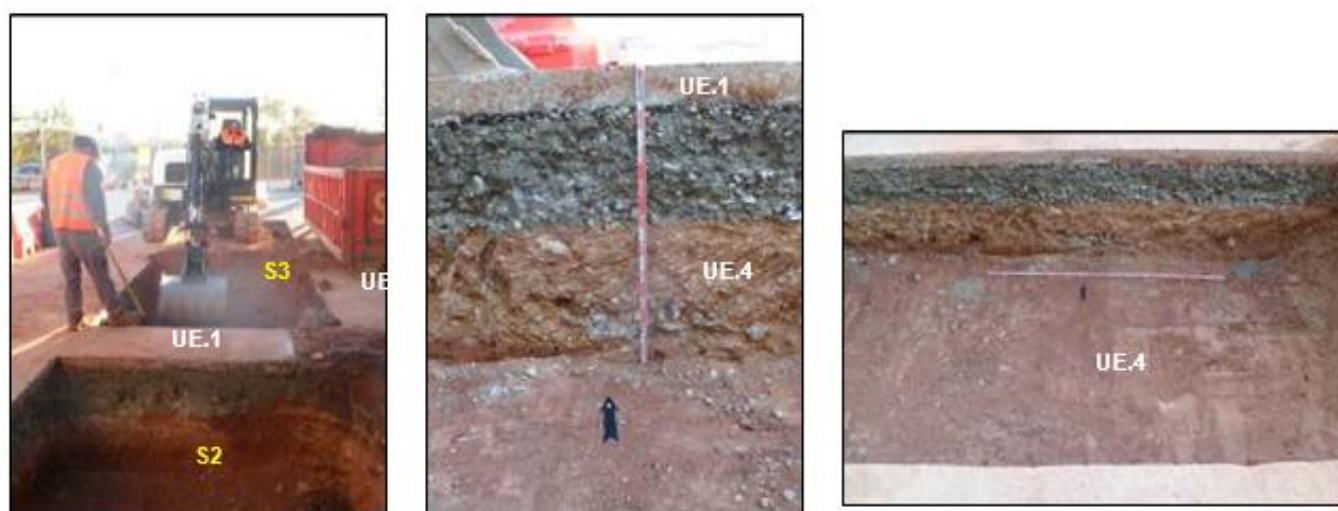

Fig. 47: Sector sud. Vistes de la Sabata 3 (S3). Font: Carles Navarro (2021).

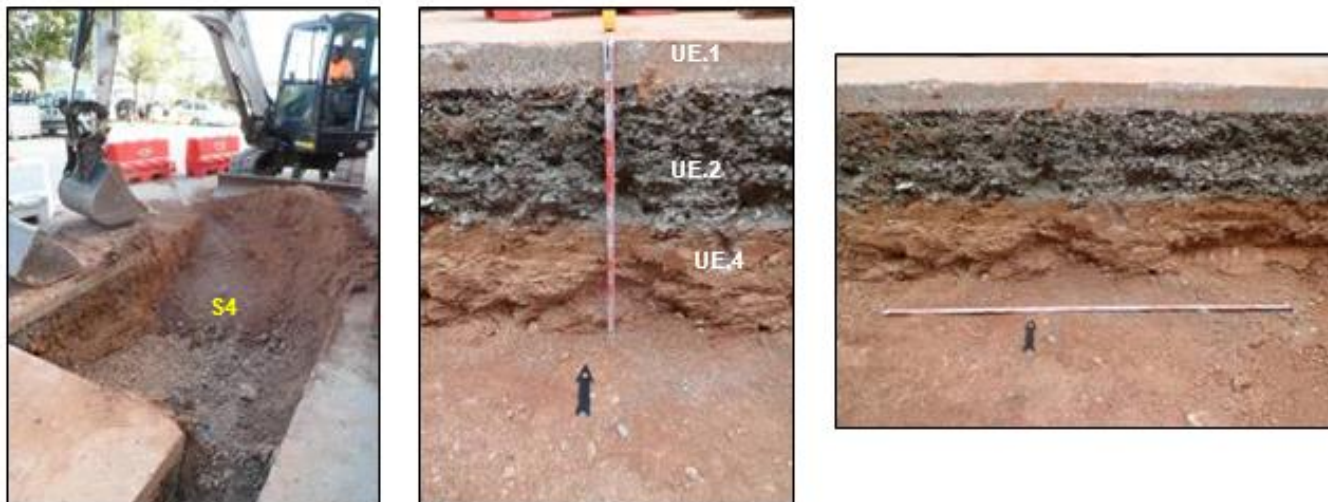

Fig. 48: Sector sud. Vistes de la Sabata 4 (S4). Font: Carles Navarro (2021).

Fig. 49: Sector sud. Vistes de les sabates S1, S2, S3, S4 i la riosta que les uneix. Font: Carles Navarro (2021).

RASES

RASA 1. Es va obrir en paral·lel a la riosta que uneix a les sabates 1, 2, 3, 4 (**S1, S2, S3, S4**) anteriorment esmentades. Amb una longitud de 18m, una amplada de 0,40 m i una profunditat de 0,40m.

L'estratigrafia era la següent:

UE.1: El paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,23 m.s.n.m.

UE.2: Nivell anomenat Tot-U o “ formigó sec”, consistent en una capa formada per graves i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,28 metres i apareixia a una cota de 24,12 m.s.n.m, i s'estén més enllà de la cota d'obra.

UE.7: Nivell format per terra vegetal, amb una longitud de 7,50 metres, i 0,20m de potència que pertany a un parterre situat al costat de la rasa de fonamentació on hi ha plantats dos arbres. Apareix a una cota de 24,43 m.s.n.m. i cobreix el nivell de Tot-U o “ formigó sec”, (**UE.2**).

Fig.50: Sector sud. Vistes de la RASA 1. Font: Carles Navarro (2021).

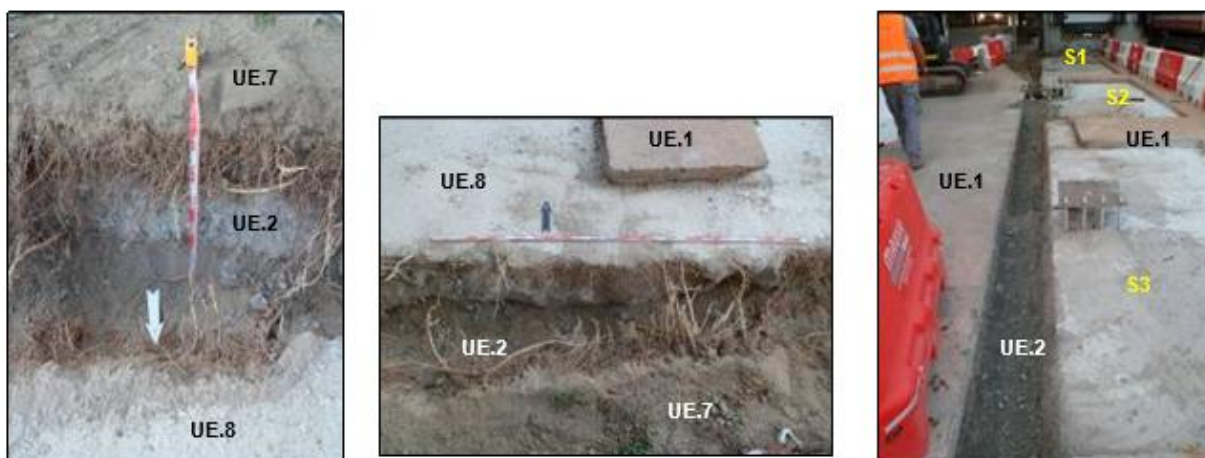

Fig. 51: Sector sud. Vistes de la RASA 1. Font: Carles Navarro (2021).

RASA 2. Es va obrir a continuació de la sabata 4 (S4), a l'extrem est del moll de carrega. Amb una longitud de 16,00 metres, una amplada de 0,40 m i una profunditat de 0,40m.

L'estratigrafia era la següent:

UE.1: El paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,23 m.s.n.m.

UE.2: Nivell anomenat Tut-U "formigó sec", consistent en una capa formada per graves i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,28 metres i apareixia a una cota de 24,12 m.s.n.m, i s'estén més enllà de la cota d'obra.

Fig.52: Sector sud. Vistes de la RASA 2. Font: Carles Navarro (2021).

7.2.1.- SECTOR NORD²⁷

Posteriorment, els treballs varen continuar al **sector nord**, amb l'obertura de les sabates **S5, S6, S7, S8**, i la riosta que fa de lligam entre totes elles. Finalment les **RASES 3 i 4**. Cada sabata tenia unes mides determinades:

SABATA 5 (S5): Tenia una llargada de 2,35m, una amplada de 2,38m i una profunditat d'1,00m.

SABATES 6 i 7 (S6-S7): Tenien una llargada de 4,40 m, una amplada de 2,20m i una profunditat d'1,00m.

SABATA 8 (S8): Tenia una llargada de 3,75m, una amplada d'1,90m i una profunditat d'1,00m.

Totes elles estaven unides per una riosta, anomenada com la **RASA 3**, de 17,92 metres de llarg, 0,40m d'ample i 0,50m de profunditat, que una vegada oberta va quedar integrada dins de les sabates.

SABATES

La seva obertura va posar de manifest la mateixa estratigrafia per les sabates **S5, S6 i S7**, que va ser la següent:

UE.1: El paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,43 m.s.n.m.

UE.2: Nivell anomenat TuT-U o “ formigó sec”, consistent en una capa formada per graves i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb “rulo”, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,40/0,45m.

UE.3: El nivell de formigó sec, cobria de manera uniforme un nivell format per argiles vermelles amb carbonats, amb una potència de 0,23m .

UE.4: Posteriorment va aparèixer un nivell format per argiles de color marró clar amb carbonats, amb una potència de 0,20m. que s'estenia més enllà de la cota d'obra.

²⁷ Veure annex planimetria

UE.5: Sabata de formigó pertanyent a la fonamentació del mur de formigó **UE.6**, que forma part de la rampa d'accés al TEB. Tenia 14 metres de llarg, 0,35 m d'ample i la seva potència s'estenia més enllà de la cota d'obra.

UE.6: Mur de formigó de la rampa d'accés al TEB, tenia una llargada de 14 metres, un gruix de 0,20m i una alçada variable de 1,80m a la part més alta i a la part més baixa no hi havia mur.

L'obertura de la sabata 8 (**S8**) va posar de manifest la següent estratigrafia:

UE.1: El paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,23 m.s.n.m.

UE.2: Nivell anomenat TuT-U o “ formigó sec”, consistent en una capa formada per graves i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb “rulo”, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,40/0,45 metres.

UE.3: El nivell de formigó sec, cobria de manera uniforme un nivell format per argiles vermelles amb carbonats, amb una potència de 0,23m.

UE.4: Posteriorment va aparèixer un nivell format per argiles de color marró clar amb carbonats, amb una potència de 0,20m. que s'estenia més enllà de la cota d'obra

Fig. 53: Sector nord. Situació de les sabates de fonamentació per la construcció del túnel del mur acústic. Obertura de les sabates 5, 6, 7, 8 (S5, S6, S7, S8). Font: Carles Navarro (2021).

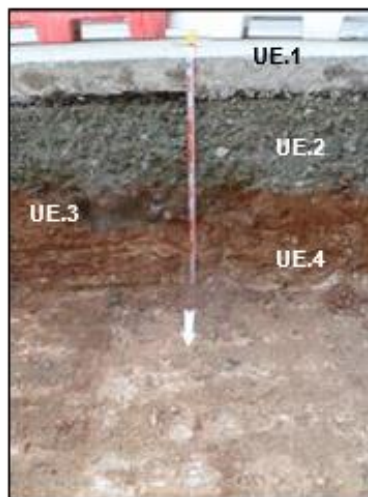

Fig. 54: Sector nord. Vistes de la sabata 5 (S5). Font: Carles Navarro (2021).

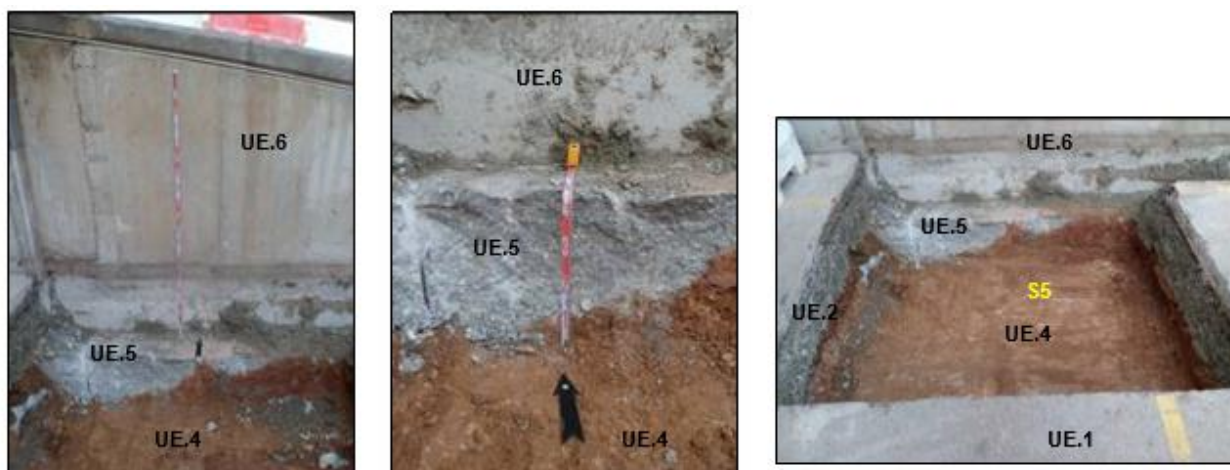

Fig. 55: Sector nord. Vistes de la sabata 5 (S5), i el mur de contenció de la rampa accés al TEB.
Font: Carles Navarro (2021).

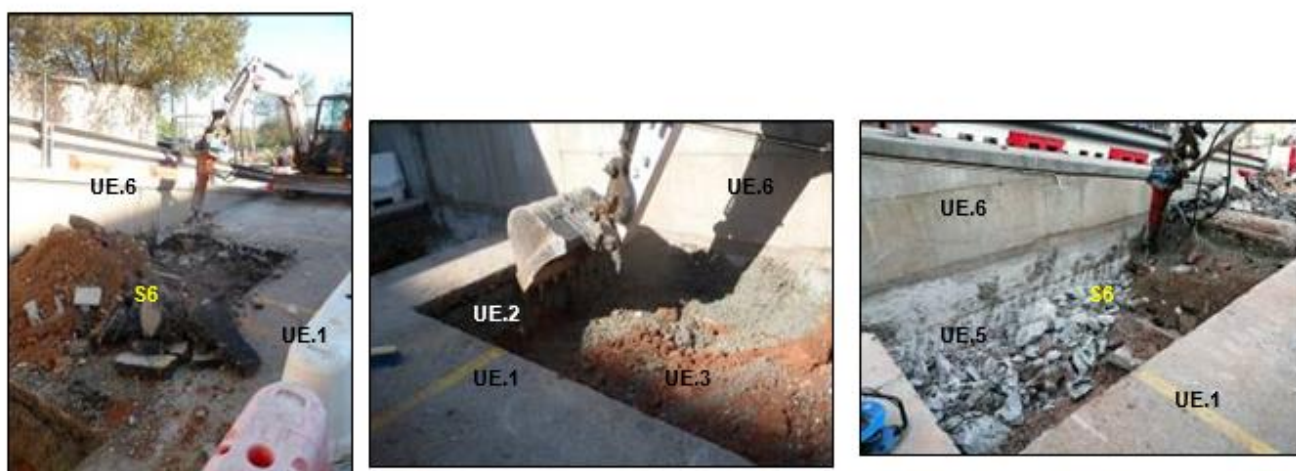

Fig. 56: Sector nord. Vistes de la sabata 6 (S6), i el mur de contenció de la rampa accés al TEB.
Font: Carles Navarro (2021).

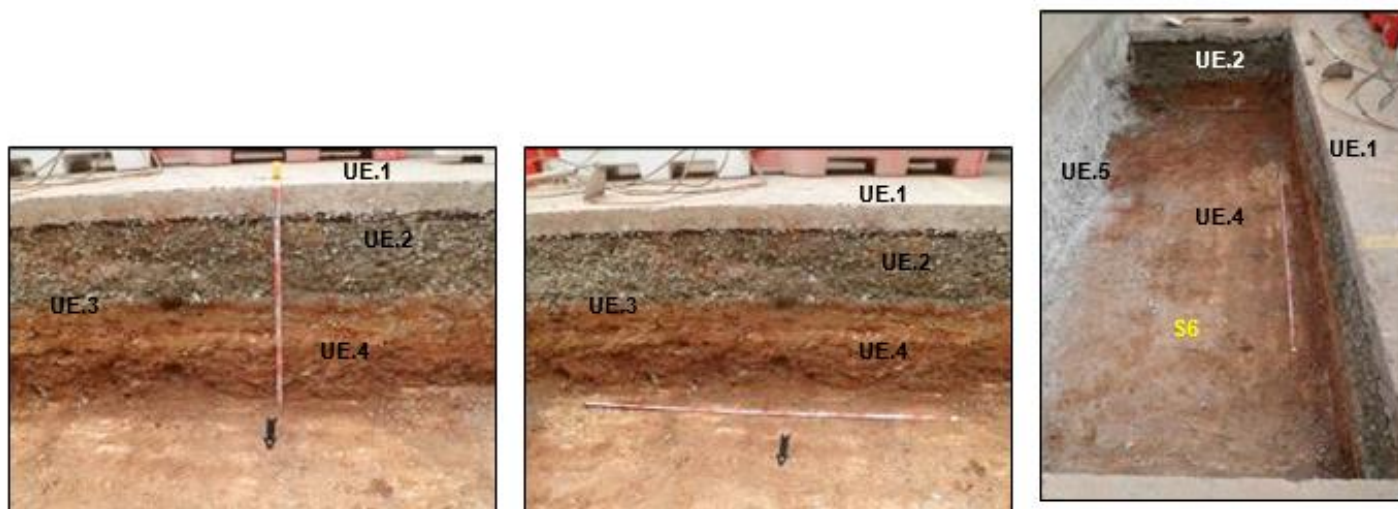

Fig. 57: Sector nord. Vista de la sabata 6 (S6) i la seqüència estratigràfica. Font: Carles Navarro (2021).

Fig. 58: Sector nord. Vista obertura de la sabata 7(S7)
Font: Carles Navarro (2021).

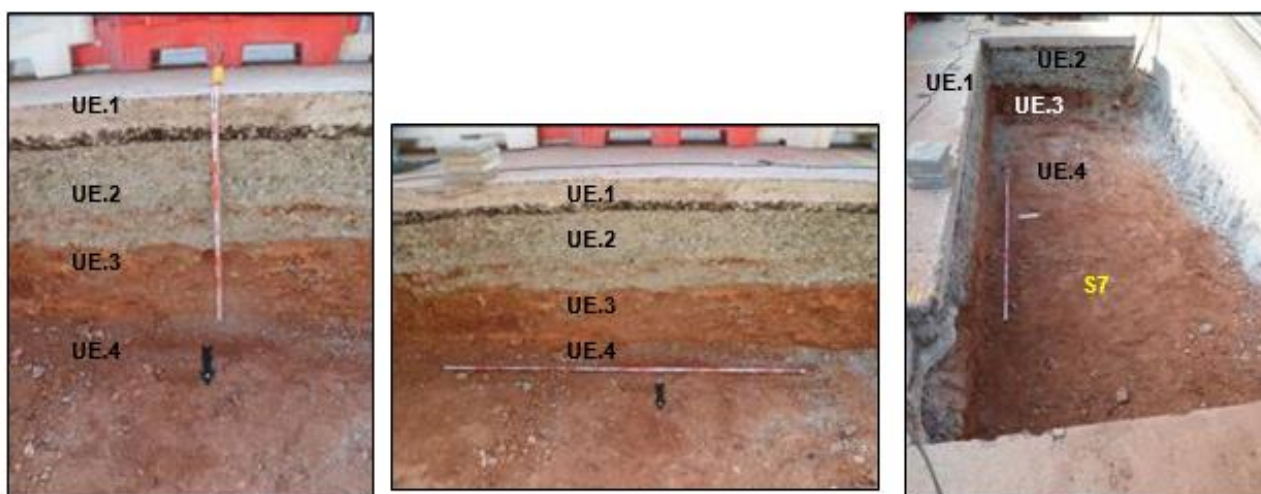

Fig. 59: Sector nord. Estratigrafia de la sabata 7(S7) Font: Carles Navarro (2021).

Fig.60: Sector nord. Vistes de la sabata 8 (S8) Font: Carles Navarro (2021).

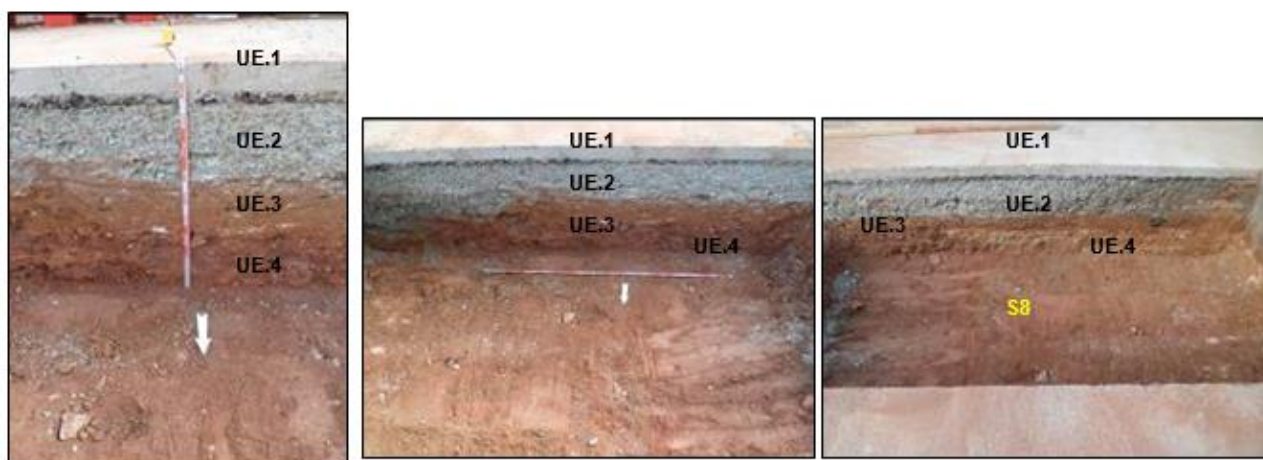

Fig. 61: Sector nord. Estratigrafia de la sabata 8 (S8) Font: Carles Navarro (2021).

Fig. 62: Sector nord. Vista general de les sabates 5, 6, 7, 8 (S5, S6, S7,S8) Font: Carles Navarro (2021).

RASES

RASA 3. Aquesta rasa coincideix amb la riosta que uneix les sabates anteriorment esmentada i la seva obertura en va efectuar al mateix moment de l'obertura de les sabates. La rasa tenia una longitud de 18 metres, una amplada de 0,40 m i una profunditat de 0,50m.

L'estratigrafia era la següent:

UE.1: El paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m de gruix, que apareixia a una cota de 24,43 m.s.n.m.

UE.2: Nivell anomenat Tot-U o “ formigó sec”, consistent en una capa formada per graves i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,40 i s'estenia més enllà de la cota d'obra.

UE.3: El nivell de formigó sec, cobria de manera uniforme un nivell format per argiles vermelles amb carbonats, amb una potència de 0,23m.

UE.4: Posteriorment va aparèixer un nivell format per argiles de color marró clar amb carbonats, amb una potència de 0,20m. que s'estenia més enllà de la cota d'obra.

UE.5: Sabata de formigó pertanyent a la fonamentació del mur de formigó **UE.6**, que forma part de la rampa d'accés al TEB. Tenia 14 metres de llarg, 0,35 m d'ampla i la seva potència s'estenia més enllà de la cota d'obra.

UE.6: Mur de formigó de la rampa d'accés al TEB, te una llargada de 14 metres, un gruix de 0,20m i una alçada variable de 1,80m a la part més elevada a 0,0m a la part més baixa.

Fig. 63: Sector nord. Vista general de la RASA 1, en vermell. Font: Carles Navarro (2021).

RASA 4. Es va obrir a continuació de la sabata 4 (**S8**), a l'extrem est del moll de carrega. Amb una longitud de 4,10 metres, una amplada de 0,40 m i una profunditat de 0,40m.

L'estratigrafia era la següent:

UE.1: El paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,23 m.s.n.m.

UE.2: Nivell anomenat TuT-U o “ formigó sec”, consistent en una capa formada per graves i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,40 metres i apareixia a una cota de 24,12 m.s.n.m, i s'estén més enllà de la cota d'obra.

Hem de dir que després de l'obertura de totes les sabates (**S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7, S8**), a la profunditat màxima de totes elles d'1 metre, de les dues riostes a 0,50m de profunditat i de les 4 rases, a una profunditat de 0,40m; no s'han localitzat restes que ens indiquessin l'existència de qualsevol estructura o nivell arqueològic relacionada amb el Rec Comtal.

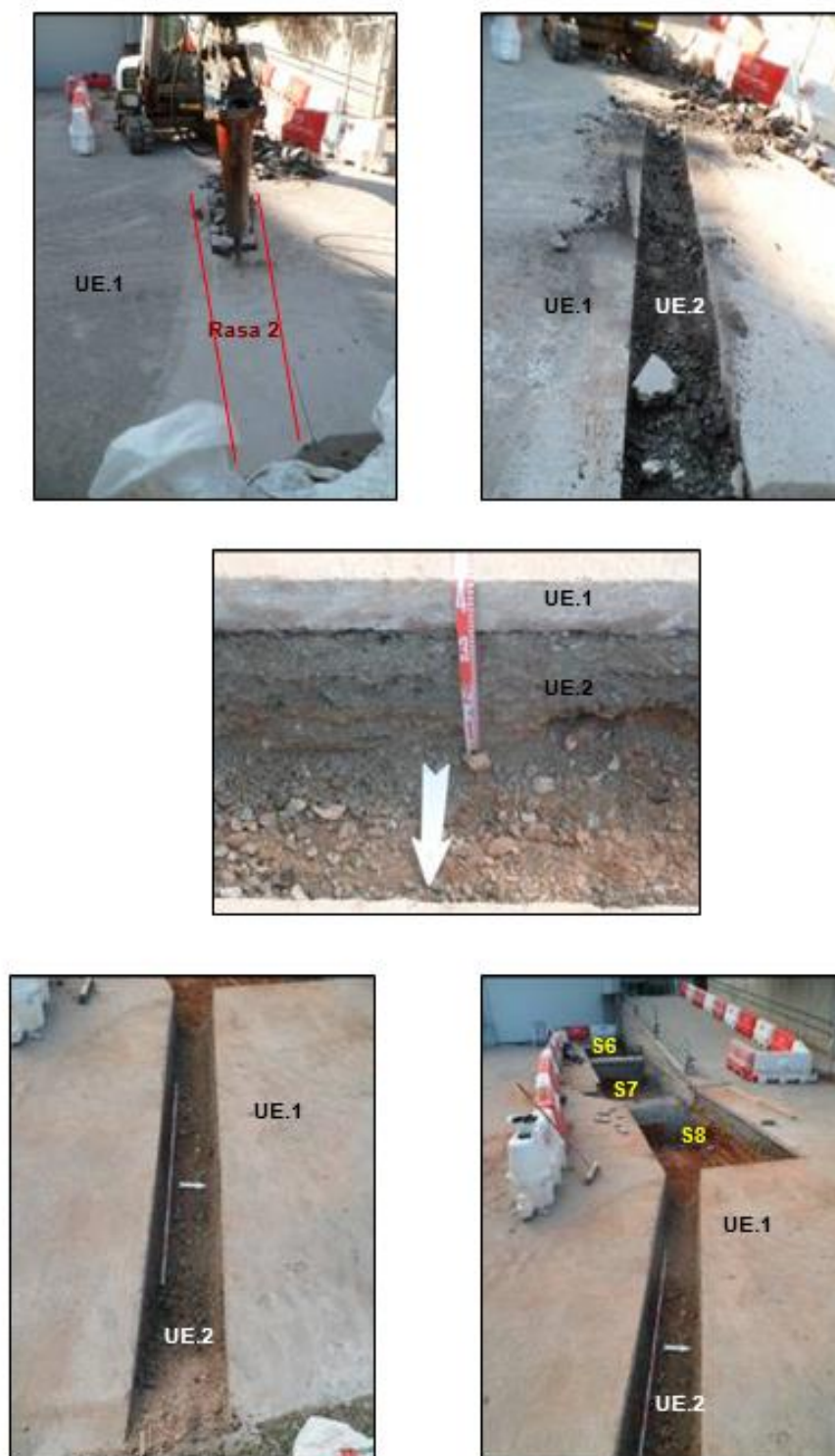

Fig. 64: Sector nord. Vista general de la RASA 2, i en primer terme de les sabates S8, S7, S6. Font: Carles Navarro (2021).

Fig. 65: fotos superiors: Vista general del moll de càrrega abans de la construcció del túnel acústic .
Font: Carles Navarro (2021).

Fig. 66: fotos inferiors: Vista general del moll de càrrega i el túnel acústic ja construït.
Font: Carles Navarro (2022).

7.3.- TERCERA FASE (018/21-Ampliació).

Durant aquesta darrera fase, els moviments de terres s'han efectuat sobre una superfície de 675m², on s'ha de construir el nou accés al moll de càrrega, pel centre cooperatiu TEB, així com el gual d'accés des del carrer Andana de l'Estació. Concretament, els moviments de terra, han consistit en un rebaix d'entre 0,35-0,45 metres, amb un pendent del 3,5% - 4%, vers el carrer de l'Andana de l'Estació, i que afectaven bàsicament una franja de terreny de 46,71 metres de llarg i uns 15 metres d'ample.

Part d'aquests moviments de terra coincideixen, de forma parcial, en la zona on es van obrir les tres rases informatives (**RASA 100, RASA 200, RASA 300**), durant la primera fase dels treballs, efectuada entre 22 de febrer i 5 de març del 2021. Hem de dir, que en la seva totalitat, s'han remogut terres ja remogudes anteriorment. Cal recordar, que es tracta de terrenys que al llarg dels anys havien estat rebaixats, durant l'enderrocament de la fabrica de colorants, així com durant la construcció del Centre Cooperatiu TEB. En posterioritat a aquests moviments de terra, s'havia afegit rebliment per recuperar la cota de circulació. Com a conseqüència de les diverses actuacions arqueològiques efectuades en aquest indret entre els anys 1999 i 2010, també es van produir nombrosos moviments de terra, que han alterat considerablement l'estratigrafia natural del terreny.

Tot i així, i degut a l'aparició durant la primera fase del seguiment, de les restes parcials d'una secció del mur (**UE.109**), del Rec Comtal, aquests rebaixos de terres, han estat subjectes d'un seguiment arqueològic. Com a conseqüència d'aquest seguiment, hem de dir que **NO** s'ha posat al descobert cap nova estructura arqueològica, relacionada amb el Rec Comtal, i que la secció del mur **UE.109**, **NO** s'ha vist afectada per aquests rebaixos.

Com hem comentat anteriorment, els treballs arqueològics estava previst desenvolupar-los entre els dies 9 al 15 de febrer del 2022. Però aquesta actuació es va retardar, per qüestions alienes a la direcció arqueològica. Els veïns de l'immoble situat al costat del TEB son contraris a qualsevol obra relacionada amb aquesta entitat, i van boicotejar constantment els inicis de l'obra en aquesta tercera fase, amb manifestacions al carrer i

l'arrencada dels plafons informatius referents a la seguretat de obra, inclús amenaces físiques al personal de la constructora. Únicament la presència de les forces de l'ordre, Guardia Urbana i Mossos d'Esquadra, i després d'algunes reunions amb la constructora i la direcció del TEB, es va poder començar el seguiment dels rebaixos de la tercera fase. Per aquest motiu es va demanar una pròrroga del permís per poder realitzar els rebaixos de la tercera fase.

Amb aquesta pròrroga, la segona part del seguiment va tenir lloc entre els dies 18 al 25 de febrer del 2022, i la fase del seguiment es va desenvolupar amb normalitat, però tot i així les mostres de desacord amb les obres van ser evidents durant tot el seguiment.

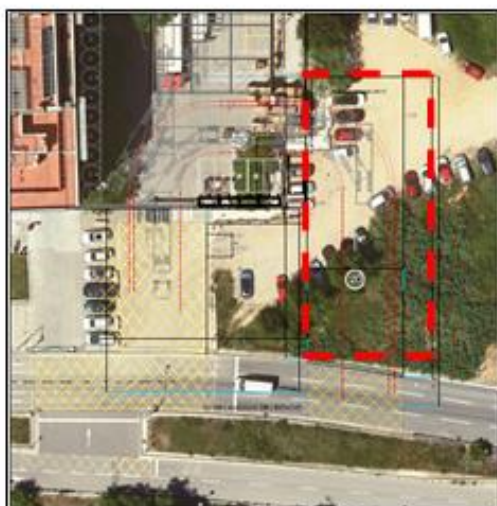

Fig.87.- TERCERA FASE:
Fotos superiors: A l'esquerra, ~~Ortofoto~~ i a la dreta foto de la superfície nou moll de càrrega. En vermell la zona afectada pel nou accés del moll de càrrega. Font: **Projecte tècnic del nou accés al moll de càrrega.2gu arquitectes (2022). Carles Navarro (2022)**
Foto inferior: Vista des del TEB, del la parcel·la del nou accés del moll de càrrega. Font: **Carles Navarro (2022)**

El seguiment arqueològic es va iniciar el entre els dies 9 al 15 i del 18 al 25 de febrer del 2022, amb cert retard, abans esmentat. S'ha efectuat un control de les labors de moviment de terres del tram afectat, efectuats per una màquina giratòria model CAT 308E 2GR.

Els moviments de terres s'han efectuat sobre una superfície de 675m², on s'ha de construir el nou accés al moll de càrrega, així com el gual d'accés des del carrer Andana de l'Estació.

Concretament, els moviments de terra, van consistir en efectuar un rebaix d'entre 0,35-0,45 metres, amb una pendent del 3,5% - 4%, vers el carrer de l'Andana de l'Estació, i que afectaven bàsicament, una franja de terreny de 46,71 metres de llarg i uns 15 metres d'ample, amb unes cotes superiors de 23,88-23,60 i 22,59 m.s.n.m.

El control arqueològic ha consistit, en un primer moment, en el desbrossament i decapat d'un nivell terra vegetal, franja d'uns 15 x 15 metres, a la part est de la zona de treball, a tocar al carrer de l'Andana de l'Estació. També s'han controlat els moviments de terres en tots els seus aspectes (excavacions, aportacions, abocaments temporals, etc.).

Durant aquests treballs s'ha documentat la següent estratigrafia²⁸, ja visualitzada en l'obertura les tres rases informatives (**RASA 100, RASA 200, RASA 300**), durant la primera fase dels treballs, efectuada entre 22 de febrer i 5 de març del 2021.

UE.501: Nivell superficial de restes vegetals amb una potència variable entre els 0,20 i 0,35m., barrejat amb d'argiles de color marró fosc. Aquest nivell està documentat en les **Rases 100 (UE.101), 200 (UE.201)**, així com a la **Rasa 300 (UE.301)**, encara que de manera residual.

UE.502: Nivell d'amortització, d'entre 0,35 i 0,45m, que afecta a tot la superfície de 675m², i que consistia amb un gran rebliment de terres sorrenques de color marró, vermellós, grises, taronges, etc., totes elles amb component argilós i amb substrat de graves. Aquest gran paquet d'amortització està documentat en les **Rases 100, 200 i 300**, i s'estén més enllà de la cota d'obra del rebaix actual. Barrejada amb aquest nivell

²⁸ Veure annex planimetria

s'han localitzat restes de materials constructius contemporanis (tub corrugat, plàstics, restes de cotxes, i altres elements constructius de gran tamany). Dins d'aquest nivell, ha cridat l'atenció la concentració d'una gran quantitat de restes de formigó producte de la neteja de les cisternes dels camions de formigó, alguns d'ells de gran volum.

Cal dir que aquests rebliments, amb tota seguretat, formen part de la runa produïda per l'enderrocament de la fabrica de colorants i altres edificis industrials, així com el rebuig de les restes constructives de l'edifici del Centre Cooperatiu TEB. En posterioritat a aquests moviments de terra, segurament s'hauria afegit rebliment de graves per recuperar la cota actual de circulació i del posterior anivellament del terreny.

UE.503: Aquesta unitat estratigràfica correspon a la zona de pas des del pàrquing extern a la zona del porxo superior del TEB. Consistia en una franja de planxé de formigó de 2,00 metres d'amplada, 0,12-0,14m de gruix i una llargada lineal de 39 metres, dividits en 4 seccions, que descansava sobre el nivell d'amortització **UE,502**.

Com a resultat final del seguiment d'aquesta tercera fase, i dels rebaixos efectuats en la superfície de 675m², habilitada per la construcció del nou accés al moll de càrrega, així com el gual d'accés des del carrer Andana de l'Estació. Hem de dir que a una profunditat de 0,45m no s'han localitzat restes que ens indiquessin l'existència de qualsevol estructura o nivell arqueològic, relacionada amb el Rec Comtal.

Volem recordar que part dels rebaixos de terres coincidia amb la situació de les rases, obertes en la primera fase dels treballs. Doncs, durant aquests rebaixos **NO** s'ha vist afectada la secció del mur **UE.109**, apareguda en la **RASA 100** de la primera fase dels treballs a una profunditat de 1,34m, en relació al nivell de circulació actual.

Fig. 68: TERCERA FASE: Diverses vistes dels moviments de terra, en la zona de construcció del nou accés del moll de càrrega. Font: **Carles Navarro (2022)**.

Fig. 89: TERCERA FASE: Diverses vistes dels moviments de terra, en la zona de construcció del nou accés del moll de càrrega.
Fotos central, carrer de l'Andana de l'Estació, abans de la construcció del gual. Font: Carles Navarro (2022).

Fig. 70: TERCERA FASE: Diverses vistes de les seccions i estratigrafia dels rebaixos de terres.
Font: Carles Navarro (2022).

Fig.71: TERCERA FASE:
Fotos superiors: restes de formigó i seient d'una furgoneta, utilitzats com a nivells d'amortització.
Fotos centrals i inferiors :
Desmuntatge pas de planxès accés al TEB
Font: Carles Navarro (2022).

Fig.72: TERCERA FASE:
Diverses vistes del rebaix definitiu i compactació dels sediments de la zona la zona de construcció del nou accés del moll de càrrega.
Font: Carles Navarro (2022).

8.- CONCLUSIONS

La intervenció arqueològica preventiva realitzada al carrer de l'Andana de l'Estació, 22-44 i Fernando Pessoa, 54-64, concretament als terrenys on s'ubica el Taller Escola Barcelona (Grup cooperatiu TEB) situat al districte de Sant Andreu de la ciutat de Barcelona (el Barcelonès), es va realitzar en tres fases:

En la primera fase es van executar uns sondejos informatius, amb l'obertura de 4 rases, en relació a la construcció d'un nou accés viari al moll de càrrega del Taller Escola Barcelona (Grup Cooperatiu TEB), que van permetre la localització de diverses estructures de cronologia contemporània.

En la segona fase es van executar les obertures de sabates, riostes i rases, per la construcció de la fonamentació d'un mur per un túnel acústic, de 302,4 m², amb una estructura metàl·lica revestida amb panells acústics pel moll de càrrega del Taller Escola Barcelona.

La tercera fase va consistir en efectuar uns moviments de terres sobre una superfície de 675m², on s'ha de construir el nou accés al moll de càrrega, així com el gual d'accés des del carrer Andana de l'Estació.

Concretament, els moviments de terra consistien en un rebaix entre 0,35-0,45 metres, amb un pendent del 3,5% - 4%, vers el carrer de l'Andana de l'Estació, i que afectaven bàsicament una franja de terreny de 46,71 metres de llarg i uns 15 metres d'ample, amb unes cotes superiors de 23,88-23,60 i 22,59 m.s.n.m.

A la zona objecte d'aquest estudi, ja es tenia constància de la existència d'estructures relacionades amb el Pont del Camí de Santa Coloma, i amb el Rec Comtal. Durant un seguit d'intervencions arqueològiques, entre els anys 1999 i 2004 a càrrec de C. Subiranas Fàbregas i M. Jiménez Marzo (ArqueoCat), per una banda; D. Giner (Codex), de l'altra. L'any 2010, Lourdes Moret (Antequem), i més recentment, l'any

2017, Lourdes Moret i Antoni Bosch (Antequem)²⁹, van documentar parcialment aquestes estructures, algunes d'elles reutilitzades al llarg dels anys.

Els resultats del seguiment arqueològic d'aquestes tres fases, ha estat el següent:

PRIMERA FASE

Durant els treballs de l'obertura de les rases **1, 100, 200 i 300**, la seva seqüència estratigràfica ens indica una gran modificació de la zona, en forma de grans rebaixos dels nivells originals, segurament originats en part, per l'enderroc de l'antiga fàbrica de colorants i altres dependències industrials. Posteriorment l'enderrocament, es va produir un rebliment i amortització de l'espai, amb l'aportació de nivells graves i de runa, per poder anivellar la zona i deixar-la transitable. Aquestes tasques poden haver afectat negativament amb la conservació de l'estructura del Rec Comtal.

A la **Rasa 1**, l'estructura documentada, tot i que no es van ser totalment excavada, podria correspondre a la secció sud del Pont del Camí de Santa Coloma (**EST.1**), i a la llera del rec Comtal, tal com recull l'arqueòloga Lourdes Moret en el seu seguiment arqueològic efectuat el 2010 en aquest indret³⁰. Hi ha altres autors que identifiquen aquesta estructura com la via Molinera, que discorria paral·lela al Rec Comtal, i que servia per unir els diversos molins que aprofitaven el cabal del Rec³¹. Durant l'obertura de la **Rasa 1**, es va documentar el mur sud del pont (**UE.5**), fet de maons en pla lligats amb morter, que descansava sobre una volta, feta amb dues fileres de maons (**UE.6**) en cantell, lligats amb morter.

Així mateix, en els laterals del pont, es van localitzar els murs, **UE.10 i UE.11**, que es recolzaven en el mur **UE.5**. Concretament l'**UE.10**, situat a la dreta del Rec, és un mur de pedres i maons, arrebossat amb morter, de forma rectangular. Mentre que el mur **UE.11**, situat a la part esquerra del Rec, està construït en formigó amb la tècnica

²⁹ Carta Arqueològica de Barcelona: <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3000>
Carta Arqueològica de Barcelona: <http://cartaarqueologica.bcn.cat/351>
Carta Arqueològica de Barcelona: <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3294>
Carta Arqueològica de Barcelona: <http://cartaarqueologica.bcn.cat/4060>

³⁰ MORET, Lourdes (2010)

³¹ GINER, Daniel (2004)

d'encofrat perdut i de forma rectangular, com el localitzat posteriorment a la **rasa 100**, **UE.109** i el **UE.1413**, documentat l'any 2004³².

La prospecció sistemàtica mitjançant les rases **100**, **200** i **300**, en direcció est-oest i sud-est/nord-oest, no ha permès una documentació més precisa de la presència del Rec Comtal a la part sud-est de la zona afectada per la construcció del nou accés viari al moll de càrrega.

Tot i així, sí que es van documentar restes, dins la **Rasa 100**, que podrien correspondre a una secció del mur esquerre del Rec Comtal. Concretament el mur **UE.109**, de 0,40m d'amplada i 1,90 m. d'alçada entre una cota superior de 22,26 m.s.n.m. i inferior de 20,36 m.s.n.m., semblaria correspondre a la continuació del mur esquerre del Rec, anteriorment documentada com **UE.11**, a la zona del Pont del Camí de Santa Coloma, així com del mur **UE.1413**, documentat a la intervenció del 1999 i del 2004. En tots els casos la tècnica constructiva dels murs **UE.11**, **UE.109** i **UE.1413**, es la mateixa, realitzats amb un encofrat de formigó de ciment, indica una accentuada modernitat de l'estructura, que podria situar-se cronològicament en un moment del segle XX.

Cal destacar que recolzat al mur **UE.109**, es van localitzar les restes d'un nivell de formigó (**UE.108**) de forma rectangular d'1,50 x 0,70m, amb un gruix d'0,20m, la seva funcionalitat és una incògnita. En un primer moment es podria interpretar com un reforç del mur abans esmentat, o podria tractar-se de restes de formigó provinents de la neteja dels camions de formigó, ja que en aquesta rasa s'han documentat aquest tipus d'abocaments. Però aquestes dues funcionalitats només poden ser una hipòtesi, ja que no tenim suficients elements per la seva afirmació.

A la rasa informativa **Rasa 200**, s'han documentat 6 estrats, alguns d'ells són la continuació natural dels estrats documentats en la rasa **R.100**, com el cas de les **UE.202=102** i **UE.204=103**. En general, els estrats estan integrats per nivells de rebliment de terres argiloses i graves, de colors variats, barrejades juntament amb restes constructives contemporànies. Cal dir que aquests rebliments, amb tota seguretat, formant part de la runa produïda per l'enderrocament de la fàbrica de colorants i altres edificis industrials, així com el rebuig de les restes constructives de

³² GINER, Daniel (2004)

l'edifici del Centre Cooperatiu TEB. En posterioritat a aquests moviments de terra, segurament s'hauria afegit rebliment de graves per recuperar la cota actual de circulació.

Entre aquests estrats de cal destacar l'**UE.206**, que reblia una cubeta de 3,50 metres de llarg per una alçada de 1,40/1,60m. Entre el rebliment s'han extret un seguit de bidons d'emmagatzematge, que pertanyien a dos tipus:

- bidons metàl·lics d'acer de tapa fixa amb dos taps, de 216lts. de 880 mm d'alçada i de 575 mm de diàmetre exterior, són adequats per productes líquids de baixa viscositat.

- bidons de tapa fixa compost, d'un envàs exterior metàl·lic i un envàs interior de plàstic no separable i son adequats per a productes líquids agressius i corrosius.

L'estrat de rebliment (**UE.206**) descansava sobre un nivell de sedimentació fluvial, format per llims (**UE.210**), que no ofereixen materials. Llims de color marró i de textura molt fina, amb una potència de gairebé 2 metres, i que encara continuaven més enllà de la cota final (19 m.s.n.m.) de la rasa **Rasa 200**. Aquest paquet l'interpretem com les restes dels llims transportats per l'aigua del Rec Comtal, i dipositats a la seva llera al llarg dels anys.

Adossades a aquesta secció del mur **UE.109**, s'han documentat les restes de concrecions de calç (**UE.211**), El gruix de fins 0'10/0'12m de concreció podria ser indicatiu del pas d'un important volum d'aigua durant un llarg període de temps, per l'interior del Rec Comtal.

Durant els rebaixos dels nivells de llims, a l'interior de la rasa **R.200**, i a uns 4,50 metres del mur (**UE.109**), és va documentar una estructura quadrada (**UE.207**), a una cota de 20,97 m.s.n.m., es a dir a 2,50 m, per sota del nivell actual de circulació. Es tracta d'una estructura de fonamentació feta de pedres i maons, lligades amb morter molt deteriorat, que en el seu interior tenia 4 maons en cantell, en forma de cunya (**UE.208**), reblert de morter també molt degradat. Desconeixem la seva funcionalitat, ja que la seva localització dins del rec i dins del paquet de llims fa difícil, qualsevol interpretació.

A la **Rasa 300**, en la seva seqüència estratigràfica només es localitzaren nivells de rebliment de terrers argiloses i graves, de colors variats, barrejades juntament amb restes constructives contemporànies, en algun cas molt voluminosos provinents d'enderrocs anteriors i del posterior anivellament del terreny.

Només hem de destacar, al igual com a la **Rasa 200**, per sota d'aquests grans estrats de runa moderna, es localitza un gran paquet de llims, de sedimentació fluvial, (**UE.210 i UE.308**), que tampoc ofereix materials. Són llims de color marró i de textura molt fina, amb una potència de gairebé 1,90 metres, i que encara continuaven més enllà de la cota final (20,25 m.s.n.m.) de la **Rasa 300**. Com anteriorment en la **Rasa 200**, aquest paquet l'interpretem com les restes dels llims transportats per l'aigua del Rec Comtal al llarg dels anys.

A part de la troballa i documentació del mur **UE.109** i de la fonamentació de pedres i morter **UE.207 i UE.208**, segurament estructures vinculades al Rec Comtal, no s'ha documentat cap més altra estructura i/o element que pogués relacionar-se amb traçat del Rec Comtal. Cal tenir en compte, com hem comentat anteriorment, que la zona ha estat molt afectada i rebaixada en els seus nivells originals, alhora que la implantació d'una fàbrica en època moderna i altres dependències industrials podrien haver implicat el desmuntatge o causat la destrucció de l'antiga sèquia.

A nivell interpretatiu de les restes localitzades durant aquest seguiment informatiu, la nostra hipòtesi es que la cubeta de 3,50 metres de llarg i una alçada de 1,40/1,60m, localitzada a la **Rasa 200** i reblerta per l'estrat (**UE.206**) seria una de les darreres restes "visibles" de la llera del Rec Comtal, cada vegada més estreta degut a l'acumulació de llims provinents del costat dret del rec (del que no s'ha localitzat cap mur o estructura constructiva que el definís lateralment), i que provocarien un curs aigua cada vegada més estret i amb menys cabdal; fet que podria ser corroborat per la manca de concrecions en aquesta secció del mur **UE.109**, que en canvi s'observen, per sota de la cubeta esmentada, com queda reflectit en la planimetria.

El rebliment, **UE.206**, amb aquest tipus de deixalles i el seu posterior cobriment de runa contemporània, en aquesta secció del Rec Comtal, podria ser explicada com

l'eliminació fraudulenta de runa i material tòxic, dins d'un Rec fora d'ús una vegada aquest ha perdut la seva funcionalitat de transportar aigua vers l'interior de Barcelona.

Així mateix, la troballa de les restes d'una estructura de fonamentació (**UE.207-208**), a la dreta de la cubeta reblerta per **UE.206**, a uns 4,50 metres del mur **UE.109**, i dins del paquet de llims, podria ser interpretada de manera hipotètica com una part del tancament més modern del costat dret del Rec Comtal. Cal dir que entre la runa (**UE.206**), es van localitzar les restes d'una pilastra de formigó, trencada en diversos fragments. Aquest tipus de pilastra ja es va documentar durant la neteja del Pont del Camí de Santa Coloma (**EST.1**), com l' **UE.3** i **UE.7** i podria formar part en algun moment d'una tanca de seguretat per impedir l'accés a l'interior del Rec Comtal, amb la funcionalitat de barana.

L'amplada aproximada de 4,50 metres entre el mur esquerre del rec (**UE.109**) i la fonamentació de la pilastra de formigó (**UE.207-208**), localitzada dins la llera del Rec, coincideix amb la distància observada entre els murs **UE.10** i **UE.11**, de la **Rasa 1**. Aquesta similitud d'amplada ens permetria afirmar, de manera hipotètica, que en aquest sector el Rec podria tenir una amplada variable d'uns 4,50 metres, i si a això li afegim la potència del rebliment **UE.206**, ens donaria una profunditat de 1,50m, aproximadament, per la llera del rec, en aquest darrer moment de la seva vida com sèquia.

La manca d'un element constructiu de tancament lateral visible o evident en el costat dret del Rec i la gran acumulació de llims (amb una potència de 2 metres), que s'estén vers l'oest, és a dir en direcció a la **Rasa 300**, ens fa pensar que l'obertura de la **Rasa 200** coincidiria parcialment amb la secció central del Rec, però no ens atrevim a dir de quin període cronològic estariem parlant.

Arribat aquest punt podríem dir que amb la informació disponible després de l'obertura de les **RASES 100, 200 i 300**, desconeixem tant l'amplada com la fondària original del Rec en aquest punt. Les restes documentades en la **Rasa 200**, ens permetrien parlar, d'una manera hipotètica, d'una secció del Rec amb una amplada d'uns 4,50m i una profunditat de 1,50m coincidint amb les acaballes del seva funcionalitat com a sèquia. Esperem que en futures intervencions en aquesta EPA, es puguin omplir els buits arqueològics vinculats amb el Rec Comtal.

Finalment, constatem que els resultats del seguiment de les rases informatives evidencien la presència de restes, **PERÒ QUE NO** queden afectades pel projecte constructiu de nou l'accés al moll de càrrega, ja que les restes del Rec Comtal es localitzen a 1,34m de profunditat, mentre que la futura fonamentació del nou vial d'accés tindrà una profunditat màxima de 0,40/0,45m.

SEGONA FASE:

En aquesta segona fase d'intervenció al carrer de l'Andana de l'Estació, 22-44 i Fernando Pessoa, 54-64, concretament al Taller Escola Barcelona (Grup cooperatiu TEB) situat al districte de Sant Andreu de la ciutat de Barcelona (el Barcelonès); es van executar les obertures de sabates, riostes i rases, per la construcció de la fonamentació dels murs per un túnel acústic, de 302,4 m², amb una estructura metàl·lica revestida amb panells acústics pel moll de càrrega del Taller Escola Barcelona.

Malgrat les expectatives de localitzar restes arqueològiques vinculades amb el Rec Comtal o hipotèticament amb l'aqüeducte romà, els moviments de terra efectuats en aquesta fase, no han permès evidenciar vestigis per la insuficient fondària assolida, concretament a 1 metre.

Tal i com s'ha comentat en l'apartat dedicat al desenvolupament dels treballs, la intervenció arqueològica va venir motivada per la realització de 8 sabates de fonamentació: **S1, S2, S3, S4**, en el Sector sud i les sabates **S5, S6, S7, S8**, en el Sector nord; 2 riostes integrades en l'obertura de les sabates, així com 4 rases (**R1, R2, R3, R4**) per la instal·lació de tubs corrugats de 0,50m de diàmetre. Cal dir que la **RASA 3** coincideix i està integrada amb rasa de la riosta, que lliga les sabates (**S5, S6, S7, S8**) del sector nord.

Les tasques arqueològiques s'iniciaren doncs, amb el control i seguiment de l'obertura d'aquestes estructures, on es va apreciar una estratigrafia molt uniforme i regular en

les seves potències, formada pel nivell en ús d'asfalt (**UE.1**), un segon nivell de formigó sec o Tot-U (**UE.2**), així com dos nivell d'argiles carbonatades. El primer (**UE.3**), de color vermell, i el segon (**UE.4**), de color marró clar, que s'estenia més enllà del nivell de l'obra. Durant els treballs d'excavació de les sabates, riostes i rases no es va localitzar cap tipus de presència d'elements o estructures arqueològiques.

La intervenció arqueològica preventiva d'aquesta segona fase, carrer de l'Andana de l'Estació, 22-44 i Fernando Pessoa, 54-64, concretament al Taller Escola Barcelona (Grup cooperatiu TEB), ha permès documentar la **NO existència** de restes arqueològiques a la zona, que puguin estar relacionades amb les restes localitzades en aquesta zona d'EPA.

TERCERA FASE (Ampliació)

En aquesta tercera fase d'intervenció al carrer de l'Andana de l'Estació, 22-44 i Fernando Pessoa, 54-64, concretament al Taller Escola Barcelona (Grup cooperatiu TEB), per la construcció del nou accés al moll de càrrega i el gual d'accés pel carrer de l'Andana de l'Estació; s'ha efectuat un rebaix i moviment de terres, que ha afectat una superfície de 675m². Concretament, els moviments de terra han estat entre 0,35-0,45 metres, amb un pendent del 3,5% - 4%, vers el carrer de l'Andana de l'Estació, i que afectaven bàsicament una franja de terreny de 46,71 metres de llarg i uns 15 metres d'ample.

Hem esmentat anteriorment, part d'aquests moviments de terra han coincidit, de forma parcial, en la zona on es van obrir les tres rases informatives (**Rasa 100, Rasa 200, Rasa 300**), durant la primera fase dels treballs, efectuada entre 22 de febrer i 5 de març del 2021.

Com ja hem comentat, en la seva totalitat s'han remogut terres ja remogudes anteriorment. Bàsicament s'han documentat els mateixos nivells d'amortització (**UE.502**) localitzats durant l'obertura de les **Rases 100, 200 i 300**; i que consistien en un gran rebliment de terres sorrenques de color marró, vermellós, grises, taronges, etc.,

totes elles amb component argilós i amb substrat de graves. Aquest gran paquet d'amortització s'estén més enllà de la cota d'obra del rebaix. Barrejades amb aquest nivell s'han localitzat restes de materials constructius contemporanis (tub corrugat, plàstics, restes de cotxes, i altres elements constructius de mida gran), on ha destacat la gran quantitat de restes de formigó producte de la neteja de les cisternes dels camions de formigó, alguns d'ells de gran volum.

Cal recordar que es tracta de terrenys que al llarg dels anys havien estat rebaixats, durant l'enderrocament de la fàbrica de colorants, així com durant la construcció del Centre Cooperatiu TEB i de les diverses actuacions arqueològiques efectuades en aquest indret entre els anys 1999 i 2010, fets que han provocat grans alteracions en l'estratigrafia natural del terreny.

Per finalitzar, hem de dir que durant els rebaixos en aquesta gran superfície de terreny **NO** s'ha documentat l'existència de restes arqueològiques a la zona que puguin estar relacionades amb les restes localitzades en aquesta zona d'EPA. Hem de recordar que part dels rebaixos de terres coincidia amb la situació de les rases, obertes en la primera fase dels treballs. Doncs, durant aquests rebaixos **NO**, s'ha vist afectada la secció del mur **UE.109**, apareguda en la **Rasa 100** de la primera fase dels treballs, ja que aquesta zona s'ha rebaixat 0,40m, i el mur **UE.109**, es localitza a una profunditat de 1,40m, en relació al nivell de circulació actual.

Només ens cal dir que caldrà esperar a properes actuacions en aquesta zona d'EPA, que permetin obrir en extensió per poder detectar noves restes arqueològiques.

9. BIBLIOGRAFIA I NETGRAFIA

AGUELO, Jordi i SUBIRANAS, Carme (2011) : “*Intervenció arqueològica a les portes de la ciutat de Barcelona: l'exemple de l'avinguda Vilanova 3-11/ carrer Roger de Flor, 39-43. pàg.331-358.*“. A Tribuna d'Arqueologia 2009-2010. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura.

AAVV. (2011) : “*La Revolució de l'aigua a Barcelona. Aigua corrent i ciutat moderna 1867-1967*“. MUHBA. Barcelona Cultura. Ajuntament de Barcelona

CARANDINI, Andrea (1997): “*Historias en la Tierra. Manual de excavación arqueológica*” . Ed. Crítica, Barcelona.

CONILLERA, P. (1991): ” *Descobrir el medi urbà. 8 L'aigua de Montcada. L'abastament Municipal d'Aigua de Barcelona. Mil anys d'Història* ”. Institut d'Ecologia Urbana de Barcelona.

GINER, D. (2005): “ *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al C/ Coronel Monasterio 6- 16 (Barcelona, el Barcelonès)* “ . Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya. Inèdit.

HARRIS, E. C. (1990): *Principios de estratigrafía arqueológica*, Ed. Crítica, Barcelona.

MARCH, H. Enric (2016): “*El Rec Comtal. 1.000 anys d'història*”. Editat per Viena Edicions i Ajuntament de Barcelona.

MARTIN PASCUAL, Manel (1998): ” *El regatge del Rec Comtal a Sant Andreu de Palomar i al Pla de Barcelona, 1864/74-1929*” , dins *Finestrelles*, nº 9, Centre d'Estudis Ignasi Iglesias, Barcelona, pàg. 77-102.

MARTIN PASCUAL, M. (2000). “*El Rec Comtal: dos mil anys d'abastament d'aigua a Barcelona*” a Alberch, R. (dir.) *Els barris de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona i Enciclopèdia Catalana, vol. IV

MARTIN PASCUAL, M.; SEDA MARINÉ, Jaume (2016): “*El Rec Comtal. Estat de la qüestió a inicis del segle XXI*”. Recs històrics: pagesia, historia i patrimoni al IX

CONGRÉS SOBRE SISTEMES AGRARIS, ORGANITZACIÓ SOCIAL I PODER LOCAL
Alguaire, 20 a 22 d'octubre de 2016 (Lleida).

MARTIN PASCUAL, Manel; SEDA MARINÉ, Jaume (2017): “*El Rec Comtal. La séquia mil·lenària a inicis del segle XXI*”. A *Finestrelles*, [en línia], 2017, Núm. 17, p. 97-122,

MIRÓ, Carme; ORENGO, Hèctor. (2010): ”*El cicle de l'aigua a Bàrcino. Una reflexió entorn a les noves dades arqueològiques* “. A *QUARHIS, ÈPOCA II, NÚM. 6* (2010), pàg. 108-133 . Museu d'Història de Barcelona.

MIRÓ, Carme; ORENGO, Hèctor; i EJARQUE, Ana (2015):” *El rec Comtal. Com l'aigua dibuixa la ciutat* “. Actes Vè Congrés d'Arqueologia Medieval i moderna de Catalunya. Barcelona, 2014. Pàg. 21-38.

MORENO, Iñaki (2018):” *Memòria arqueològica de la intervenció efectuada al Carrer de Cartagena, 157-159.X, Carrer Dos de Maig 187.I I 180.X . Districtes de L'Eixample i Sant Martí- Barcelona*”. Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya. Inèdit

MORET, Lourdes (2010): “ *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer Andana de l'estació, 4-16x/ carrer Fernando Pessoa, 66-68. EPA "Moli de Sant Andreu" -Districte de Sant Andreu. Barcelona* “. Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya. Inèdit.

MORET, Lourdes i BOSCH, A. (2018): “ *Memòria de la intervenció arqueològica al carrer Fernando Pessoa, 43/carrer Gran de Sant Andreu, 474-480/Passeig Torres i Bages, 110. Districte de Sant Andreu. Barcelona.*” Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya. Inèdit.

NAVARRO, Carles (2021): “ *Informe de tractament de restes a la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació, 22-44/ carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi ICUB: 18/21.*” Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya. Inèdit.

SUBIRANAS I FÀBREGAS, Carme , JIMENEZ I MARZO, Marc (1999): “ *Memòria de la intervenció arqueològica realitzada Rec Comtal (Carrer Palomar) de Barcelona (Barcelonès)*. Setembre 1999. Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya. Inèdit

SUBIRANAS I FÀBREGUES, Carme , JIMENEZ I MARZO, Marc (1999): “ *Informe de la prospecció arqueològica realitzada a la zona de la Fàbrica de Colorants – Estació de la Sagrera (Districte de Sant Andreu)*”, Setembre 1999. Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya. Inèdit

TRAVESSET, M. (2005): “Origen del Rec Comtal i de subministrament d'aigua a la Barcelona de l'època romana”. Finestrelles, núm 13.

NETGRAFIA

CARTA ARQUEOLÒGICA DE BARCELONA (consultes realitzades durant el mes de març)

<http://cartaarqueologica.bcn>.

INSTITUT CARTOGRÀFIC I GEOLÒGIC DE CATALUNYA (consultes realitzades durant el mes de març)

<http://icc.cat>

ENCICLOPEDIA CATALANA (consulta realitzada el 15 de març de 2021)

<http://www.enciclopedia.cat/>

BIDONS METÀL·LICS EVOPACK (consulta realitzada el 1 de març de 2021)

www.evopack.net

BIDONS GRAELLS (consulta realitzada el 1 de març de 2021)

www.jgraells.es

ANNEX 1. RESOLUCIONS GENERALITAT DE CATALUNYA

CLT_2021_EXP_ARQ002PREV_1326 (R/N 470 K121 NB 2021/1-32485) d'autorització d'una intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64 de Barcelona, Barcelonès, segons el procediment establert en l'article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Fets

- En data 11 de febrer de 2021 (reg. d'entrada 9015-219655/2021) el senyor Artur Feijoo (34964251L) en representació del Grup col·lectiu TEB SCCL (F08388043) ha sol·licitat autorització per realitzar una intervenció arqueològica preventiva de control i excavació al carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64, sota la direcció de Carles Navarro Barberán (AGER ARQUEOLOGIA SL) del 22 de febrer al 5 de març de 2021.
- En data 15 de febrer de 2021 l'arqueòloga territorial ha emès informe favorable sobre la sol·licitud esmentada.
- En data 15 de febrer de 2021 el Servei d'Arqueologia i Paleontologia ha proposat autoritzar la intervenció.

Motivació

Nou accés viari al moll de càrrega del Taller Escola Barcelona.

Fonaments de dret

- Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807, d'11.10.1993).
- Article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594, de 13.3.2002).
- Decret 304/2011, de 29 de març, de reestructuració del Departament de Cultura (DOGC núm. 5849, de 31.3.2011); i Resolució CMC/254/2010, de 8 de gener, de delegació de competències de la persona titular de la Direcció General del Patrimoni Cultural en les persones directores dels Serveis Territorials del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (DOGC núm. 5566, de 12.2.2010).

Resolució

Per tot això, **resolc:**

- Autoritzar** la realització d'una intervenció arqueològica preventiva d'acord amb les dades i condicions següents:

Persona o institució autoritzada: Grup col·lectiu TEB SCCL
Lloc de la intervenció: carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64 de Barcelona (Barcelonès).
Activitat autoritzada: Control i excavació.
Direcció de la intervenció: Carles Navarro Barberán (AGER ARQUEOLOGIA SL)
Terminis de realització: del 22 de febrer al 5 de març de 2021

Plaça Salvador Seguí, 1-9
08001 Barcelona
Teléfono 933 63 28 70

1

	Doc. original signat per: Maria Angels Torras Ripoll 25/02/2021	Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat	Data creació còpia: 25/02/2021 07:57:27
		Original electrònic / Còpia electrònica autèntica CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ 0FFFWP1YK3ZY6H5VYO72M6ZX10L8QX6I	Data caducitat còpia: 25/02/2024 00:00:00 Pàgina 1 de 2

Lloc de dipòsit provisional de les restes: Arxiu arqueològic del Museu d'Història de Barcelona (carrer F, 22, 08040 Barcelona).

La intervenció arqueològica autoritzada haurà de ser realitzada en els termes descrits en la documentació presentada per a la tramitació de l'expedient i d'acord amb les disposicions de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i del Decret 78/2002, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

El termini de dos anys previst per a la presentació de la memòria, s'entendrà que comença a comptar a partir del dia en què ha finalitzat la intervenció.

2. **Notificar** aquesta resolució, que no exhaureix la via administrativa, a la persona o entitat interessada i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs d'alçada davant la consellera de Cultura, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació.

Notificar, així mateix, aquesta resolució a l'ajuntament del municipi afectat, i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació. Potestativament, dins el mateix termini, podrà efectuar el requeriment previ previst a l'article 44 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa administrativa.

P.d. Resolució CMC/254/2010, DOGC 12.2.2010
La directora

M. Àngels Torras Ripoll

Plaça Salvador Seguí, 1-9
08001 Barcelona
Telèfon 933 63 28 70

2

	Doc. original signat per: Maria Àngels Torras Ripoll 25/02/2021	Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat	Data creació còpia: 25/02/2021 07:57:27
		Original electrònic / Còpia electrònica autèntica CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ 0FFEWP1YK3ZY6H5VYO72M6ZX10L8QX6I	Data caducitat còpia: 25/02/2024 00:00:00 Pàgina 2 de 2

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General del Patrimoni Cultural

CLT_2021_EXP_ARQ002PREV_1538 (R/N 470 K121 NB 2021/2-32710) d'autorització d'una intervenció arqueològica preventiva i un tractament de restes no extretes al carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64 de Barcelona, Barcelonès, segons el procediment establert en els articles 14 i següents i 30 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Antecedents

1. En data 11 de febrer de 2021 (reg. d'entrada 9015-219655/2021) el senyor Artur Fejoo (34964251L) en representació del Grup col·lectiu TEB SCCL (F08388043) va sol·licitar autorització per realitzar una intervenció arqueològica preventiva de control i excavació al carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64, sota la direcció de Carles Navarro Barberán (AGER ARQUEOLOGIA SL) del 22 de febrer al 5 de març de 2021 que fou resolta favorablement.
2. El dia 4 de març de 2021, per raons estrictes de seguretat de les persones, els promotors de l'obra manifesten la necessitat urgent de rebir les cales efectuades tot i que no hi havia temps material per tramitar el corresponent permís. No obstant això, es permeté el rebiliment per imperatiu de força major amb el compromís de presentar tota la documentació corresponent per tal de poder tancar correctament l'expedient.

Fets

1. En data 24 de març de 2021 (reg. d'entrada 9015-458517/2021) el senyor Oriol Achon, en representació del Grup col·lectiu TEB SCCL (F08388043) ha sol·licitat autorització per realitzar un tractament de restes no extretes i una pròrroga del permís d'intervenció arqueològica preventiva de control i excavació al carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64, sota la direcció de Carles Navarro Barberán (AGER ARQUEOLOGIA SL) els dies 31 de març i 1 d'abril de 2021.
2. Les restes per a les que se sol·licita el tractament, amb caràcter retroactiu, són:
Estructures segle XX
 - Pilastra de formigó. UE 3. Grau d'afectació: rebiliment indefinit.
 - Base pilastra de formigó. UE 7. Grau d'afectació: rebiliment indefinit.Estructures segle XIX- XX
 - Paret sud del pont. UE 5. Grau d'afectació: rebiliment indefinit.
 - Volta maons. UE 6. Grau d'afectació: rebiliment indefinit.
 - Mur del rec. UE 10. Grau d'afectació: rebiliment indefinit.
 - Murs de formigó. UE 11, 109. Grau d'afectació: rebiliment indefinit.
 - Concrecions calcàries. UE 211. Grau d'afectació: rebiliment indefinit.
3. L'Ajuntament de Barcelona, en informe adjunt a la sol·licitud ha donat la seva conformitat al tractament proposat, raó per la qual no cal obrir un tràmit d'audiència.
4. En data 26 de febrer de 2021 l'arqueòloga territorial ha emès informe favorable sobre la sol·licitud esmentada.
5. En data 26 de febrer de 2021 el Servei d'Arqueologia i Paleontologia ha proposat autoritzar la intervenció.

Pontserriusa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 19 27 40
Fax 933 19 27 41

Doc original signat per:
Ella Ibar Torre 13/04/2021

Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat
d'aquest document a l'adreça web civ.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

04Y15L2FJYX0CCH98CZB85DN0MAKZE

Data creació còpia:
15/04/2021 13:14:55

Data caducitat còpia:
15/04/2024 00:00:00

Pàgina 1 de 2

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General del Patrimoni Cultural

Motivació

Nou accés viari al moll de càrrega del Taller Escola Barcelona.

Fonaments de dret

1. Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807, d'11.10.1993).
2. Articles 14 i següents i 30 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594, de 13.3.2002).

Resolució

Per tot això, resol:

1. **Autoritzar la realització d'una intervenció arqueològica preventiva i un tractament de restes no extretes d'acord amb les dades i condicions següents:**

Persona o institució autoritzada: Grup col·lectiu TEB SOCL
Lloc de la intervenció: carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 54-64 de Barcelona (Barcelonès).
Activitat autoritzada: Control i excavació.
Direcció de la intervenció: Carles Navarro Barberán (AGER ARQUEOLOGIA SL)
Terminis de realització: 31 de març i 1 d'abril de 2021
Lloc de dipòsit provisional de les restes: Arxiu arqueològic del Museu d'Història de Barcelona (carrer F, 22, 08040 Barcelona).

La intervenció arqueològica autoritzada haurà de ser realitzada en els termes descrits en la documentació presentada per a la tramitació de l'expedient i d'acord amb les disposicions de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i del Decret 78/2002, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

El termini de dos anys previst per a la presentació de la memòria, s'entendrà que comença a comptar a partir del dia en què ha finalitzat la intervenció.

2. **Notificar aquesta resolució, que no exhaurix la via administrativa, a la persona o entitat interessada i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs d'alçada davant la consellera de Cultura, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació.**

Notificar, així mateix, aquesta resolució a l'ajuntament del municipi afectat, i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació. Potestativament, dins el mateix termini, podrà efectuar el requeriment previ previst a l'article 44 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Barcelona, 29 de març de 2021

Elsa Ibar Tomas
Directora general de Patrimoni Cultural

Pontalissa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 933 18 27 40
Fax 933 18 27 41

Doc original signat per:
Elsa Ibar Tomas - 15942021

Document electrònic generat amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web civ.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0AY15L2FYGX0CCH8CZ6H8SONOMAKZE

Data creació còpia:
15/04/2021 13:14:55

Data reducció còpia:
15/04/2024 00:00:00

Pàgina 2 de 2

CLT_2021_EXP_ARQ002PREV_1884 (RN 470 K121 NB 2021/133141) d'autorització d'una intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64 de Barcelona, Barcelonès, segons el procediment establert en l'article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Fets

1. En data 13 de juny de 2021 (reg. d'entrada 9015-1079118/2021) el senyor Artur Feijoo (34964251L) en representació del Grup col·lectiu TEB SCCL (F08388043) ha sol·licitat autorització per realitzar una intervenció arqueològica preventiva de control i excavació al carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64, sota la direcció de Carles Navarro Barberán (AGER ARQUEOLOGIA SL) del 4 al 15 d'octubre de 2021.
2. En data 21 de juny de 2021 l'arqueòloga territorial ha emès informe favorable sobre la sol·licitud esmentada.
3. En data 21 de juny de 2021 el Servei d'Arqueologia i Paleontologia ha proposat autoritzar la intervenció.

Motivació

Construcció d'un túnel acústic.

Fonaments de dret

1. Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807, d'11.10.1993).
2. Article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594, de 13.3.2002).
3. Decret 304/2011, de 29 de març, de reestructuració del Departament de Cultura (DOGC núm. 5849, de 31.3.2011); i Resolució CMC/254/2010, de 8 de gener, de delegació de competències de la persona titular de la Direcció General del Patrimoni Cultural en les persones directores dels Serveis Territorials del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (DOGC núm. 5586, de 12.2.2010).

Resolució

Per tot això, **resolc**:

1. **Autoritzar** la realització d'una intervenció arqueològica preventiva d'acord amb les dades i condicions següents:

Persona o institució autoritzada: Grup col·lectiu TEB SCCL

Lloc de la intervenció: carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64 de Barcelona (Barcelonès).

Activitat autoritzada: Control i excavació.

Direcció de la intervenció: Carles Navarro Barberán (AGER ARQUEOLOGIA SL)

Terminis de realització: del 4 al 15 d'octubre de 2021

Pàg. Salvador Segal, 1-4
08001 Barcelona
Telèfon 933 63 38 70

1

Doc original signat per:
Marta Roges Torra Ripol
00001 Barcelona
00060021

Document electrònic generat amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web ca.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

0039F2QC8Y4CQJF0NP7AC7Y00MEYFC10

Data creació còpia:
30/06/2021 11:12:27

Data caducitat còpia:
30/06/2024 00:00:00

Pàgina 1 de 2

Lloc de dipòsit provisional de les restes: Aniu arqueològic del Museu d'Història de Barcelona (carrer F, 22, 08040 Barcelona).

La intervenció arqueològica autoritzada haurà de ser realitzada en els termes descrits en la documentació presentada per a la tramitació de l'expedient i d'acord amb les disposicions de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i del Decret 78/2002, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

El termini de dos anys previst per a la presentació de la memòria, s'entendrà que comença a comptar a partir del dia en què ha finalitzat la intervenció.

2. **Notificar** aquesta resolució, que no exhaureix la via administrativa, a la persona o entitat interessada i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs d'alçada davant la consellera de Cultura, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació.

Notificar, així mateix, aquesta resolució a l'ajuntament del municipi afectat, i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació. Potestativament, dins el mateix termini, podrà efectuar el requeriment previ previst a l'article 44 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa administrativa.

P.d. Resolució CMC/254/2010, DOGC 12.2.2010
La directora

M. Àngels Torras Ripoll

Plaça Salvador Segal, 1-9
08001 Barcelona
Telèfon 932 63 28 70

2

	Doc. original signat per: Marta Àngels Torras Ripoll 30/06/2021	Document electrònic generat amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web caj.gencat.cat	Data creació còpia: 30/06/2021 11:12:27
		Original electrònic / Còpia electrònica autèntica	Deix caducitat còpia: 30/06/2024 00:00:00
		CODI SEGUER DE VERIFICACIÓ	Pàgina 2 de 2
			
		6059P2QC8Y4CQJF0NP7ACTY00MEYFC0	

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Serveis Territorials a Barcelona

Expedient CLT_2022_EXP_ARQ002PREV_2834 (R/N 470 K121 NB 2022/1-36203) d'autorització d'una intervenció arqueològica preventiva al c. de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64 de Barcelona (Barcelonès), segons el procediment establert en l'article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Antecedents

- En data 11 de febrer de 2021 (reg. d'entrada 9015-219655/2021) el senyor Artur Feijoo (34964251L) en representació del Grup col·lectiu TEB SCCL (F08388043) va sol·licitar autorització per realitzar una intervenció arqueològica preventiva de control i excavació al carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64, sota la direcció de Carles Navarro Barberán (AGER ARQUEOLOGIA SL) del 22 de febrer al 5 de març de 2021 que fou resolta favorablement.
- El dia 4 de març de 2021, per raons estrictes de seguretat de les persones, els promotors de l'obra ens manifesten la necessitat urgent de rebir les cales efectuades tot i que no hi havia temps material per tramitar el corresponent permís. No obstant això, es permeté el rebirament per imperatiu de força major amb el compromís de presentar tota la documentació corresponent per tal de poder tancar correctament l'expedient.
- En data 24 de març de 2021 (reg. d'entrada 9015- 458517/2021) el senyor Oriol Achon, en representació del Grup col·lectiu TEB SCCL (F08388043) va sol·licitar autorització per realitzar un tractament de restes no extretes i una pròrroga del permís d'intervenció arqueològica preventiva de control i excavació al carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64, sota la direcció de Carles Navarro Barberán (AGER ARQUEOLOGIA SL) els dies 31 de març i 1 d'abril de 2021 que fou resolta favorablement.

Fets

- En data 24 de gener de 2022 (reg. d'entrada 9015- 127619/2022) el senyor Artur Feijoo en representació del Grup col·lectiu TEB SCCL (F08388043) ha sol·licitat autorització per realitzar una intervenció arqueològica preventiva de sondejos informatius al carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64, sota la direcció de Carles Navarro Barberán (AGER ARQUEOLOGIA SL) els dies 9 a 15 de febrer de 2022.
- En data 28 de gener de 2022 l'arqueòloga territorial ha emès informe favorable sobre la sol·licitud esmentada.
- En data 31 de gener de 2022 el Servei d'Arqueologia i Paleontologia ha proposat autoritzar la intervenció.

Motivació

Nou accés viari al moll de càrrega del Taller Escola Barcelona. L'obra se situa a l'Espai de Protecció Arqueològica "Rec Comtal - Molí de Sant Andreu".

Fonaments de dret

- Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807, d'11.10.1993).

Plaça Salvador Seguí, 1-9
08001 Barcelona
Telèfon 933 63 28 70

1

	Doc original signat per: Andreu Felp Ventura 04/02/2022	Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csv.gencat.cat Original electrònic / Còpia electrònica autèntica	Data creació còpia: 04/02/2022 09:42:52
		CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ 05F1QJHFDEIWI8A8YVKNJGM1T9VENRA5	Data caducitat còpia: 04/02/2025 00:00:00 Pàgina 1 de 2

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Serveis Territorials a Barcelona

2. Articles 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594, de 13.3.2002).
3. Decret 304/2011, de 29 de març, de reestructuració del Departament de Cultura (DOGC núm. 5849, de 31.3.2011); i Resolució CMC/254/2010, de 8 de gener, de delegació de competències de la persona titular de la Direcció General del Patrimoni Cultural en les persones directores dels Serveis Territorials del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (DOGC núm. 5566, de 12.2.2010).

Per tot això, resol:

1. Autoritzar una intervenció arqueològica preventiva d'acord amb les dades i condicions següents:

Lloc de la Intervenció: carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / C. Fernando Pessoa 56-64 (Barcelona, Barcelonès).

Persona o institució autoritzada: Grup col·lectiu TEB SOCL (FD8388043)

Direcció de la intervenció: Carles Navarro Barberán (AGER ARQUEOLOGIA SL)

Activitat autoritzada: Control i excavació.

Termini de realització: 9 a 15 de febrer de 2022

Lloc de dipòsit provisional de les restes: Museu d'Història de Barcelona (Dipòsit de Zona Franca).

La intervenció arqueològica autoritzada haurà de ser realitzada en els termes descrits en la documentació presentada per a la tramitació de l'expedient i d'acord amb les disposicions de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i del Decret 78/2002, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

El termini de dos anys previst per a la presentació de la memòria, s'entendrà que comença a comptar a partir del dia en què ha finalitzat la intervenció.

2. Notificar aquesta resolució, que no esgota la via administrativa, a la persona o entitat interessada i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs d'alçada davant el conseller de Cultura, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació.

Notificar, al·li mateix, aquesta resolució a l'ajuntament del municipi afectat, i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació. Potestativament, dins el mateix termini, podrà efectuar el requeriment previ previst a l'article 44 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa administrativa.

P.d. Resolució CMC/254/2010, DOGC 12.2.2010
El director

Plaça Salvador Seguí, 14
08001 Barcelona
Telèfon 933 63 28 70

2

Còpia original signada per:
Andreu F. RIG Ventura
04/02/2022

Document electrònic generat amb signatura electrònica. Podeu verificar la integritat d'aquest document a l'adreça web csc.gencat.cat

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

05F1QFHFDENW8ABYVKUJGM1T9VENRA5

Data creació còpia:
04/02/2022 09:42:50

Data caducitat còpia:
04/02/2025 00:00:00

Pàgina 2 de 2

Expedient CLT_2022_Exp_Arq002PREV_2822 (R/N 470 K121 NB 2022/1-36286)
d'autorització d'una intervenció arqueològica preventiva a: carrers Andana de l'estació 22-24 i
Fernando Pessoa 54-64, Barcelona (Barcelonès), segons el procediment establert en l'article
14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del
patrimoni arqueològic i paleontològic.

Antecedents

1. El Departament de Cultura va autoritzar al Grup col·lectiu TEB SCCL una intervenció arqueològica preventiva de control i excavació al carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / carrer Fernando Pessoa 54-64, Barcelona (Barcelonès), sota la direcció de Carles Navarro Barberán (AGER ARQUEOLOGIA SL), del 22 de febrer al 5 de març de 2021 i un tractament de restes no extretes i una pròrroga sota la mateixa direcció del 31 de març a l'1 d'abril de 2021.
2. El Departament de Cultura va autoritzar al Grup col·lectiu TEB SCCL una nova intervenció arqueològica preventiva de realització de sondejos informatius al carrer de l'Andana de l'Estació 22-24 / carrer Fernando Pessoa 54-64, Barcelona (Barcelonès), sota la direcció de Carles Navarro Barberán (AGER ARQUEOLOGIA SL), del 9 al 15 de febrer de 2022 (P_inter36203).

Fets

1. En data 16 de febrer de 2022 (registre d'entrada 9015-313432/2022) el senyor Artur Feijoo, en representació de GRUP COOPERATIU TEB SCCL, ha presentat una sol·licitud d'intervenció arqueològica preventiva de control i excavació als carrers Andana de l'estació 22-24 i Fernando Pessoa 54-64, Barcelona (Barcelonès), sota la direcció de Carles Navarro Barberán (Ager Arqueologia SL), del 16 al 25 de febrer de 2022.
2. En data 17 de febrer de 2022 l'arqueòloga territorial ha emès informe favorable sobre la sol·licitud esmentada. No obstant, atès que les dates d'execució demanades inicialment no s'ajusten al que preveu l'article 15.3 del Decret 78/2002 sobre els terminis de resolució de la sol·licitud, es proposa un canvi de dates de la intervenció del 18 al 25 de febrer de 2022.
3. En data 17 de febrer de 2022 el Servei d'Arqueologia i Paleontologia ha proposat autoritzar la intervenció.

Motivació

Projecte de nou accés viari al moll de càrrega del Taller Escola Barcelona.

Fonaments de dret

1. Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807).
2. Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594).

Plaça Salvador Seguí, 1-9
08001 Barcelona
Telèfon 933 63 28 70

1

	Doc original signat per: Andreu Felip Ventura 21/02/2022	Document electrònic garantit amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al web csv.gencat.cat fins al 21/02/2025	Data creació còpia: 21/02/2022 12:07:17
		Original electrònic / Còpia electrònica autèntica CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ 07RY501C711209T43077P7BMB6MB90HL	Pàgina 1 de 2

3. Decret 304/2011, de 29 de març, de reestructuració del Departament de Cultura (DOGC núm. 5849, de 31.3.2011); i Resolució CMC/254/2010, de 8 de gener, de delegació de competències de la persona titular de la Direcció General del Patrimoni Cultural en les persones directors dels Serveis Territorials del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (DOGC núm. 5566, de 12.2.2010).

Resolució

Per tot això, resol:

1. Autoritzar una intervenció arqueològica preventiva d'acord amb les dades i condicions següents:

Lloc de la intervenció: carrers Andana de l'estació 22-24 i Fernando Pessoa 54-64, Barcelona (Barcelonès).

Persona o institució autoritzada: GRUP COOPERATIU TEB SOC.L

Direcció de la intervenció: Carles Navarro Barberán (Ager Arqueologia SL).

Activitat autoritzada: Control i excavació.

Termini de realització: del 18 al 25 de febrer de 2022.

Lloc de dipòsit provisional de les restes: Anxiu arqueològic del Museu d'Història de Barcelona (carrer F., 22, 08040 Barcelona).

La intervenció arqueològica autoritzada haurà de ser realitzada en els termes descrits en la documentació presentada per a la tramitació de l'expedient i d'acord amb les disposicions de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i del Decret 78/2002, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

El termini de dos anys previst per a la presentació de la memòria, s'entendrà que comença a comptar a partir del dia en què ha finalitzat la intervenció.

2. Notificar aquesta resolució, que no exhaurix la via administrativa, a la persona o entitat interessada i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs d'alçada davant la consellera de Cultura, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació.

Notificar, així mateix, aquesta resolució a l'ajuntament del municipi afectat, i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació. Potestativament, dins el mateix termini, podrà efectuar el requeriment previ previst a l'article 44 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa administrativa.

P.d. Resolució CMC/254/2010, DOGC 12.2.2010

El director

Doc. original signat per:
Andreu Felpo Ventura
21/02/2022

Document electrònic generat amb signatura electrònica. Podeu verificar la seva integritat al web cav.gencat.cat/fin al 21/02/2025

Original electrònic / Còpia electrònica autèntica

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

07RY501C711209T43077P7BMB8MB90HL

Data creació còpia:
21/02/2022 12:07:17

Pàgina 2 de 2

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei d'Arqueologia i Paleontologia

Ref.: 437 K121 N/MEM

Sr. Carles Navarro Barberán

Senyor,

Donem resposta al vostre escrit de 30 de setembre de 2021 (registre d'entrada núm. 9015-1690807/2021) en què sol·liciteu la pròrroga i presentar conjuntament, en una sola memòria, els resultats de diverses intervencions que vau dirigir carrer de l'Andana de l'Estació, 22-24, Fernando Pessoa, 54-64 de Barcelona (Barcelonès) l'any 2019.

Un cop estudiada i valorada aquesta sol·licitud, us comuniquem que el Servei d'Arqueologia i Paleontologia accepta la petició.

Per tant, la memòria conjunta de les següents intervencions arqueològiques podrà ser presentada fins al 15 d'octubre de 2023.

IDSol	Intervenció	Municipi	Comarca	Direcció	Inici	Final
32485	carrer de l'Andana de l'Estació, 22-24, Fernando Pessoa, 54-64	Barcelona	Barcelonès	Carles Navarro Barberán	22/03/2021	05/03/2021
32710	carrer de l'Andana de l'Estació, 22-24, Fernando Pessoa, 54-64	Barcelona	Barcelonès	Carles Navarro Barberán	31/03/2021	01/04/2021
33141	carrer de l'Andana de l'Estació, 22-24, Fernando Pessoa, 54-64	Barcelona	Barcelonès	Carles Navarro Barberán,	04/10/2021	15/10/2021

Cap de la Secció d'Actuacions

CPISR-1 C Signat digitalment
per CPISR-1 C
Joaquim Folch Soler
Data: 2021.10.13
14:48:55 +02'00'

Portaferrissa, 1 (Palau Moja)
08002 Barcelona
Telèfon 932 18 27 40
Fax 932 18 28 28
arqueopaleo.cultura@gencat.cat

ANNEX 2. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

LLISTAT DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA (PRIMERA FASE)

CODI ICUB: 018/21.

Núm. Exp. DGPC:CTL_2021_EXP_ARQ002PREV_1326 (RN 470 K121 NB 2021/1-32485)

NÚM	ESTR	DESCRIPCIÓ
018/21-001	1	Vista general de la zona afectada per la construcció del moll de càrrega
018/21-002	1	Vista general de la zona afectada per la construcció del moll de càrrega
018/21-003	1	Vista de les restes del mur nord del pont del camí de Santa Coloma
018/21-004	1	Vista de les restes del mur nord del pont del camí de Santa Coloma
018/21-005	1	Vista de les restes del mur nord del pont del camí de Santa Coloma
018/21-006	1	Detall de l'arc de volta (UE.6) del pont del camí de Santa Coloma
018/21-007	1	Vista de l'estat actual del Rec Comtal
018/21-008	1	Vista de l'estat actual del Rec Comtal
018/21-009	1	Vista de l'estat actual del Rec Comtal
018/21-010	1	Desbrossament del pont del camí de Santa Coloma
018/21-011	1	Desbrossament del pont del camí de Santa Coloma
018/21-012	1	Desbrossament del pont del camí de Santa Coloma, vista de la pilastra UE.3 i del mur UE.5
018/21-013	1	Aparició del pont i de l'arc de volta del camí de Santa Coloma
018/21-014	1	Aparició del pont del camí de Santa Coloma
018/21-015	1	Aparició del pont i de l'arc de volta del camí de Santa Coloma
018/21-016	1	Vista del la paret sud i del pas superior del pont del camí de Santa Coloma, direcció nord
018/21-017	1	Vista del la paret sud i del pas superior del pont del camí de Santa Coloma, direcció nord
018/21-018	1	Vista del pas superior del pont del camí de Santa Coloma, direcció est
018/21-019	1	Vista del mur sud (UE.5) i de l'arc de volta (UE.6) del pont del camí de Santa Coloma, direcció nord
018/21-020	1	Vista general del la secció sud i del pas superior del pont , direcció nord
018/21-021	1	Vista general de la Rasa 1. A l'esquerra el mur UE.5, a la part superior el mur UE.11, direcció est
018/21-022	1	Vista general de la Rasa 1. A la dreta el mur UE.5, a la part superior el mur UE.10, direcció oest
018/21-023	1	Vista del mur nord (UE.1) del pont del camí de Santa Coloma
018/21-024	1	Vista del mur nord (UE.1) del pont del camí de Santa Coloma
018/21-025	1	Vista del mur nord (UE.2) del pont del camí de Santa Coloma
018/21-026	1	Vista del mur nord (UE.2) del pont del camí de Santa Coloma
018/21-027	1	Vista del mur sud (UE.5) i de l'arc de volta (UE.6) del pont del camí de Santa Coloma, direcció nord
018/21-028	1	Detall mur sud (UE.5) i l'arc de volta (UE.6) del pont del camí de Santa Coloma, amb el rebliment UE.9
018/21-029	1	Detall mur sud (UE.5) i l'arc de volta (UE.6) del pont del camí de Santa Coloma, amb el rebliment UE.9
018/21-030	1	Detall del rebliment UE.8, sobre el mur UE.5, del pont del camí de Santa Coloma
018/31-031	1	Detall del rebliment UE.8, sobre el mur UE.5, del pont del camí de Santa Coloma
018/21-032	1	Vista general de la llargada observada del mur est (UE.11), del Rec Comtal, direcció nord
018/21-033	1	Detall de l'alçada observada del mur de formigó UE.11, direcció est
018/21-034	1	Aparició del mur UE.10, a part oest del Rec Comtal
018/21-035	1	Detall de l'alçada observada del mur UE.10, direcció oest
018/21-036	1	Vista general del pont del camí de Santa Coloma i dels murs del Rec Comtal. Foto: Júlia Miquel
018/21-037	1	Vista general del pont del camí de Santa Coloma i dels murs del Rec Comtal. Foto: Júlia Miquel
018/21-038	1	Vista general del pont del camí de Santa Coloma i dels murs del Rec Comtal. Foto: Júlia Miquel
018/21-039	1	Vista general del pont del camí de Santa Coloma i dels murs del Rec Comtal. Foto: Júlia Miquel
018/21-040	1	Detall del mur sud del pont del camí de Santa Coloma. Foto: Júlia Miquel
018/21-041	1	Detall del mur sud del pont del camí de Santa Coloma. Foto: Júlia Miquel
018/21-042	1	Detall del mur sud del pont del camí de Santa Coloma. Foto: Júlia Miquel
018/21-043	1	Detall del mur sud del pont del camí de Santa Coloma. Foto: Júlia Miquel
018/21-044	1	Detall del mur sud del pont del camí de Santa Coloma. Foto: Júlia Miquel
018/21-045	1	Detall del mur sud del pont del camí de Santa Coloma. Foto: Júlia Miquel
018/21-046	1	Detall del mur sud del pont del camí de Sta. Coloma i del mur UE.11, del Rec Comtal. Foto: Júlia Miquel
018/21-047	1	Vista general del mur est (UE.11), del Rec Comtal, direcció sud. Foto: Júlia Miquel
018/21-048	1	Vista general del mur oest (UE.10), del Rec Comtal, direcció nord. Foto: Júlia Miquel
018/21-049	1	Detall del mur oest (UE.10), del Rec Comtal, direcció nord. Foto: Júlia Miquel
018/21-050	1	Detall del mur oest (UE.10), del Rec Comtal, direcció nord. Foto: Júlia Miquel
018/21-051	1	Vista de la rasa 1 amb els murs UE.5, UE.10 i UE.11. Direcció oest. Foto: Júlia Miquel
018/21-052	1	Vista de la rasa 1 amb els murs UE.5, UE.10. Direcció oest. Foto: Júlia Miquel
018/21-053	1	Protecció del pont del camí de Santa i dels murs del Rec Comtal, amb geotèxtil . Foto: Júlia Miquel
018/21-054	1	Protecció del pont del camí de Santa i del mur UE.11, del Rec Comtal, amb geotèxtil. Foto: Júlia Miquel
018/21-055	1	Protecció del pont del camí de Sta Coloma i dels murs del Rec Comtal, amb geotèxtil . Foto: Júlia Miquel

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

018/21-056	1	Protecció del pont del camí de Sta Coloma i dels murs del Rec Comtal, amb geotèxtil . Foto: Júlia Miquel
018/21-057	1	Rebliment de la rasa 1 i les seves estructures. Foto: Júlia Miquel
018/21-058	1	Rebliment de la rasa 1 i les seves estructures. Foto: Júlia Miquel
018/21-059	1	Rebliment de la rasa 1 i les seves estructures. Foto: Júlia Miquel
018/21-060	1	Rebliment de la rasa 1 i les seves estructures. Foto: Júlia Miquel
018/21-061	1	Rebliment de la rasa 1, i les seves estructures. Foto: Júlia Miquel
018/21-062	1	Rebliment de la rasa 1, i les seves estructures. Foto: Júlia Miquel
018/21-063	1	Cobertura total rasa 1 i el mur sud del pont del camí de Santa Coloma
018/21-064	1	Cobertura total rasa 1 i el mur sud del pont del camí de Santa Coloma
018/21-065	100	Obertura de la rasa 100
018/21-066	100	Obertura de la rasa 100
018/21-067	100	Obertura de la rasa 100
018/21-068	100	Obertura de la rasa 100, aparició UE.104. Direcció oest
018/21-069	100	Obertura de la rasa 100, desmuntatge UE.104. Direcció oest
018/21-070	100	Obertura de la rasa 100, aparició nivell geològic UE.105. Direcció oest
018/21-071	100	Obertura de la rasa 100, aparició nivell geològic UE.105. Direcció oest
018/21-072	100	Estratigrafia rasa 100. Direcció nord
018/21-073	100	Rasa 100, rebliment UE.103
018/21-074	100	Rasa 100, rebliment UE.103
018/21-075	100	Rasa 100, rebliment UE.106
018/21-076	100	Rasa 100. Aparició del mur UE.109
018/21-077	100	Rasa 100. Aparició del mur UE.109
018/21-078	100	Rasa 100. Vista del mur UE.109 i l'UE.108
018/21-079	100	Rasa 100. Vista del mur UE.109
018/21-080	100	Rasa 100. Vista del mur UE.109
018/21-081	100	Rasa 100. Vista del mur UE.109 i l'UE.108
018/21-082	100	Rasa 100. Vista de la secció del mur UE.109
018/21-083	100	Rasa 100. Vista de l'UE.108
018/21-084	100	Rasa 100. Vista general del mur UE.109 i l'UE.108, direcció oest
018/21-085	100	Rasa 100. Vista general del mur UE.109 i l'UE.108, direcció oest
018/21-086	100	Rasa 100. Vista general, direcció oest
018/21-087	100	Rasa 100. Cobriment amb geotèxtil de l'estructures UE.108 i l'UE.109.
018/21-088	100	Rasa 100. Cobriment amb geotèxtil de l'estructures UE.108 i l'UE.109.
018/21-089	100	Rasa 100. Cobriment amb geotèxtil de l'estructures UE.108 i l'UE.109.
018/21-090	100	Rasa 100. Rebliment de la rasa 100 i de l'estructures UE.108 i l'UE.109.
018/21-091	100	Rasa 100. Rebliment de la rasa 100 i de l'estructures UE.108 i l'UE.109.
018/21-092	100	Rasa 100. Rebliment de la rasa 100 i de l'estructures UE.108 i l'UE.109.
018/21-093	100	Rasa 100. Rebliment total de la rasa 100
018/21-094	200	Obertura de la rasa 200. Vista del mur UE.109
018/21-095	200	Obertura de la rasa 200. Direcció nord-oest
018/21-096	200	Obertura de la rasa 200. Direcció nord-oest
018/21-097	200	Rasa 200, rebliments UE.202 a 206
018/21-098	200	Rasa 200, rebliments UE.202 a 206
018/21-099	200	Rasa 200, aparició rebliment UE.206
018/21-100	200	Rasa 200, vista estratigràfica UE.202, 203, 204
018/21-101	200	Rasa 200, rebliment UE.206
018/21-102	200	Rasa 200, rebliment UE.206
018/21-103	200	Rasa 200, rebliment UE.206: aparició dels bidons metàl·lics
018/21-104	200	Rasa 200, rebliment UE.206: aparició dels bidons metàl·lics
018/21-105	200	Rasa 200, vista lateral rebliment UE.206. Perfil secció mur UE.109, dins la rasa 200
018/21-106	200	Rasa 200, rebliment UE.206
018/21-107	200	Rasa 200, rebliment UE.206: aparició dels bidons metàl·lics
018/21-108	200	Rasa 200, rebliment UE.206: aparició dels bidons metàl·lics
018/21-109	200	Rasa 200, rebliment UE.206.
018/21-110	200	Rasa 200, buidatge rebliment UE.206: aparició estructura UE.207-208
018/21-111	200	Rasa 200, buidatge rebliment UE.206: aparició estructura UE.207-208
018/21-112	200	Rasa 200, Vista zenital estructura UE.207-208
018/21-113	200	Rasa 200, Vista zenital estructura UE.207-208
018/21-114	200	Rasa 200, Vista zenital estructura UE.207-208
018/21-115	200	Rasa 200, Vista del retall UE.209, de l'estructura UE.207-208.
018/21-116	200	Rasa 200, Vista del nivells de llims, en la cota final, per raons de seguretat de la rasa 200

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

018/21-117	200	Rasa 200, vista frontal del mur UE.109 , i lateral del rebliment UE.206 i del paquet de llims UE.210
018/21-118	200	Rasa 200, detall del mur UE.109 i del seu nivell de concrecions UE.211
018/21-119	200	Rasa 200, vista frontal del mur UE.109 i del seu nivell de concrecions UE.211
018/21-120	200	Rasa 200, detall base mur UE.109, descansa en un paquet de llims UE.210, que es recolza amb nivell geològic UE.105
018/21-121	200	Rasa 200, vista parcial paquet de llims UE.210
018/21-122	200	Rasa 200, vista general, direcció nord
018/21-123	200	Rasa 200, vista general, direcció sud
018/21-124	200	Rasa 200, rebliment UE.206: amb testes dels bidons metàl·lics de runa
018/21-125	200	Rasa 200, rebliment UE.206: amb testes dels bidons metàl·lics de runa
018/21-126	200	Rasa 200, cobriment i protecció de mur UE.109, amb geotèxtil
018/21-127	200	Rasa 200, cobriment i protecció de mur UE.109, amb geotèxtil
018/21-128	200	Rasa 200, rebliment rasa
018/21-129	200	Rasa 200, rebliment rasa
018/21-130	200	Rasa 200, rebliment rasa
018/21-131	300	Obertura de la rasa 200. Direcció sud-est
018/21-132	300	Obertura de la rasa 200. Direcció sud-est
018/21-133	300	Obertura de la rasa 200. Direcció nord-oest
018/21-134	300	Obertura de la rasa 200. Direcció nord-oest
018/21-135	300	Rasa 300, rebliment UE.302, 303, 304
018/21-136	300	Rasa 300, rebliment UE.306, 307
018/21-137	300	Rasa 300, rebliment UE.307
018/21-138	300	Rasa 300, paquet de llims UE.308
018/21-139	300	Rasa 300, paquet de llims UE.308
018/21-140	300	Rasa 300, detall del paquet de llims UE.308
018/21-141	300	Rasa 300, detall del paquet de llims UE.308
018/21-142	300	Rasa 300, detall de bossada d'argiles carbonatades UE.309, dins el paquet de llims UE.308
018/21-143	300	Rasa 300, detall de bossada d'argiles carbonatades UE.309, dins el paquet de llims UE.308
018/21-144	300	Rasa 300, rebliment de runa voluminos UE.306
018/21-145	300	Rasa 300, rebliment de runa voluminos UE.306
018/21-146	300	Rasa 300, nivell de llims UE.308, en la intersecció amb la rasa 200. Direcció est
018/21-147	300	Rasa 300, vista interior rasa. Direcció est
018/21-148	300	Rasa 300, vista interior rasa. Direcció est
018/21-149	300	Rasa 300, vista interior rasa. Direcció oest
018/21-150	300	Rasa 300, vista interior rasa. Direcció oest
018/21-151	300	Rasa 300, rebliment rasa. Foto Oriol Achón i Júlia Miquel
018/21-152	300	Rasa 300, rebliment rasa. Foto Oriol Achón i Júlia Miquel
018/21-153	300	Rasa 300, rebliment rasa. Foto Oriol Achón i Júlia Miquel
018/21-154	300	Rasa 300, rebliment rasa. Foto Oriol Achón i Júlia Miquel
018/21-155	300	Rasa 300, rebliment rasa. Foto Oriol Achón i Júlia Miquel
018/21-156	300	Rasa 300, rebliment rasa. Foto Oriol Achón i Júlia Miquel
018/21-157	General	Vista general de les rases 100, 200, 300. Foto Oriol Achón i Júlia Miquel
018/21-158	General	Vista general de les rases 100, 200, 300, ja reblertes. Foto Oriol Achón i Júlia Miquel
018/21-159	General	Vista general de les rases 100, 200, 300, ja reblertes. Foto Oriol Achón i Júlia Miquel
018/21-160	General	Vista general de les rases 100, 200, 300, ja reblertes. Foto Oriol Achón i Júlia Miquel

018_2'-001

018_2'-002

018_2'-003

018_2'-004

018_2'-005

018_2'-006

018_2'-007

018_2'-008

018_2'-009

018_2'-010

018_2'-011

018_2'-012

018_2'-013

018_2'-014

018_2'-015

018_2'-016

018_2'-017

018_2'-018

018_2'-019

018_2'-020

018_2'-021

018_2'-022

018_2'-023

018_2'-024

018_2'-025

018_2'-026

018_2'-027

018_2'-028

018_2'-029

018_2'-030

018_2'-031

018_2'-032

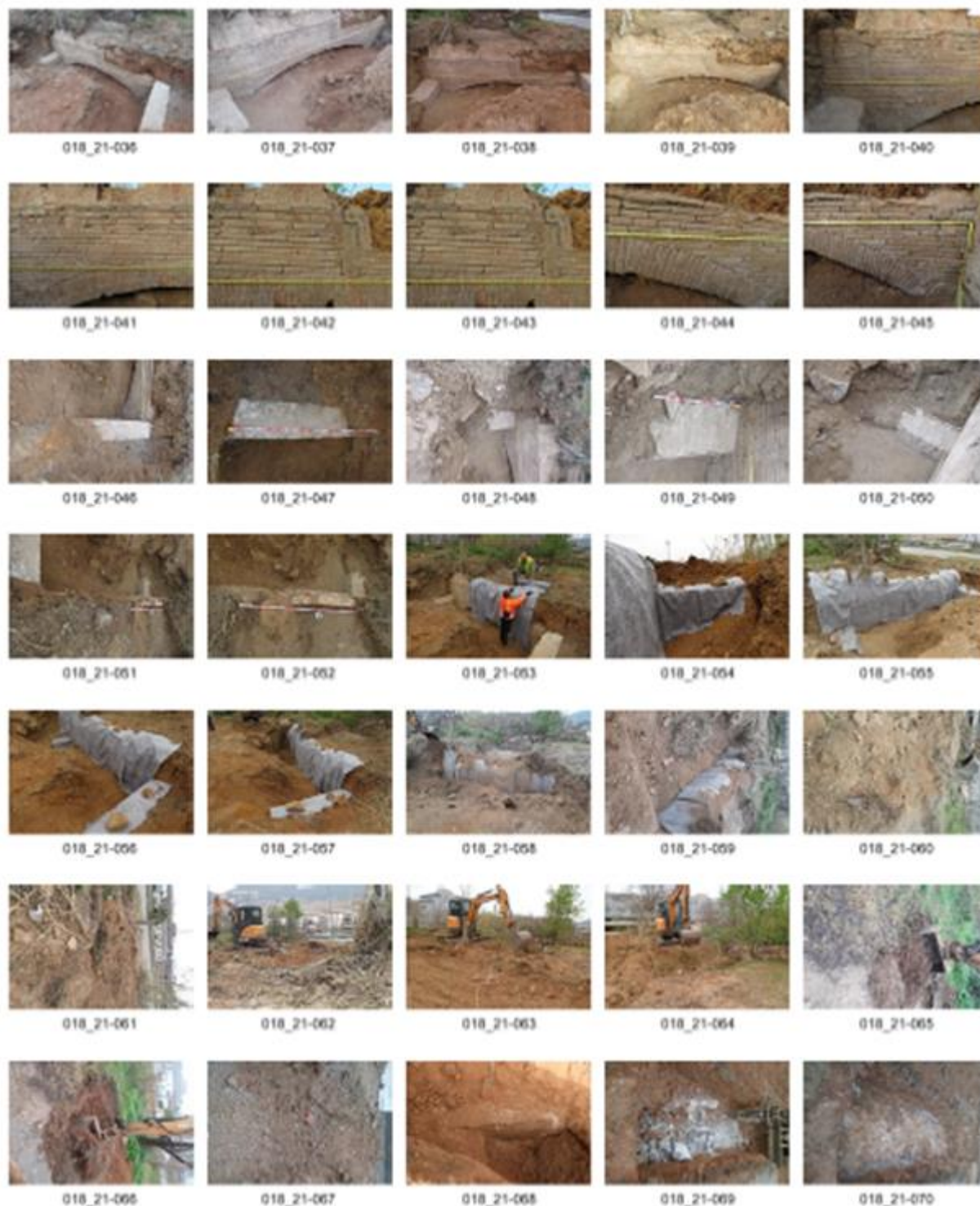
018_2'-033

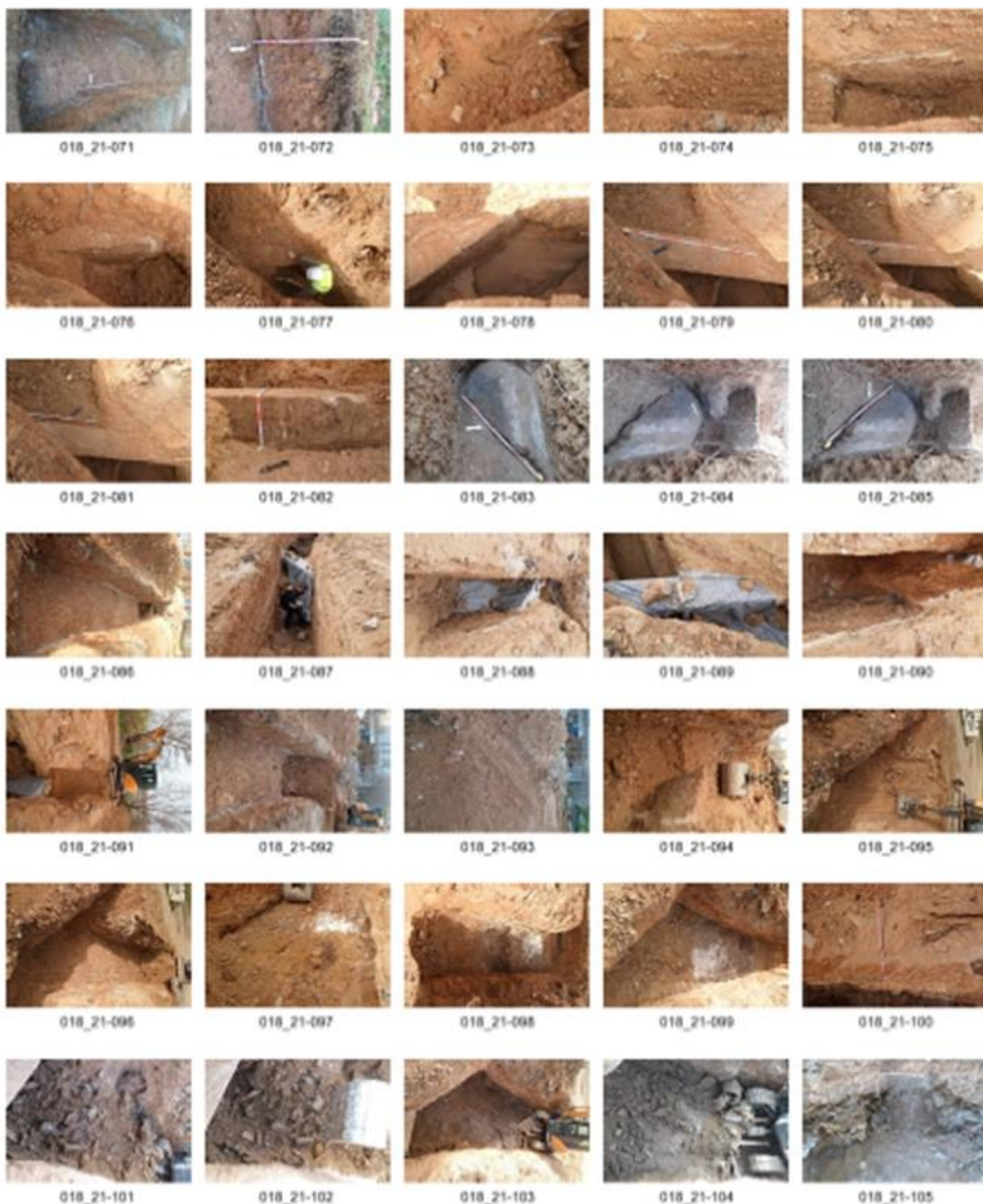

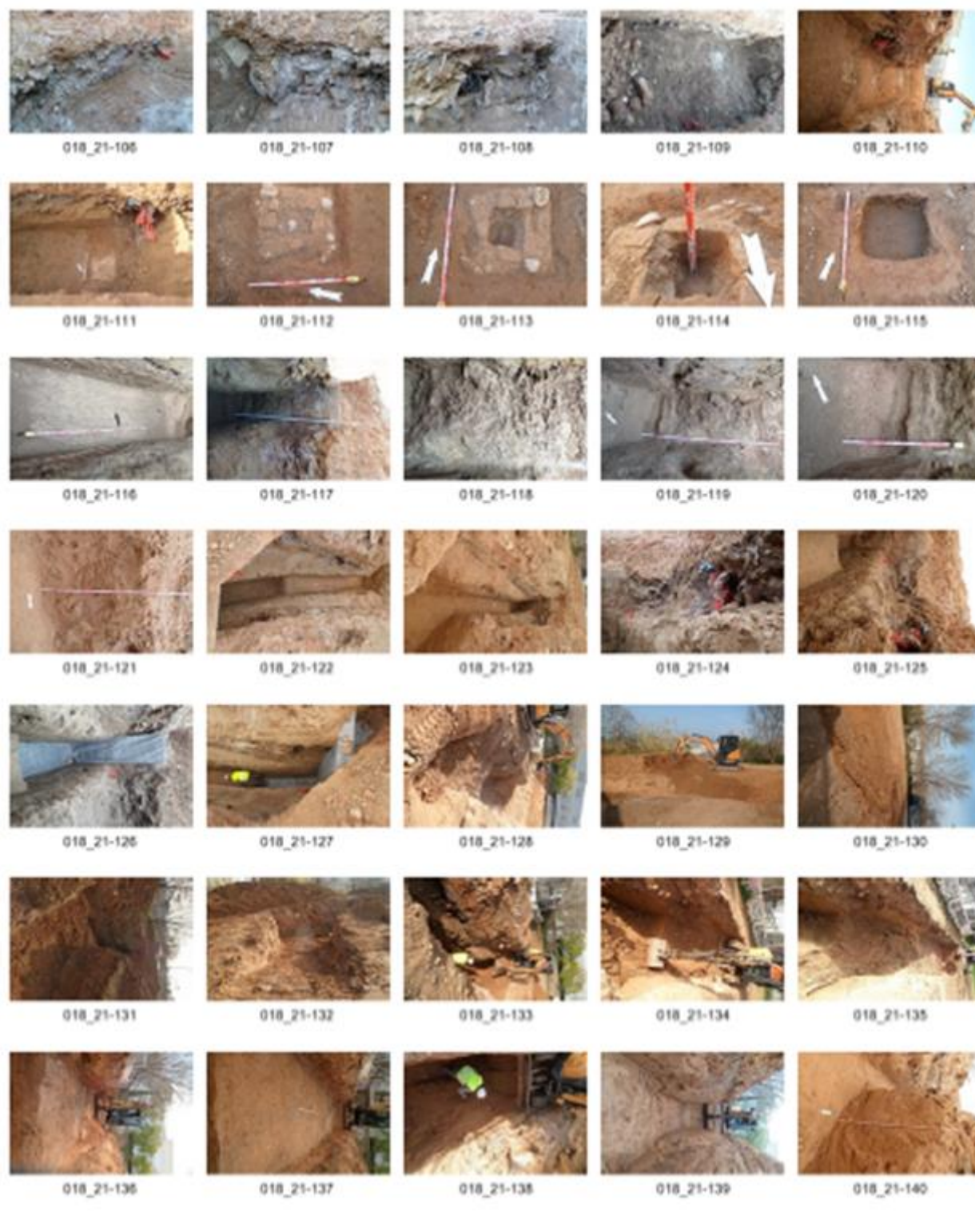
018_2'-034

018_2'-035

LLISTAT DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA (SEGONA FASE)

CODI ICUB:067/21.

Núm. Exp. DGPC:CTL_2021_EXP_ARQ002PREV_1884 (RN 470 K121 NB 2021/1-33141)

NÚM	SECTOR	DESCRIPCIÓ
067/21-001	General	Vista general del moll de càrrega i la zona afectada per la construcció del mur acústic. A la dreta el sector nord, a l'esquerra el sector sud
067/21-001a	General	Vista general del moll de càrrega i la zona afectada per la construcció del mur acústic. . A la dreta el sector nord, a l'esquerra el sector sud
067/21-002	General	Vista general del sector sud. Sabates 1, 2, 3, 4, i rases 1 i 2
067/21-003	Sector sud	Vista general de les sabates 1, 2, 3, 4, i rases 1 i 2
067/21-004	Sector sud	Vista general de les sabates 1, 2, 3, 4, i rases 1 i 2
067/21-005	Sector sud	Obertura sabates 1 i 2
067/21-006	Sector sud	Obertura sabates 1 i 2
067/21-007	Sector sud	Obertura sabates 3 i 4
067/21-008	Sector sud	Vista general del nivell de formigó sec (UE.2) de les sabates 1, 2, 3, 4,
067/21-009	Sector sud	Buidatge del nivell de formigó sec (UE.2) de la sabata 1.
067/21-010	Sector sud	Buidatge del nivell de formigó sec (UE.2) de la sabata 1. Aparició del nivell d'argiles (UE.3)
067/21-011	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 1
067/21-012	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 1
067/21-013	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 1. Perfil nord
067/21-014	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 1
067/21-015	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 1
067/21-016	Sector sud	Buidatge del nivell de formigó sec (UE.2) de la sabata 2
067/21-017	Sector sud	Buidatge del nivell de formigó sec (UE.2) de la sabata 2. Aparició del nivell d'argiles (UE.3)
067/21-018	Sector sud	Buidatge del nivell de formigó sec (UE.2) de la sabata 2. Aparició del nivell d'argiles (UE.3)
067/21-019	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 2
067/21-020	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 2
067/21-021	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 2
067/21-022	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 2
067/21-023	Sector sud	Obertura de la riosta en la sabata 2
067/21-024	Sector sud	Obertura de la riosta en la sabata 2
067/21-025	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 2
067/21-026	Sector sud	Sabata 2, Buidatge dels nivells d'argiles (UE.3 i UE.4)
067/21-027	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 2
067/21-028	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 2
067/21-029	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 2
067/21-030	Sector sud	Vista general sabata 2
018/31-031	Sector sud	Vista general sabata 2. Perfil nord
067/21-032	Sector sud	Obertura de la sabata 3
067/21-033	Sector sud	Obertura de la sabata 3 i la riosta entre sabata 3 i 4
067/21-034	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 3
067/21-035	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 3
067/21-036	Sector sud	Planta general sabata 3 i perfil nord
067/21-037	Sector sud	Planta general sabata 3 i perfil nord
067/21-038	Sector sud	Planta general sabata 3
067/21-039	Sector sud	Obertura de la sabata 3 i la riosta entre sabata 3 i 4
067/21-040	Sector sud	Obertura de la sabata 4
067/21-041	Sector sud	Sabata 4, Buidatge dels nivells d'argiles (UE.3 i UE.4)
067/21-042	Sector sud	Planta general sabata 4
067/21-043	Sector sud	Planta general sabata 4 i i la riosta entre sabata 3 i 4
067/21-044	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 4
067/21-045	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 4
067/21-046	Sector sud	Estratigrafia de la sabata 4
067/21-047	Sector sud	Planta general sabata 4
067/21-048	Sector sud	Vista general del nivell de formigó sec (UE.2) de les sabates 1, 2, 3, 4
067/21-049	Sector sud	Vista general dels nivells d'argiles (UE. 3 i 4) de les sabates 1, 2, 3, 4
067/21-050	Sector sud	Vista general dels nivells d'argiles (UE. 3 i 4) de les sabates 1, 2, 3, 4
067/21-051	Sector sud	Vista general de les sabates 1, 2, 3, 4
067/21-052	Sector sud	Vista general dels nivells d'argiles (UE. 3 i 4) de les sabates 1, 2, 3, 4
067/21-053	Sector sud	Vista general dels nivells d'argiles (UE. 3 i 4) de les sabates 1, 2, 3, 4 i de la riosta

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

067/21-054	Sector sud	Vista general dels nivells d'argiles (UE. 3 i 4) de les sabates 1, 2, 3, 4 i de la riosta
067/21-055	Sector sud	Vista general de les sabates 1, 2, 3, 4, reomplertes de formigó (UE.8)
067/21-056	Sector sud	Vista general de les sabates 1, 2, 3, 4, reomplertes de formigó (UE.8)
067/21-057	Sector sud	Vista general de la riosta entre sabata 2 i 1
067/21-058	Sector sud	Vista general de la riosta entre sabata 1 i 2
067/21-059	Sector sud	Vista general de la riosta entre sabata 1 i 2
067/21-060	Sector sud	Vista general de la riosta entre sabata 1 i 2
067/21-061	Sector sud	Vista general de la rasa 1
067/21-062	Sector sud	Obertura de la rasa 1, en la zona enjardinada (UE.7)
067/21-063	Sector sud	Detall obertura de la rasa 1, en la zona enjardinada (UE.7)
067/21-064	Sector sud	Obertura de la rasa 1, en la zona enjardinada (UE.7)
067/21-065	Sector sud	Vista general de l'obertura de la rasa 1, amb el buidatge del nivell d'asfalt (UE.1), entre les sabates 4, 3, 2
067/21-066	Sector sud	Vista de la rasa 1, entre la zona enjardinada (UE.7) i el formigó (UE.8) del rebliment de les sabates 1 i 2
067/21-067	Sector sud	Vista de la rasa 1. Estratigrafia zona enjardinada
067/21-068	Sector sud	Vista general de la rasa 1.
067/21-069	Sector sud	Vista de la rasa 1. Estratigrafia zona asfaltada (UE.1 i 2)
067/21-070	Sector sud	Vista de la rasa 1. Estratigrafia zona asfaltada (UE.1 i 2)
067/21-071	Sector sud	Vista de la rasa 1. Estratigrafia zona asfaltada (UE.1 i 2)
067/21-072	Sector sud	Vista de la rasa 1. Estratigrafia zona asfaltada (UE.1 i 2) i enjardinada (UE.7 i 8)
067/21-073	Sector sud	Vista de la rasa 2, abans de la seva obertura
067/21-074	Sector sud	Obertura de la rasa 2, amb el buidatge del nivell d'asfalt (UE.1),
067/21-075	Sector sud	Obertura de la rasa 2, amb el buidatge del nivell d'asfalt (UE.1),
067/21-076	Sector sud	Obertura de la rasa 2, amb el buidatge del nivell d'asfalt (UE.1),
067/21-077	Sector sud	Vista de la rasa 2, amb el nivell de formigó sec (UE.2)
067/21-078	Sector sud	Vista de la rasa 2. Estratigrafia zona asfaltada (UE.1 i 2)
067/21-079	Sector sud	Vista de la rasa 2. Estratigrafia zona asfaltada (UE.1 i 2)
067/21-080	Sector sud	Vista general de la rasa 2. Estratigrafia zona asfaltada (UE.1 i 2)
067/21-081	Sector sud	Vista general de la rasa 2. Estratigrafia zona asfaltada (UE.1 i 2)
067/21-082	Sector nord	Vista general de les sabates 5, 6, 7, 8 i la rasa 4
067/21-082a	Sector nord	Vista general de les sabates 5, 6, 7, 8 i la rasa 4
067/21-083	Sector nord	Obertura de la sabata 5, amb el buidatge del nivell d'asfalt (UE.1),
067/21-084	Sector nord	Obertura de la sabata 5, amb el buidatge del nivell d'asfalt (UE.1),
067/21-085	Sector nord	Vista general de les sabates 5, 6, 7, 8, amb el buidatge del nivell d'asfalt (UE.1),
067/21-086	Sector nord	Obertura de la sabata 5, amb el buidatge dels nivells de formigó (UE.2) i d'argiles (UE.3 i 4),
067/21-087	Sector nord	Vista de la sabata 5, i del mur de formigó (UE.6) i de la seva fonamentació (UE.5)
067/21-088	Sector nord	Vista de la sabata 5
067/21-089	Sector nord	Estratigrafia de la sabata 5
067/21-090	Sector nord	Perfil de la sabata 5
067/21-091	Sector nord	Vista del mur de formigó (UE.6) i de la seva fonamentació (UE.5). Rampa accés al TEB
067/21-092	Sector nord	Vista de la sabata 5 i de la seva fonamentació (UE.5) del mur de formigó (UE.6) i
067/21-093	Sector nord	Estratigrafia de la sabata 5
067/21-094	Sector nord	Vista de la sabata 5
067/21-095	Sector nord	Vista de la sabata 5
067/21-096	Sector nord	Vista de la fonamentació (UE.5) del mur de formigó (UE.6), dins la sabata 5
067/21-097	Sector nord	Detall de la fonamentació (UE.5)
067/21-098	Sector nord	Obertura de la sabata 6, amb el buidatge del nivell d'asfalt (UE.1),
067/21-099	Sector nord	Obertura de la sabata 6, amb el buidatge dels nivells de formigó (UE.2) i d'argiles (UE.3 i 4),
067/21-100	Sector nord	Sabata 6. Vista del desmuntatge de la fonamentació UE.5, per l'obertura de la rasa 3
067/21-101	Sector nord	Estratigrafia de la sabata 6
067/21-102	Sector nord	Perfil de la sabata 6
067/21-103	Sector nord	Vista general de la sabata 6
067/21-104	Sector nord	Obertura de la sabata 7, amb el buidatge del nivell d'asfalt (UE.1) de formigó (UE.2)
067/21-105	Sector nord	Sabata 7. Vista del desmuntatge de la fonamentació UE.5, per l'obertura de la rasa 3
067/21-106	Sector nord	Estratigrafia de la sabata 7
067/21-107	Sector nord	Perfil de la sabata 7
067/21-108	Sector nord	Perfil de la sabata 7
067/21-109	Sector nord	Vista general de la sabata 7
067/21-110	Sector nord	Obertura de la sabata 8, amb el buidatge del nivell d'asfalt (UE.1) de formigó (UE.2)
067/21-111	Sector nord	Vista general de les sabates 8, 7, 6, 5
067/21-112	Sector nord	Obertura de la sabata 8, amb el buidatge dels nivells d'argiles (UE.3 i 4),

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

067/21-113	Sector nord	Obertura de la sabata 8, amb el buidatge dels nivells d'argiles (UE.3 i 4),
067/21-114	Sector nord	Estratigrafia de la sabata 8
067/21-115	Sector nord	Estratigrafia de la sabata 8
067/21-116	Sector nord	Perfil de la sabata 8
067/21-117	Sector nord	Vista general de la sabata 8
067/21-118	Sector nord	Vista general de les sabates 5, 6, 7, 8, durant el seu buidatge
067/21-119	Sector nord	Vista general de les sabates 5, 6, 7, 8, durant l'obertura de la rasa 3
067/21-120	Sector nord	Vista l'obertura de la rasa 3
067/21-121	Sector nord	Vista del desmuntatge de la fonamentació UE.5, per l'obertura de la rasa 3
067/21-122	Sector nord	Vista de l'obertura de la rasa 3
067/21-123	Sector nord	Vista general de les sabates 5 i 6, amb l'obertura de la rasa 3 finalitzada
067/21-124	Sector nord	Vista general de la rasa 4
067/21-125	Sector nord	Obertura de la rasa 4, amb el desmuntatge del nivell d'asfalt (UE.1)
067/21-126	Sector nord	Obertura de la rasa 4, amb el desmuntatge del nivell de formigó sec (UE.2)
067/21-127	Sector nord	Obertura de la rasa 4, amb el desmuntatge del nivell de formigó sec (UE.2)
067/21-128	Sector nord	Obertura de la rasa 4, amb el desmuntatge del nivell de formigó sec (UE.2)
067/21-129	Sector nord	Estratigrafia de la rasa 4
067/21-130	Sector nord	Vista zenital de la rasa 4
067/21-131	Sector nord	Vista de l'interior de la rasa 4
067/21-132	Sector nord	Vista general de la rasa 4 i de les sabates 5, 6, 7, 8 del sector nord
067/21-133	Sector nord	Vista general de la rasa 3 i de les sabates 5, 6, 7, 8 del sector nord
067/21-134	Sector nord	Vista general de les sabates 5, 6, 7, 8, abans del seu cobriment amb formigó
067/21-135	Sector nord	Vista general de les sabates 5, 6, 7, 8, abans del seu cobriment amb formigó
067/21-136	General	Vista general del túnel acústic, ja acabat
067/21-137	General	Vista general del túnel acústic, ja acabat

067_2'-001

067_2'-002

067_2'-003

067_2'-004

067_2'-005

067_2'-006

067_2'-007

067_2'-008

067_2'-009

067_2'-010

067_2'-011

067_2'-012

067_2'-013

067_2'-014

067_2'-015

067_2'-016

067_2'-017

067_2'-018

067_2'-019

067_2'-020

067_2'-021

067_2'-022

067_2'-023

067_2'-024

067_2'-025

067_2'-026

067_2'-027

067_2'-028

067_2'-029

067_2'-030

067_2'-031

067_2'-032

067_2'-033

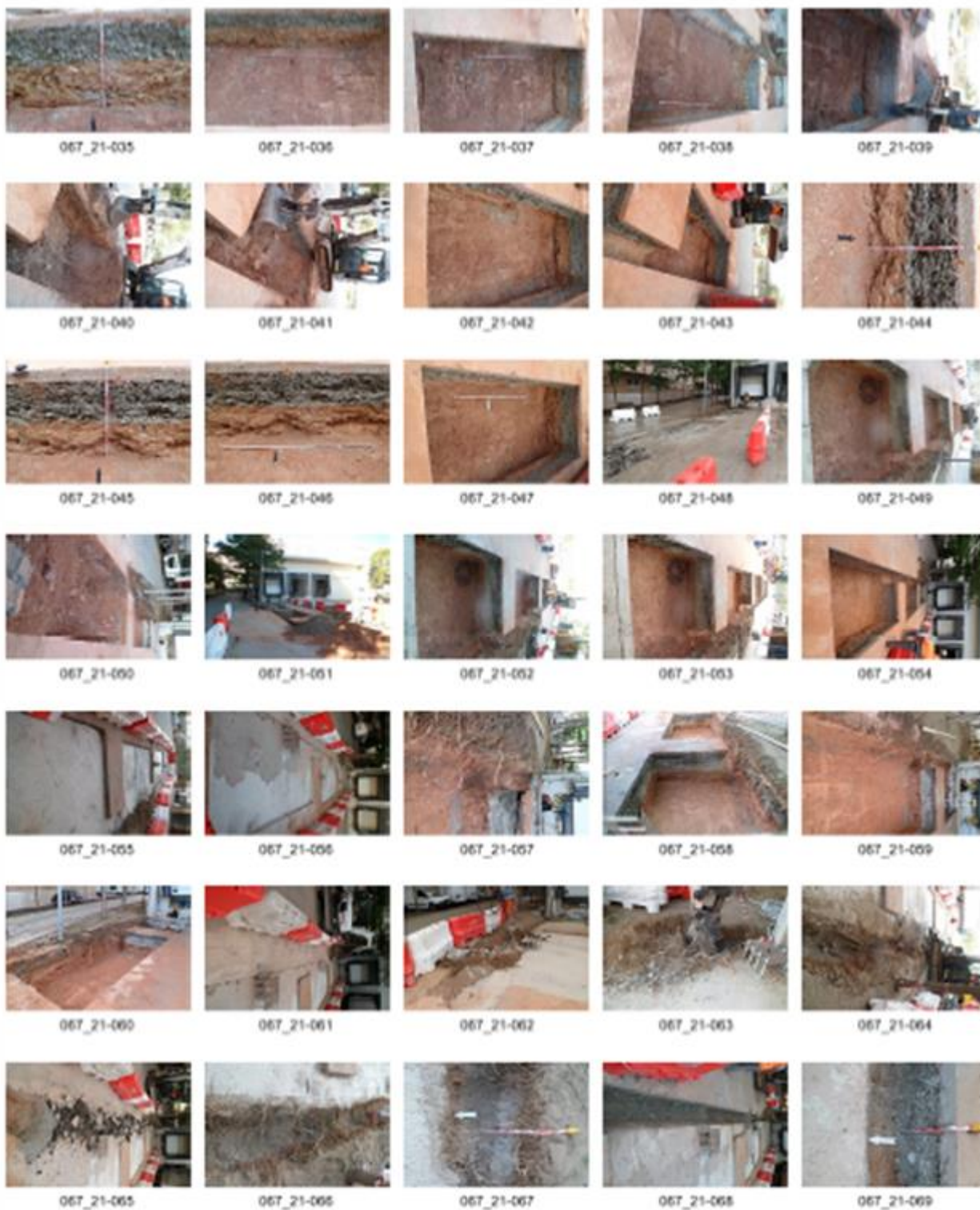

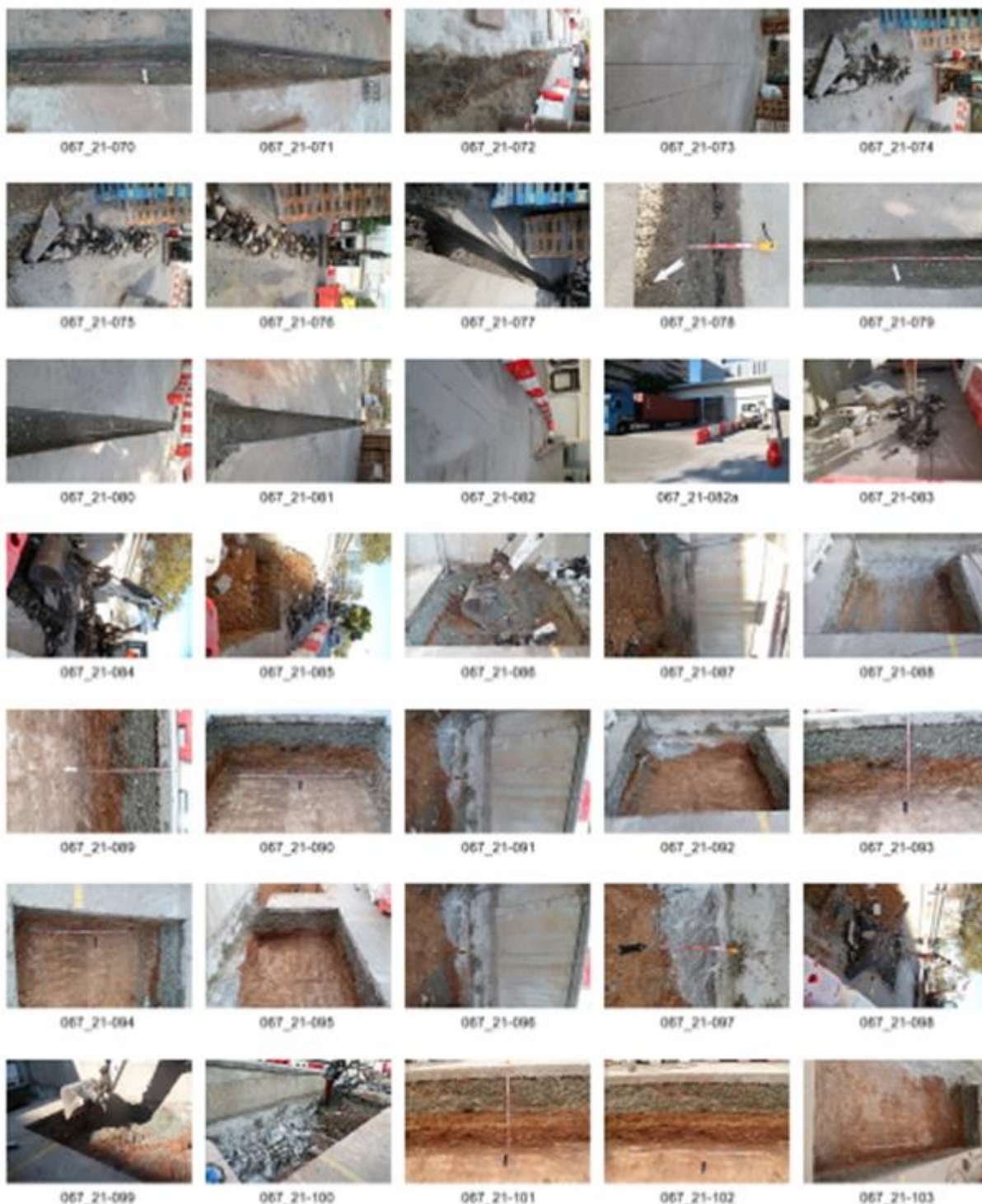
067_2'-034

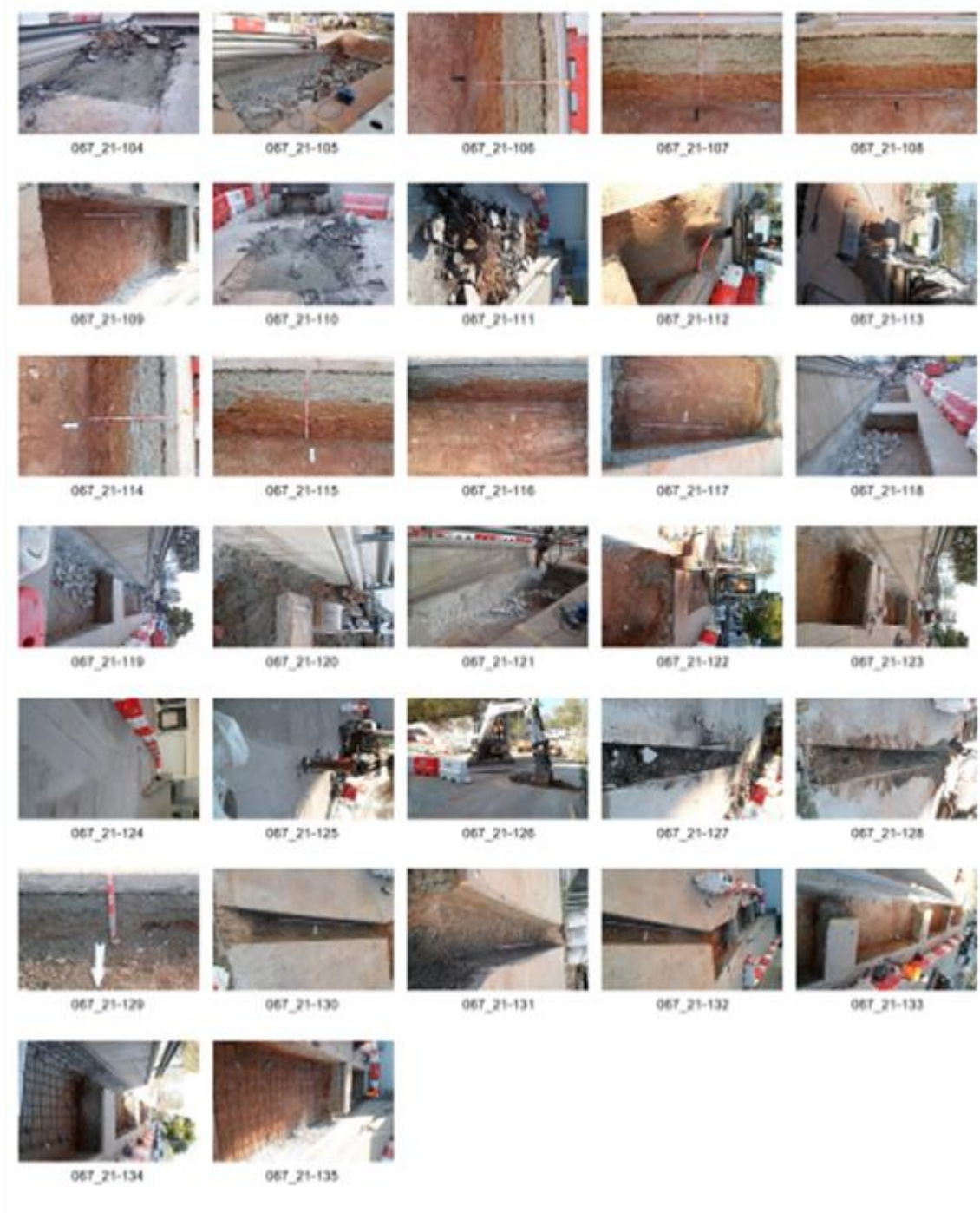
067_2'-035

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

LLISTAT DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA (TERCERA FASE)

CODI ICUB: 018/21-Ampliació.

Núm. Exp. DGPC:CTL_2022_EXP_ARQ002PREV_2922 (RN 470 K121 NB 2022/1-36286)

NÚM	UE	DESCRIPCIÓ
018/21-161	500	Vista general de la zona afectada per la construcció del moll de càrrega
018/21-162	500	Vista general de la zona afectada per la construcció del moll de càrrega
018/21-163	500	Vista de rebaix del nivell d'amortització,UE.502
018/21-164	500	Vista de rebaix del nivell vegetal, UE.501
018/21-165	500	Vista general de la zona afectada per la construcció del moll de càrrega, des del carrer de l'Andana
018/21-166	500	Vista general de la zona afectada per la construcció del moll de càrrega, des del carrer de l'Andana
018/21-167	500	Vista de rebaix del nivell vegetal, UE.501
018/21-168	500	Vista de rebaix del nivell vegetal, des del carrer de l'Andana, UE.501
018/21-169	500	Vista de rebaix del nivell d'amortització,UE.502
018/21-170	500	Detall del rebaix del nivell d'amortització,UE.502
018/21-171	500	Detall del rebaix del nivell d'amortització,UE.502
018/21-172	500	Vista general del nivell d'amortització,UE.502
018/21-173	500	Vista general del nivell d'amortització,UE.502
018/21-174	500	Detall del rebaix del nivell d'amortització UE.502
018/21-175	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502
018/21-176	500	Detall del rebaix del nivell d'amortització,UE.502
018/21-177	500	Vista de rebaix del nivell vegetal, UE.501, on s'ha de construir el gual
018/21-177a	500	Vista de rebaix del nivell vegetal, UE.501, on s'ha de construir el gual
018/21-178	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502
018/21-179	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502
018/21-180	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502
018/21-181	500	Vista de rebaix del nivell vegetal, UE.501, on s'ha de construir el gual
018/21-182	500	Vista estratigrafia secció del rebaix UE.502
018/21-183	500	Vista estratigrafia secció del rebaix UE.502
018/21-184	500	Vista estratigrafia secció del rebaix UE.502
018/21-185	500	Vista estratigrafia secció del rebaix UE.502
018/21-186	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502.Rebliment de restes de formigó
018/21-187	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502.Rebliment de restes de formigó
018/21-188	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502.Rebliment de restes de runa
018/21-189	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502.Rebliment de restes de runa i formigó
018/21-190	500	Vista de rebaix del nivell de planxé accés al TEB UE.503
018/31-191	500	Vista de rebaix del nivell de planxé accés al TEB UE.503
018/21-192	500	Vista de rebaix del nivell de planxé accés al TEB UE.503
018/21-193	500	Vista de rebaix del nivell de planxé accés al TEB UE.503
018/21-194	500	Vista de rebaix del nivell de planxé accés al TEB UE.503
018/21-195	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502, ja acabat
018/21-196	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502, ja acabat
018/21-197	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502, ja acabat
018/21-198	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502, ja acabat
018/21-199	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502
018/21-200	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502
018/21-201	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502, ja acabat i compactat
018/21-202	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502, ja acabat i compactat
018/21-203	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502
018/21-204	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502
018/21-205	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502, ja acabat i compactat
018/21-206	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502, ja acabat i compactat
018/21-207	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502, ja acabat i compactat
018/21-208	500	Vista general del rebaix del nivell d'amortització,UE.502, ja acabat i compactat

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

016_21-181

016_21-182

016_21-183

016_21-184

016_21-185

016_21-186

016_21-187

016_21-188

016_21-189

016_21-170

016_21-171

016_21-172

016_21-173

016_21-174

016_21-175

016_21-176

016_21-177

016_21-177a

016_21-178

016_21-179

016_21-180

016_21-181

016_21-182

016_21-183

016_21-184

016_21-185

016_21-186

016_21-187

016_21-188

016_21-189

016_21-190

016_21-191

016_21-192

016_21-193

016_21-194

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

018_21-195

018_21-196

018_21-197

018_21-198

018_21-199

018_21-200

018_21-201

018_21-202

018_21-203

018_21-204

018_21-205

018_21-206

018_21-207

018_21-208

ANNEX 3. FITXES D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

PRIMERA FASE (018/21)

RASA 1

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 1	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 1.	Cronologia: S.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	ESTRUCTURA		
DESCRIPCIÓ:	PONT REC COMTAL (EST.1)		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 2		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 1. PONT REC COMTAL . (EST.1)	Cronologia:		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell de cobertura vegetal juntament amb canyes i altres restes orgàniques			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a		
	Rebleix a	És reblert per		
	Cobreix a	3,9	És cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 3		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 1. PONT REC COMTAL . (EST.1)	Cronologia: S.XIX-XX		
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
DESCRIPCIÓ:	Tanca de protecció del pont del Rec Comtal, formada per una columna rectangular de formigó situada l'extrem oest del pont, i per on passaven uns fils de ferro, a una distància de 0,60m entre ells. Amb una alçada aprox..d'1,70 metres, i la seva funcionalitat seria de barana.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a		
	Rebleix a	És reblert per		
	Cobreix a		És cobert per	2, 4
	Talla a	7	Tallat per	
	Es recolza a	5	Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 4		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 1. PONT REC COMTAL . (EST.1)	Cronologia: S.XIX-XX		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell de rebliment corresponent a un estrat de restes vegetals, de terres sorrenques negroses i restes de pedres de mides regulars (matxaca?) barrejades amb runa contemporània.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	3, 5, 7	És cobert per	2
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 5		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 1. PONT REC COMTAL . (EST.1)	Cronologia: S.XIX-XX		
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
DESCRIPCIÓ:	Mur sud del pont del RC, fet de maons en pla, i coronat amb una filera de maons verticals (aquesta part de l'estructura estava molt deteriorada), tots ells lligats en morter, amb una llargada de 5,40 metres i una amplada visible de 0,26m, amb una orientació E-W, disposat de forma paral·lela al mur UE.1.Aquest mur es recolza sobre una volta de maons (UE.6)			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	4, 9
	Talla a		Tallat per	7
	Es recolza a	6	Se li recolza	3
	S'entrega a	10, 11	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 6		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 1. PONT REC COMTAL . (EST.1)	Cronologia: S.XIX-XX		
DEFINICIÓ :	Estructura positiva			
DESCRIPCIÓ:	Volta de descàrrega, feta amb dues fileres de maons en cantell, lligats amb morter, amb una llargada de 4,60 m, i un gruix de 0,40m. Aquesta volta forma l'ull del pont amb una obertura de 3,50 metres i una alçada de 0,40m, fins a la cota de la profunditat de la RASA 1.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	9
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	5
	S'entrega a	10, 11	Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 7	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 1. PONT REC COMTAL . (EST.1)	Cronologia: S.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ:	Restes de la fonamentació de tanca de protecció del pont del Rec Comtal, estaria formada per una columna rectangular de formigó situada a l'extrem est del pont, i la seva funcionalitat seria de barana.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	2, 4
	Talla a 5	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 8	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 1. PONT REC COMTAL . (EST.1)	Cronologia: S.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques de color marró amb graves, restes d'elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,70m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a 5, 7, 11	És cobert per	2
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 9	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 1. PONT REC COMTAL . (EST.1)	Cronologia: S.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques de color marró-grisos, amb grans blocs de formigó i altres elements constrictius. Sediment poc compacte, amb una potència irregular de 1,20m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a 5, 6, 7, 8 10, 11	És cobert per	
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 10	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 1. PONT REC COMTAL . (EST.1)	Cronologia: S.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ:	Mur de pedres i maons, arrebossat amb morter, de forma rectangular amb una llargada de 1,20m, una amplada de 0,60m i una alçada visible de 0,40 m. Aquesta estructura s'estén més enllà de la profunditat de la RASA 1. Es localitza a la part dreta del rec.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	12
	Cobreix a	És cobert per	9
	Talla a 9	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	5, 6

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 11	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 1. PONT REC COMTAL . (EST.1)	Cronologia: S.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura positiva		
DESCRIPCIÓ:	Mur formigó, construït amb la tècnica d'encofrat perdut, de forma rectangular amb una llargada visible de 2,00m, una amplada de 0,40m i una alçada visible de 0,90 m, que s'estén més enllà de la profunditat de la RASA 1. Es localitza a la part esquerra del rec.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	13
	Cobreix a	És cobert per	8, 9
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	5, 6

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 12	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 1. PONT REC COMTAL . (EST.1)	Cronologia: S.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura Negativa		
DESCRIPCIÓ:	Retall del mur UE.10		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	10
	Cobreix a	És cobert per	9
	Talla a 9	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	5, 6

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 13	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 1. PONT REC COMTAL . (EST.1)	Cronologia: S.XIX-XX	
DEFINICIÓ :	Estructura Negativa		
DESCRIPCIÓ:	Retall del mur UE.11		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per 11
	Cobreix a		És cobert per
	Talla a 9		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

RASA 100

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 101	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 100	Cronologia: S.XX-XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell superficial d'argiles de color marro fosc i de restes vegetals amb una potència variable entre els 0,05 i 0,10 m. Correspon al nivell de circulació actual.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	201, 301	Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	102	És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 102		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 100	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques de color marro clar de composició argilosa amb restes de materials constructius contemporanis (tub corrugat, plàstics, quitrà, etc), amb una potència irregular fins a 0,40m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	202, 302	Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	103	És cobert per	101
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 103		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 100	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color vermell amb pedres, restes de formigó i altres elements constrictius. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,70m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	204	Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	104, 105, 106, 109	És cobert per	102
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 104		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 100	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització, compost per restes de formigó producte de la neteja de les cubes de formigó. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,20m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	105, 106	És cobert per	103
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 105		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 100	Cronologia: Quaternària		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Substrat geològic, format per argiles taronges amb nòduls de torturà. S'estén més enllà de la cota de l'obertura de la rasa 100			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	103, 104
	Talla a		Tallat per	107, 210
	Es recolza a		Se li recolza	106
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 106		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 100	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres argiloses i graves de color marró amb pedres, restes de formigó i altres elements constructius (quitrà, cables elèctrics, fils de ferro, plàstics, etc). Sediment poc compacte, amb una potència de 1,20/1,30m			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a	107	És reblert per	
	Cobreix a	108, 105	És cobert per	103, 104
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a	109	Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 107	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 100	Cronologia: S.XX-XXI	
DEFINICIÓ :	Estructura negativa		
DESCRIPCIÓ:	Retall de forma arrodonida amb una secció aproximada de 2,45m, i una profunditat de 1,20 m. Aquest retall s'estén més enllà de la cota de la rasa 100		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per 106
	Cobreix a		És cobert per
	Talla a	105	Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 108	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 100	Cronologia: S.XX-XXI	
DEFINICIÓ :	Estructura		
DESCRIPCIÓ:	Nivell de formigó de forma rectangular, de 1,50 x 0,70 cm, amb una gruix de 0,20m, Situat a la base del retall 107, i es recolza en el mur 109. Funcionalitat indeterminada		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a		És cobert per 106
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a	109	Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 109		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 100 - RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estructura			
DESCRIPCIÓ:	POSSIBLE SECCIÓ DEL MUR ESQUERRA DEL REC COMTAL. Mur de formigó, construït amb la tècnica d'encofrat perdut. Amb una llargada visible de 1,90m, una amplada de 0,40 m; i una alçada visible dins de la rasa 100 de 1 metre i de 3 metres dins de la rasa 200. Transcorre en perpendicular a la rasa 100 i rasa 200.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per 103, 204	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a	209	Se li recolza	106, 206, 209, 210, 211
	S'entrega a		Se li entrega	108

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

RASA 200

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 201	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell superficial, d'argiles de color marro fosc i de restes vegetals, barrejats amb graves amb una potència variable entre els 0,05 i 0,10 m. Correspon al nivell de circulació actual.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	101, 301	Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	202	És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 202		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques de color marro clar de composició argilosa amb restes de materials constructius contemporanis (tub corrugat, plàstics, quitrà, etc), amb una potència irregular fins a 0,40m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	102	Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	203, 204	És cobert per	201
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 203		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color marro amb pedres, restes de formigó i altres elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,50m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	303	Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	204	És cobert per	202
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 204		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color vermell amb pedres, restes de formigó i altres elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,70m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	103, 305	Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	205, 206	És cobert per	203
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 205		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color verdós amb restes d'elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,60m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	307	Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	209	És cobert per	204
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a	206	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 206		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres argiloses gran quantitat de runa (restes de bidons i resines de l'antiga fabrica de colorants, draps i fils, etc), barrejada amb elements constructius, juntament amb bossades de cendres, a tocar al mur 109. Sediment poc compacte, amb una potència de 1,30/1,40m			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	210	És cobert per	204
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a	109	Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	205

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 207		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estructura			
DESCRIPCIÓ:	Base/Fonamentació d'una pilastra feta de pedres i maons, lligades amb morter molt degradat, de forma quasi quadrada de 0,55 x 0,50 m. amb una potencia de 0,28 m. En el seu interior hi havia quatre maons verticals amb funció de cunya. Aquest espai estava reblert de formigó molt degradat. Funcionalitat indeterminada.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	208
	Talla a	210	Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 208		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estructura			
DESCRIPCIÓ:	Nivell de formigó de forma quadrada, de 0,25 x 0,25 m, amb maons clavats en vertical, amb una gruix de 0,20m. Funcionalitat indeterminada.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a	207	És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	210
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 209		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estructura negativa			
DESCRIPCIÓ:	Retall de quasi forma quadrada de 0,55 x 0,50m i una profunditat de 0,30 m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	207, 208
	Cobreix a		És cobert per	
	Talla a	210	Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 210		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XVIII-XX		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell de llims de color marró fosc, de textura molt fina, amb bossades d'argiles amb restes de torturà. Amb una potencia entre 1,70/1,90 m. Aquesta gran acumulació de llims podria correspondre al rebliment central del Rec Comtal. Aquest estrat s'estén més enllà de la cota d'obertura de la rasa 200			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	308	Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	207, 208, 211	És cobert per	206
	Talla a	105	Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	109
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 211		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XVIII-XX		
DEFINICIÓ :	Estructura			
DESCRIPCIÓ:	Nivell de concrecions de carbonats de 1,30 x 1,50 metres amb un gruix de 0,10/0,12 m. a la part interior del mur 109,			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	210
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	109
	S'entrega a		Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

RASA 300

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 301	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 300	Cronologia: S.XX-XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell superficial, d'argiles de color marro fosc i de restes vegetals, barrejats amb graves amb una potència variable entre els 0,05 i 0,10 m. Correspon al nivell de circulació actual.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	101, 201	Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	302	És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 302	
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 300	Cronologia: S.XX-XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques de color marro clar de composició argilosa amb restes de materials constructius contemporanis amb una potència irregular fins a 0,40m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	102, 202	Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	304, 303, 306	És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 303		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color marro amb pedres, restes de formigó i altres elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,50m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	203	Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	305	És cobert per	302
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	304

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 304		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color marro amb pedres, restes de formigó i altres elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,50m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	303, 305, 306, 307	És cobert per	302
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 305		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color vermell amb pedres, restes de formigó i altres elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular de 0,40m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	103, 204	Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	307	És cobert per	303
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	304

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 306		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 200	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques de color granatós, amb gran quantitat de runa formada per elements constructius (seccions de parets). Sediment poc compacte, amb una potència mitjana de 0,80m			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	307	És cobert per	302, 304
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 307		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 300	Cronologia: S.XX-XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització. Rebliment de terres sorrenques i graves de color marró verdós amb restes d'elements constructius. Sediment força compacte, amb una potència irregular entre 0,60/0,80m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	205	Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	308	És cobert per	304, 305, 306
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 308		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 300	Cronologia: S.XVIII-XX		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell de llims de color marró fosc, de textura molt fina, amb bossades d'argiles amb restes de torturà. Amb una potencia entre 1,70/1,90 m. Aquesta gran acumulació de llims podria correspondre al rebliment central del Rec Comtal. Aquest estrat s'estén més enllà de la cota d'obertura de la rasa 300			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	210	Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	309	És cobert per	307
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 309		
Codi:018/21 PRIMERA FASE	Sector: RASA 300	Cronologia: S.XVIII-XX		
DEFINICIÓ :	Estructura			
DESCRIPCIÓ:	Nivell de rebliment. Bossada d'argiles carbonatades dins l'estrat de llims (UE.308), amb una potència de 1,70 m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	308
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

SEGONA FASE (067/21)

SECTOR SUD: SABATES 1 i 2

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 1	
Codi:067/21 SEGONA FASE	Sector: SECTOR SUD: SABATES 1 i 2		Cronologia: S.XXI
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,23 m.s.n.m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	2	És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 2	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: SABATES 1 i 2		Cronologia: S.XXI
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell anomenat Tot-U o " formigó sec", consistent en una capa formada per gravetes i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,40/0,45m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	3	És cobert per 1
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 3	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: SABATES 1 i 2		Cronologia: S.XXI
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell format per argiles vermelles amb carbonats, amb una potència de 0,46 metres i que s'estenia més enllà de la cota d'obra.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	4	És cobert per 2
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 4	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: SABATES 1 i 2	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell, format per argiles vermelles amb carbonats, amb una potència de 0,46 metres, i que s'estenia més enllà de la cota d'obra.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	3
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

SABATES 3 i 4

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE:	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: SABATES 3 i 4	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	ESTRUCTURA		
DESCRIPCIÓ:	Sabates de fonamentació mur acústic Sabata 3 te una llargada de 4,40 m, una amplada de 2,20m i una profunditat de 1,00m. Sabata 4 te una llargada de 3,75m, una amplada de 1,90m i una profunditat de 1,00m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 1	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: SABATES 3 i 4	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,23 m.s.n.m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	2
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 2	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: SABATES 3 i 4	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell anomenat TUTÚ o " formigó sec", consistent en una capa formada per gravetes i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,40/0,45m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a 4	És cobert per	1
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 4	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: SABATES 3 i 4	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell, format per argiles marrons amb carbonats, amb una potència de 0,45 metres, i que s'estenia més enllà de la cota d'obra.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	2
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

RASA 1

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE:	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: RASA 1	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	ESTRUCTURA		
DESCRIPCIÓ:	Rasa oberta en paral·lel a la riosa que uneix a les sabates anteriorment esmentades. Amb una longitud de 17,92 metres, una amplada de 0,40 m i una profunditat de 0,40m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 1	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: RASA 1	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,23 m.s.n.m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	2
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 2	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: RASA 1	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell anomenat TUTÚ o " formigó sec", consistent en una capa formada per grava i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,28 metres i apareixia a una cota de 24,12 m.s.n.m, i s'estén més enllà de la cota d'obra.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	1
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 7	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: RASA 1	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell format per terra vegetal, amb una longitud de 7,50 metres, i 0,20m de potència que pertany a un parterre situat al costat de la rasa de fonamentació on hi ha plantats dos arbres. Apareix a una cota de 24,50 m.s.n.m. i cobreix parcialment el nivell de TUTÚ o “formigó sec”, (UE.2).		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	2	És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 8	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: RASA 1	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Rebliment de formigó de la Sabata 1		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a	S1, S2, S3, S4	És reblert per
	Cobreix a		És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a	7	Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

RASA 2

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE:	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: RASA 2	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	ESTRUCTURA		
DESCRIPCIÓ:	Es va obrir a continuació de la sabata 4 (S4), a l'extrem est del moll de carrega. Amb una longitud de 17,00 metres, una amplada de 0,40 m i una profunditat de 0,40m		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 1	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: RASA 2	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,23 m.s.n.m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	2
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 2	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: RASA 2	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell anomenat TUTÚ o " formigó sec", consistent en una capa formada per grava i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,28 metres i apareixia a una cota de 24,12 m.s.n.m, i s'estén més enllà de la cota d'obra.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	1, 7
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 7	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR SUD: RASA 2	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell format per terra vegetal, amb una longitud de 7,50 metres, i 0,20m de potència que pertany a un parterre situat al costat de la rasa de fonamentació on hi ha plantats dos arbres. Apareix a una cota de 24,50 m.s.n.m. i cobreix parcialment el nivell de TUTÚ o "formigó sec", (UE.2).		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	2	És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

SECTOR NORD: SABATES 5, 6 i 7

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE:	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: SABATES 5, 6, i 7	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	ESTRUCTURA		
DESCRIPCIÓ:	Sabates de fonamentació mur acústic Sabata 5 te una llargada de 2,35m, una amplada de 2,38m i una profunditat de 1,00m. Sabates 6 i 7 tenien una llargada de 4,40 m, una amplada de 2,20m i una profunditat de 1,00m. Sabata 8 tenia una llargada de 3,75m, una amplada de 1,90m i una profunditat de 1,00m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a		És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 1	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: SABATES 5, 6, i 7	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,43 m.s.n.m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	2	És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 2	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: SABATES 5, 6, i 7	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell anomenat TUTÚ o " formigó sec", consistent en una capa formada per graves i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,40/0,45m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a 3	És cobert per	1
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 3	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: SABATES 5, 6, i 7	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell format per argiles vermelles amb carbonats, amb una potència de 0,23 m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a 4	És cobert per	2
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 4	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: SABATES 5, 6, i 7	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell, format per argiles marrons amb carbonats, amb una potència de 0,20 metres, i que s'estenia més enllà de la cota d'obra.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a 5	És cobert per	3
	Talla a	Tallat per	5
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 5		
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: SABATES 5, 6, i 7	Cronologia: S.XXI		
DEFINICIÓ :	Estructura			
DESCRIPCIÓ:	Sabata de formigó pertanyent al mur de formigó UE.6, que forma part de la rampa d'accés al TEB. Tenia 14 metres de llarg, 0,35 m d'amplà i la seva potència s'estenia més enllà de la cota d'obra.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	4
	Talla a	1, 2, 3	Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	6
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 6		
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: SABATES 5, 6, i 7	Cronologia: S.XXI		
DEFINICIÓ :	Estructura			
DESCRIPCIÓ:	Mur de formigó de la rampa d'accés al TEB, te una llargada de 14 metres, un gruix de 0,20m i una alçada variable de 1,80 a 0,0 metres.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a	5	Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	1

SABATA 8

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE:		
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: SABATA 8	Cronologia: S.XXI		
DEFINICIÓ :	ESTRUCTURA			
DESCRIPCIÓ:	Sabata de fonamentació mur acústic Sabata 8 te una llargada de 3,75m, una amplada de 1,90m i una profunditat de 1,00m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 1	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: SABATA 8	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,23 m.s.n.m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a 2	És cobert per	
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 2	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: SABATA 8	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell anomenat TUTÚ o " formigó sec", consistent en una capa formada per gravas i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,40/0,45m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a 2	És cobert per	1
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 3	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: SABATA 8	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell format per argiles vermelles amb carbonats, amb una potència de 0,23 metres .		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a 4	És cobert per	2
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 4	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: SABATA 8	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell format per argiles de color marró clar amb carbonats, amb una potència de 0,20 metres que s'estenia més enllà de la cota d'obra.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	3
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

RASA 3

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE:	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: RASA 3	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	ESTRUCTURA		
DESCRIPCIÓ:	Aquesta rasa coincideix amb la riosta que uneix a les sabates anteriorment esmentades. Amb una longitud de 17,92 metres, una amplada de 0,40 m i una profunditat de 0,50m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 1	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: RASA 3	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,43 m.s.n.m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a	
	Rebleix a	És reblert per	
	Cobreix a	És cobert per	2
	Talla a	Tallat per	
	Es recolza a	Se li recolza	
	S'entrega a	Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 2		
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: RASA 3	Cronologia: S.XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell anomenat TUTÚ o " formigó sec", consistent en una capa formada per graves i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,40 i s'estenia més enllà de la cota d'obra.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	3	És cobert per	1
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 3		
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: RASA 3	Cronologia: S.XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	Nivell format per argiles vermelles amb carbonats, amb una potència de 0,23 metres .			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	4	És cobert per	2
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 4		
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: RASA 3	Cronologia: S.XXI		
DEFINICIÓ :	Estrat			
DESCRIPCIÓ:	nivell format per argiles de color marró clar amb carbonats, amb una potència de 0,20 metres que s'estenia més enllà de la cota d'obra.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	5	És cobert per	3
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 5		
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: RASA 3	Cronologia: S.XXI		
DEFINICIÓ :	Estructura			
DESCRIPCIÓ:	Sabata de formigó pertanyent al mur de formigó UE.6, que forma part de la rampa d'accés al TEB. Tenia 14 metres de llarg, 0,35 m d'ampla i la seva potència s'estenia més enllà de la cota d'obra.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a		
	Rebleix a	És reblert per		
	Cobreix a	És cobert per	4	
	Talla a	1, 2, 3	Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	6

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 6		
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: RASA 3	Cronologia: S.XXI		
DEFINICIÓ :	Estructura			
DESCRIPCIÓ:	Mur de formigó de la rampa d'accés al TEB, te una llargada de 14 metres, un gruix de 0,20m i una alçada variable de 1,80 a 0,0 metres.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a		
	Rebleix a	És reblert per		
	Cobreix a	És cobert per		
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a	5	Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	1

RASA 4

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE:		
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: RASA 4	Cronologia: S.XXI		
DEFINICIÓ :	ESTRUCTURA			
DESCRIPCIÓ:	Es va obrir a continuació de la sabata 8 (S8), a l'extrem est del moll de carrega. Amb una longitud de 4,10 metres, una amplada de 0,40 m i una profunditat de 0,40m			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	Equivalent a		
	Rebleix a	És reblert per		
	Cobreix a	És cobert per		
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 1	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: RASA 4	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Paviment actualment en ús, en el moll de càrrega i descàrrega del TEB, format un nivell d'asfalt, de 0,10-0,12 m. de gruix, que apareixia a una cota de 24,23 m.s.n.m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	2	És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 2	
Codi:067/21 SEGONA FASE	SECTOR NORD: RASA 4	Cronologia: S.XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell anomenat TUTÚ o " formigó sec", consistent en una capa formada per gravetes i ciment en pols, sense barrejar amb aigua i compactat amb màquina, que dona una consistència similar al formigó. Aquest nivell tenia una potència de 0,28 metres i apareixia a una cota de 24,12 m.s.n.m, i s'estén més enllà de la cota d'obra.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a		És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

TERCERA FASE (018/21-Ampliació). REBAIX 500

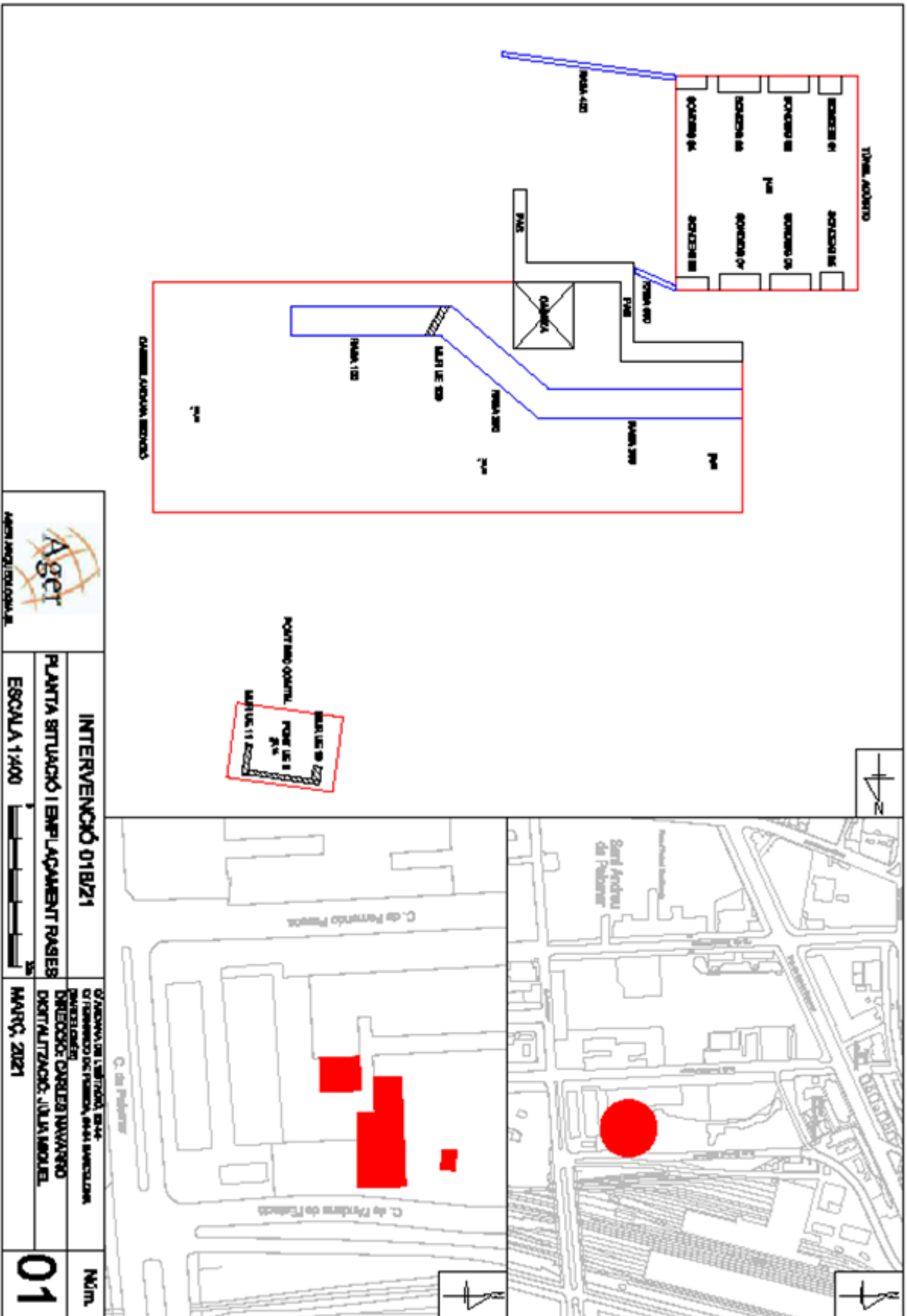
Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 501	
Codi:018/21.AMPL. TERCERA FASE	Sector: REBAIX 500	Cronologia: S.XX-XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell superficial de restes vegetals amb una potència variable entre els 0,20 i 0,35m., barrejat amb d'argiles de color marró fosc. Aquest nivell està documentat en les Rases 100 (UE.101), 200 (UE.201), així com a la Rasa 300 (UE.301), encara que de manera residual.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	101, 201, 301	Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	502	És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21-018/21 (Ampliació)

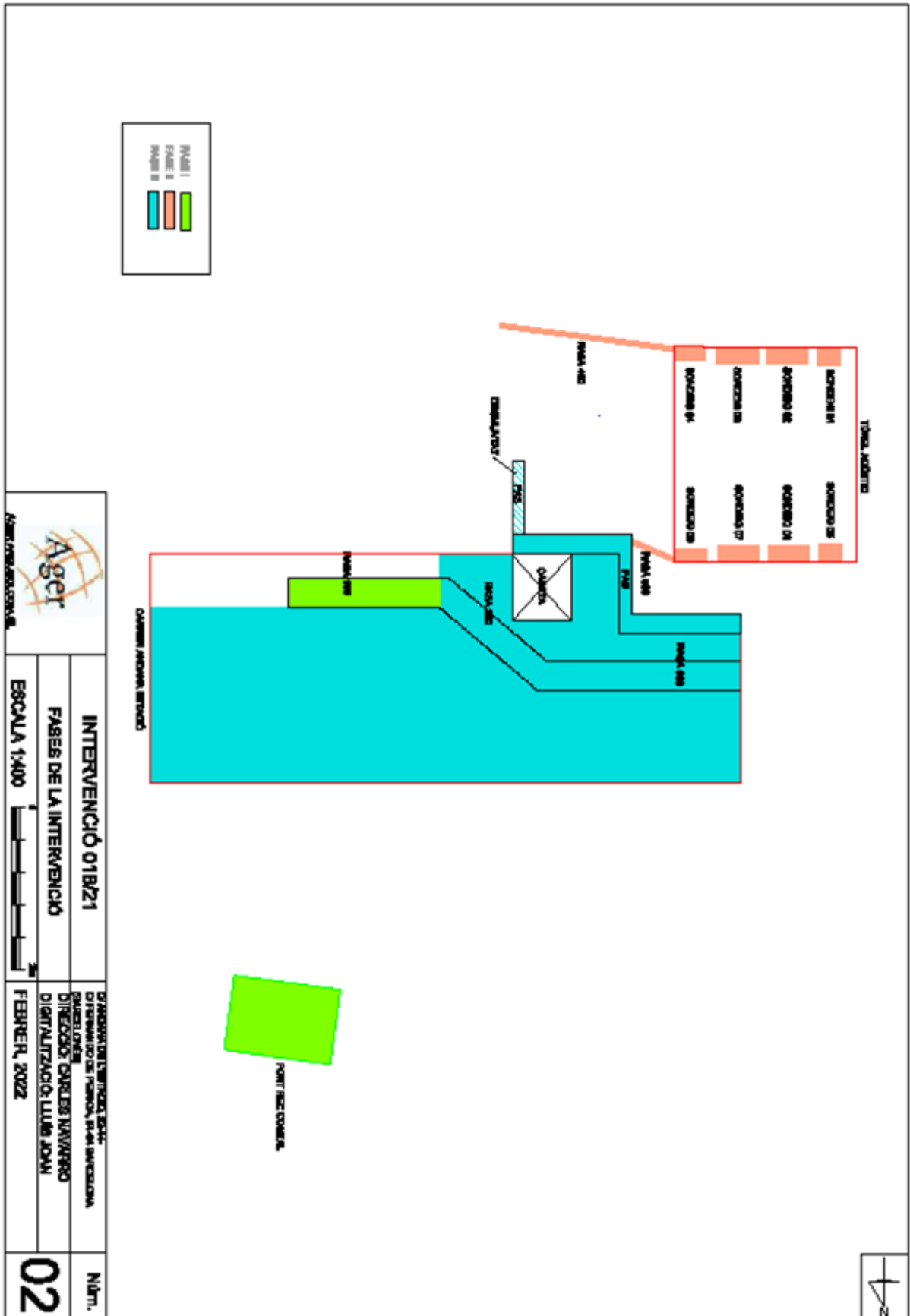
Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 502	
Codi:018/21.AMPL TERCERA FASE	Sector: REBAIX 500	Cronologia: S.XX-XXI	
DEFINICIÓ :	Estrat		
DESCRIPCIÓ:	Nivell d'amortització, d'entre 0,35 i 0,45m, que afecta a tot la superfície de 675m ² .i consistia amb un gran rebliment de terres sorrenques de color marró, vermellós, grises, taronges, etc, totes elles amb component argilós i amb substrat de graves. Aquest gran paquet està documentat en les Rases 100, 200 i 300. Barrejada amb aquest nivell s'han localitzat restes de materials constructius contemporanis (tub corrugat, plàstics, restes de cotxes, i altres elements constructius de gran tamany). Gran quantitat de restes de formigó producte de la neteja de les cisternes dels camions de formigó, alguns d'ells de gran volum.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a	102, 103, 104, 105, 106 202, 203, 204, 205, 206 302, 303, 304, 305, 306, 307 Primera fase	Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	503	És cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica : Carrer de l'Estació 22-24/Carrer Fernando Pessoa,54-54. Barcelona		UE: 503	
Codi:018/21.AMPL TERCERA FASE	Sector: REBAIX 500	Cronologia: S.XX-XXI	
DEFINICIÓ :	Estructura		
DESCRIPCIÓ:	Franja de planxé de formigó de 2,00 metres d'amplada, 0,12-014m de gruix i una llargada lineal de 39 metres, dividits en 4 seccions, que descansava sobre el nivell d'amortització UE.502.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a		És cobert per 502
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

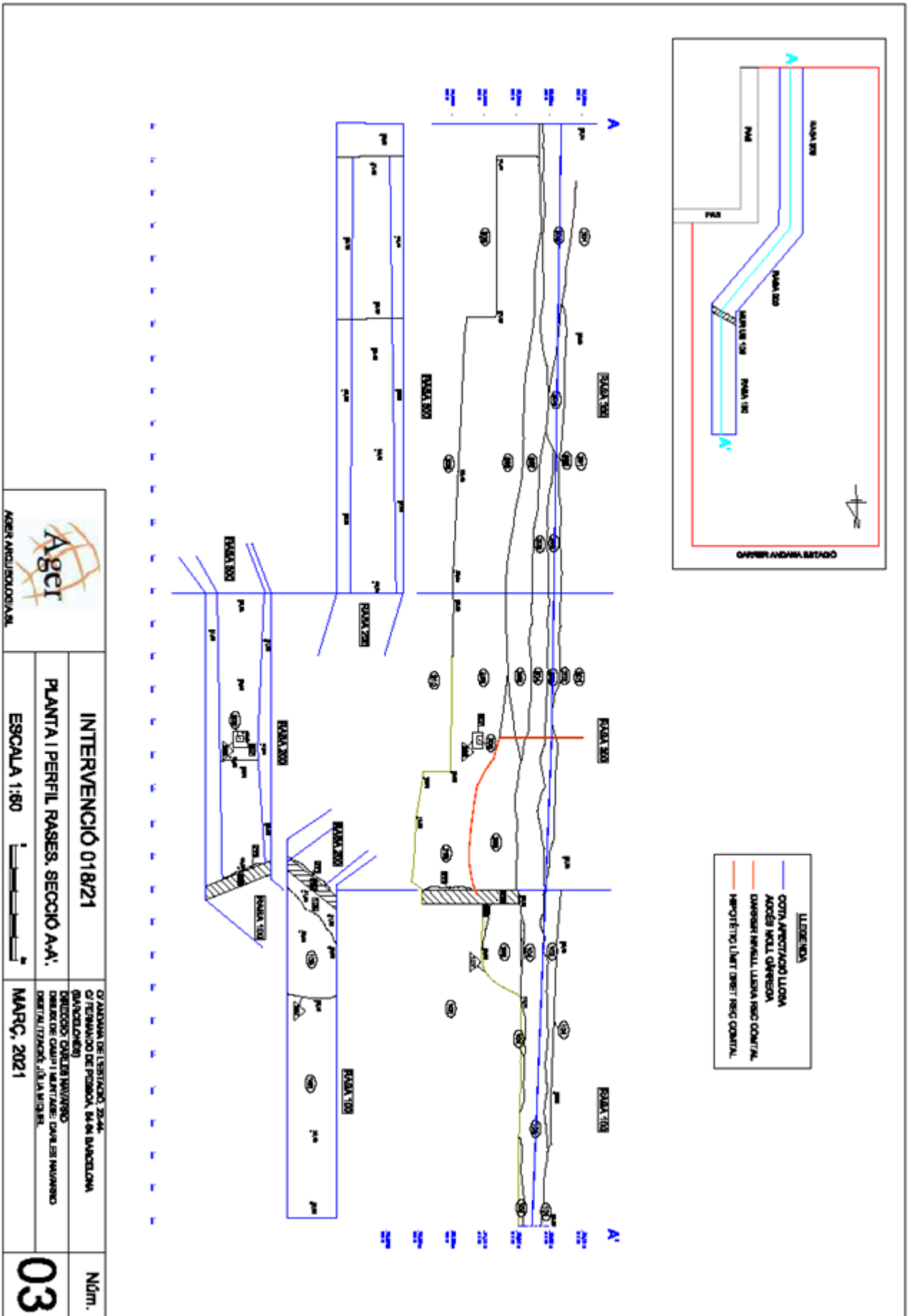
ANNEX 4 .DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

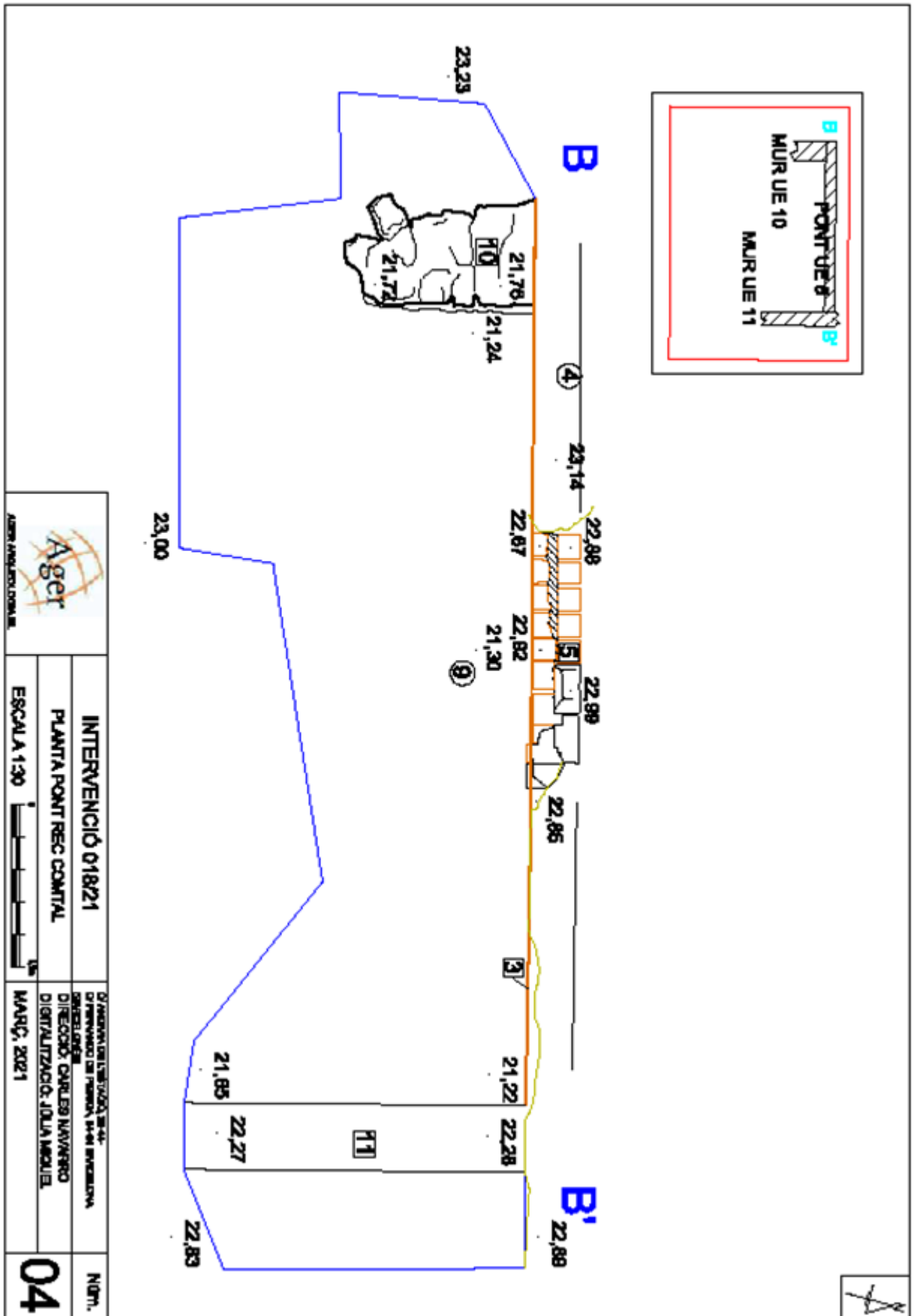

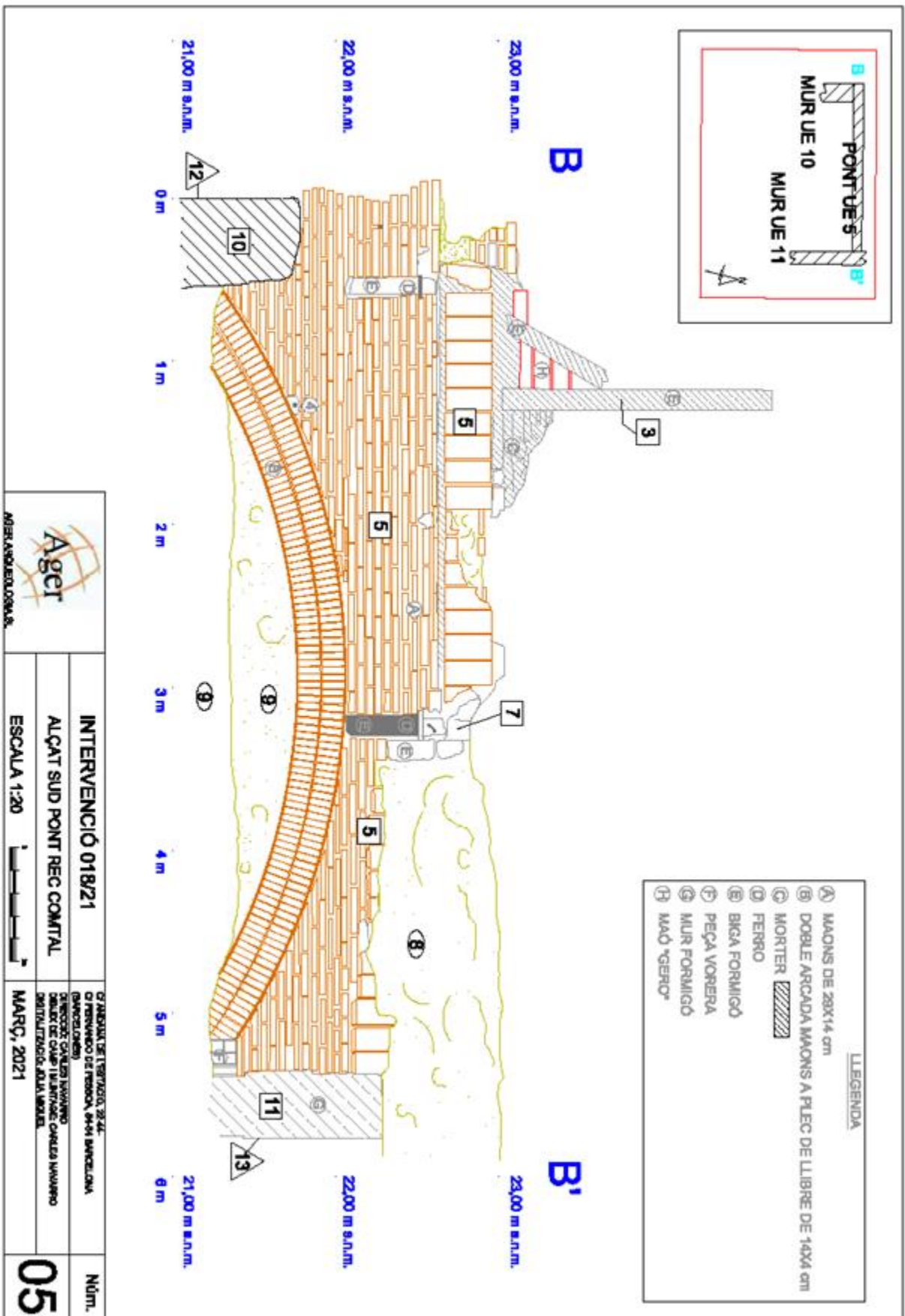
	INTERVENCIÓ 01B/21	OFICINA DE L'IBERDROLA, S.L. C/ Ferreries del Poble, 84-86 08003 BARCELONA	M/In.
	PLANTA SITUACIÓ I EMPLAÇAMENT FASES		
ESCALA 1:400		MARÇ, 2021	01

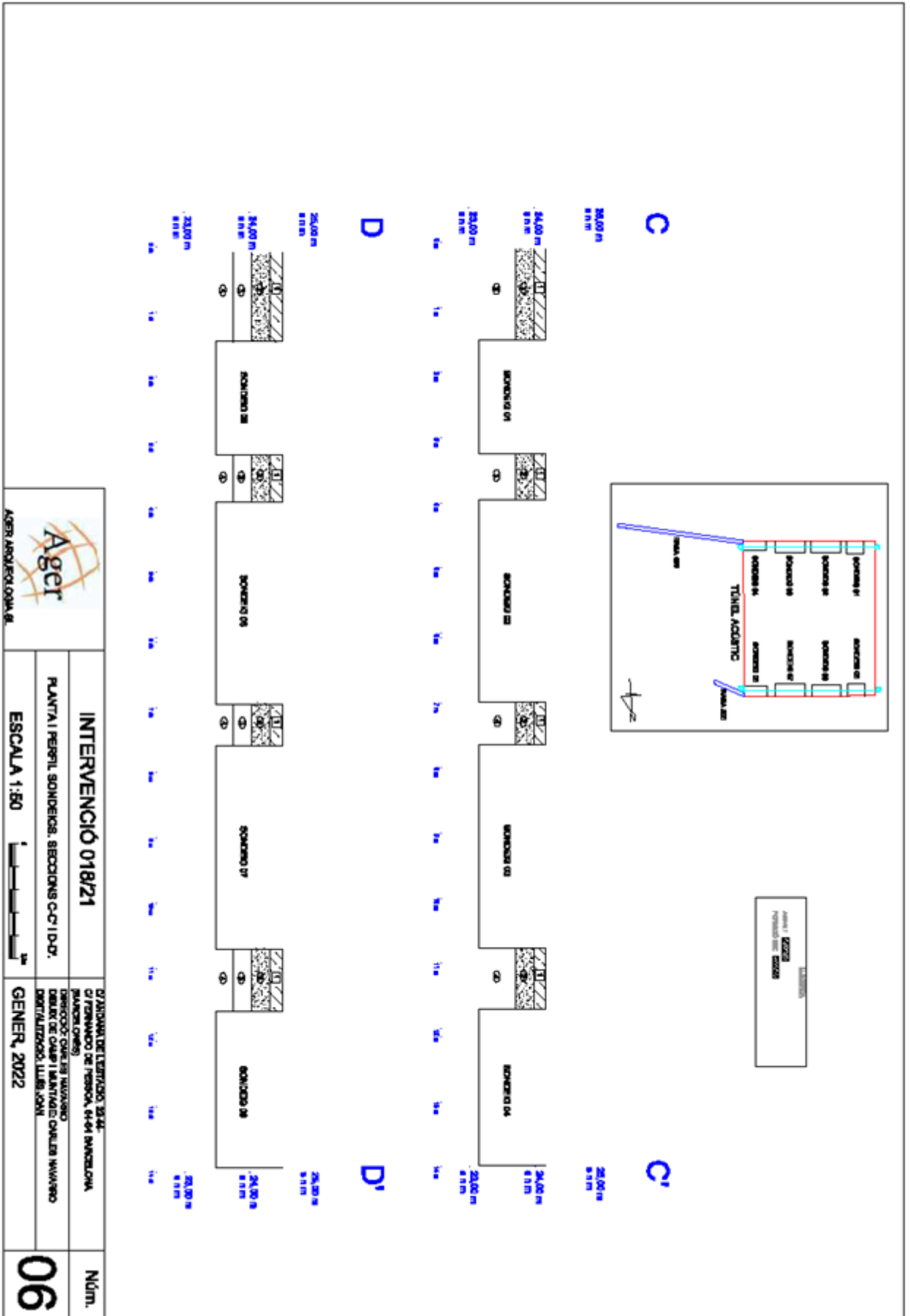

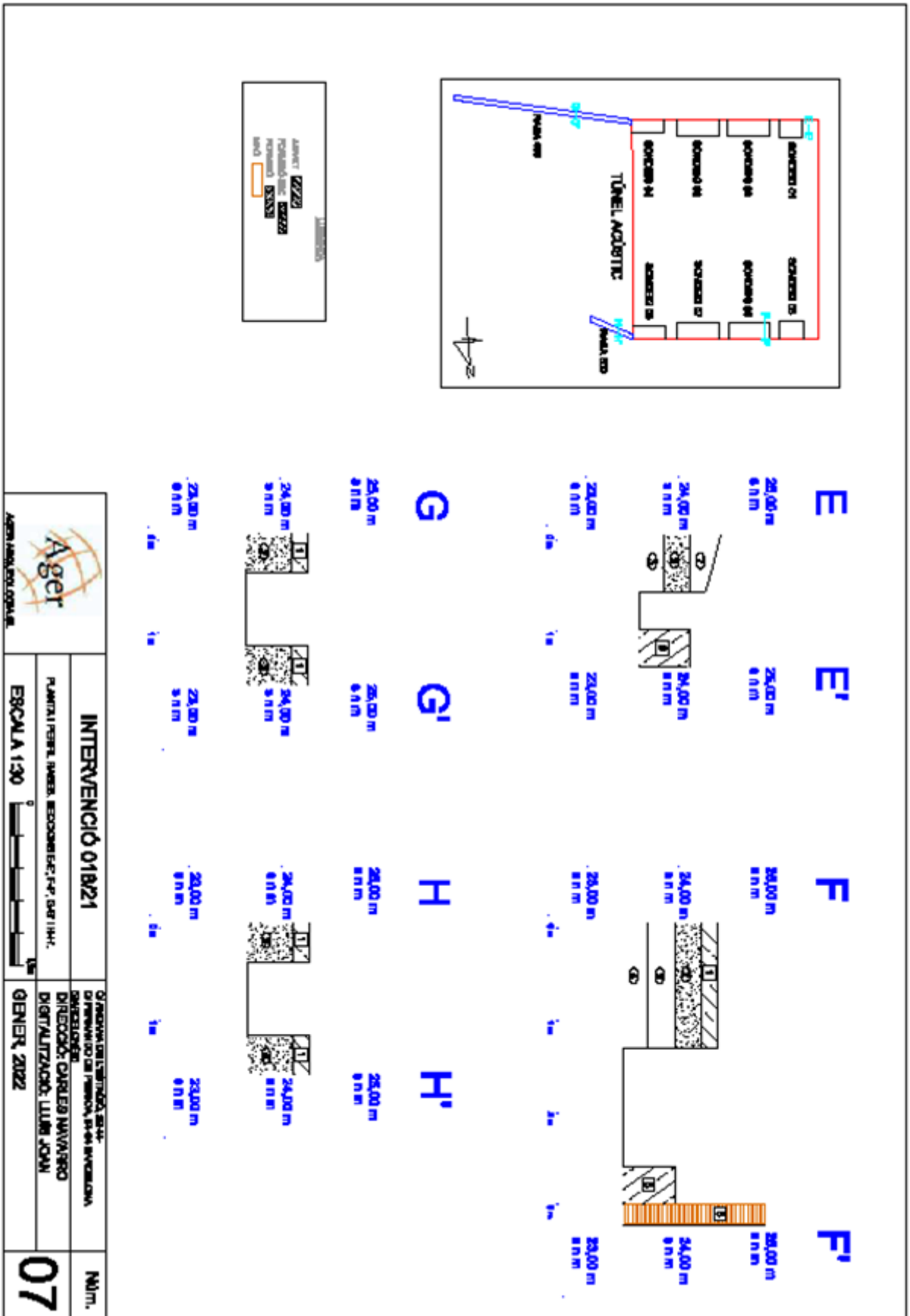
Memòria de la intervenció arqueològica preventiva al carrer de l'Andana de l'Estació,22-44/carrer Fernando Pessoa, 54-64. Districte de Sant Andreu-Barcelona (Barcelonès). Codi IBUC:018/21 – 067/21- 018/21 (Ampliació)

	INTERVENCIÓ 018/21		D. ANTONIA DEL PUERTO, 20-24 DE FERRANDO DE FERROSA, 54-64 BARCELONA	M/11. 07
	PLANTA I PERIL (MUR, RECONSTRUCIÓ, P.P., D.A.T I.H.)			
Ager ARQUITECTURA		ESCALA 1:30	GENER 2022	

